

şah

TIMIŞOARA

CONSILIUL JUDEȚEAN PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT TIMIȘ

1900 — Timișoara,

Str. Ungureanu nr. 17

Telefon

— secretariat 961-3 09 65
secretari 961-3 35 44

Bușe Ioan,
președinte

Purice Mihai,
secretar, responsabil cu
activitatea șahistă

Doran Virgil,
metodist, responsabil șah

Pe copertă „Jucătorul de șah“

Tablou de **Corneliu Baba**
Muzeul din Constanța

COMISIA JUDEȚEANĂ DE ȘAH

Brinzeu Pius, președinte

Șchiopescu Virgil,
vicepreședinte

Tirpe Gheorghe, vicepreședinte

Goția Dorin, vicepreședinte

Jicman Aurel, secretar

Ivan Alexandru, responsabil presă-propagandă

Komloși Ilie, președinte colegiu arbitrii

Neamțu Șerban, președinte colegiu antrenori

Tocăniță Francisc,
responsabil clasificări și competiții

Baumstark Gertrude, membru

Chiricuță Marius, membru

Ghidirmic Florin, membru

Raina Constantin, membru

Rozvan Mircea, membru

Ungureanu Emil, membru

Cuprins

1. Valențele educative ale șahului	3
2. <i>Pius Brînzeu</i> — Șahul a l'aveugle	5
3. Actualitatea șahistă	
<i>Victor Ciocîltea</i>	10
<i>Pius Brînzeu</i> — Vizita campionului mondial de șah la Timișoara ...	12
<i>Ion Biriescu</i> — Cu „Medicina” Timișoara în R.D.G.	18
<i>Sergiu Grünberg</i> — Turneul internațional masculin „Medicina '83”	21
Turneul de la Piotrkow Tribunal-ski	26
Turneul memorial „TIMOK”, Iugoslavia	27
<i>Ion Biriescu</i> — Succesele lui Dana Nuțu	29
<i>Șerban Neamțu</i> — Turneul internațional feminin de la Băile Herculane	31
<i>Otilia Ganț</i> câștigă turneul internațional de junioare a României	33
<i>Florin Ghidirmic</i> — Festivalul de șah „AEM '83”	35
Succesul <i>Margaretei Mureșan</i> în Spania	36
<i>Sergiu Grünberg</i> — Finala campionatului republican individual seniori	37
<i>Șerban Neamțu</i> — Finala campionatului republican individual senioare	43
4. Elogiu lui Romulus Alexandrescu	45
5. Din repertoriul invitațiilor la turneele internaționale de la Timișoara	
<i>R. Holmov</i>	49
6. Partide alese ale jucătorilor timișoreni	52
7. <i>Neboișa Ilijin</i> — Alexandru Tyroler, primul campion al României	59
8. <i>Virgil Schiopescu</i> — Lugojul șahist	61
9. <i>Pius Brînzeu</i> — miniaturi din epoca romantică a șahului	69
10. Probleme	69
11. Marile noastre speranțe : Surorile Laura și Dușița Caplar ...	71
12. Curiozități din lumea șahului ...	73
13. <i>Zlatoie Mircov</i> — Șahul și filatelia	75
14. Soluții la probleme și studii ...	79
15. Zîmbiți, Vă rugăm O confruntare inedită	80
<i>Ștefan Tarjoc</i> — Șahistul	81
Curs de șah la Asociația chinologică din Timișoara	82
16. Informații	83

Valențele educative ale șahului

Șahul, sub multe aspecte, constituie o adevărată școală a vieții. Mai mult ca alte sporturi, șahul dezvoltă gândirea creatoare, mărește puterea de concentrare și fortifică memoria, scoate în evidență necesitatea continuității în efortul de pregătire și demonstrează cât de mult contează spiritul de luptă și dorința de a învinge. Acela care a făcut sport și a năzuit spre performanță consideră viața ca o permanentă luptă. A trăi înseamnă înainte de toate a lupta și în această continuă bătaie bucuriile și decepțiile se succed uneori ca și în sport. Dar, știința vieții este foarte complexă și, fără ca acest lucru să fie prea evident, ea comportă multă tactică și strategie. Or, tocmai sportul ne învață ce este tactica și strategia și cum trebuie să fie folosite în vederea atingerii unui obiectiv. Sub acest aspect șahul deține o poziție privilegiată, pentru că este vorba tot de participarea intelectului în viața de toate zilele.

Șahul ne învață că orice situație trebuie analizată cu grijă înainte de a se lua o hotărâre, că unele mișcări odată efectuate nu mai pot fi reluate și că nu trebuie să se ceară nimic de la întâmplare. În viață trebuie să anticipezi tot timpul și unele sacrificii de moment asigură succese viitoare, întocmai ca la șah. Criza de timp la șah consemnează scurgerea implacabilă a timpului, care trebuie judicios gospodărit, iar șahul etern precetluiește situațiile fără ieșire, pe care le putem întâlni și în viața de toate zilele.

Lupta care se dă la șah este plină de semnificații. Se întrec două armate, de forțe egale, după reguli care au rămas aceleași de-a lungul veacurilor. Lupta este deschisă, fără șiretenii sau lovituri nepermise, iar victoria revine căpeteniei care își conduce oastea cu mai multă pricepere. Pe terenul de luptă își fac datoria și ofițerii și pionii. Când sînt în pericol, ofițerii se pot retrage, dar pionii nu dau niciodată înapoi. Ei merg numai înainte, cu pași mici și cu opriri, uneori mai îndelungate, dar

gata în tot momentul să pornească mai departe. Iar când un modest pion, după mari eforturi, ajunge la capătul cursei se poate transforma în cea mai valoroasă piesă de pe tablă. Supremă recompensa pentru dirzenie şi lealitate, pentru un pion care se încumetă să-l atace şi pe rege.

Astăzi, sub aspect educativ, şahul se bucură de mai multă preţuire decît oricînd. În magistrala expunere prezentată la Consfătuirea de lucru în problemele muncii organizatorice şi politico-educative de la Mangalia, din 2—3 august 1983, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a dat indicaţii deosebit de preţioase privind dezvoltarea conştiinţei socialiste şi asigurarea mersului înainte spre progres social, bunăstare şi pace. În această operă de uriaşe proporţii, la care participă marea armată a oamenilor muncii, un rol important îi revine sportului, destinat să confere constructorilor noii societăţi forţă, îndemînare, spirit de luptă. Mai presus de toate, este necesară o judecată clară, pentru o mai bună înţelegere a marilor năzuinţe ale poporului nostru. Pe această linie, sarcini importante revin tuturor acelor care activează în domeniul culturii fizice şi sportului, unde un loc aparte, modest dar de mare valoare educativă, îl ocupă şahul.

Șahul „a l'aveugle”

În limbajul internațional prin șah „a l'aveugle” se înțelege jocul în cursul căruia întreaga partidă se desfășoară fără ca jucătorul să privească tabla. Într-o vreme acest sistem de joc era foarte apreciat și mulți din marii jucători ai timpului ofereau spectacole de simultan entuziasmînd asistența prin performanțe cu totul ieșite din comun. Despre șahul „a l'aveugle” s-a scris însă puțin de către cronicarii de specialitate și toată această problemă a fost evaluată numai fragmentar. Mai mult chiar, s-a ajuns ca să se condamne acest sistem de joc fără ca să reiese clar dacă este vorba de o condamnare a întregului sistem, sau numai a exceselor. În plus, se ridică și alte probleme, privind valoarea lui intrinsecă, sub aspectul creației șahiste, și valoarea educativă pentru un sportiv pe cale de formare. Toate acestea merită, considerăm, o discuție mai nuanțată și acesta este obiectivul prezentei încercări. Mai înainte, este cazul să arătăm care au fost performanțele realizate în acest domeniu.

Prima partidă oarbă, așa cum reiese din unele documente, a fost jucată de François Philidor, în 1750. Acest mare jucător, considerat ca primul campion neîncoronat al lumii, a făcut și demonstrații publice de simultan, fără a depăși trei adversari, simultane care au impresionat însă în așa măsură contemporanii săi încît Diderot și Dalember le menționează în celebra lor „Enciclopedie a științelor, artelor și meșteșugurilor”. În secolul următor a excelat în acest sport legendarul Paul Morphy care, în 1849, la vîrsta de 12 ani, a jucat o partidă oarbă în care și-a pus adversarul în genunchi în numai 20 de mutări. El a ridicat la 8 numărul jucătorilor înfrunțați în simultan. Iată însă că în 1901 Pillsbury, un alt maestru al jocului combinativ ridică recordul la 21 de partide. Acest record a fost bătut, în continuare, și de alți jucători printre care menționăm pe Richard Reti — 29 de partide, în 1924; pe Alehin — 32, în 1932, la Chicago — și pe Naidorf, care a dus recordul mondial, în 1946, la 45 de adversari înțilniți în același simultan. Dacă, însă, cercetăm această activitate mai îndeaproape nu se poate să un îl considerăm pe Alehin ca pe cel mai mare jucător „a l'aveugle” din toate timpurile. El este acela care a dat mai multe simultane, în Europa, Statele Unite și Japonia, a realizat creații artistice care încîntă și astăzi și a înfruntat adversari din cei mai tari. Sub acest ultim aspect este de menționat

că Naidorf în simultanul „record“ a înfruntat adversari mai slabi, multe din partide terminându-se în 10—15 mişcări.

Şahul „a l'aveugle“ nu mai suscită însă astăzi interesul de altă dată şi în ultimele decenii nu ştim să mai fi avut loc simultane de acest fel. Faptul în sine se explică prin condamnarea acestui sistem de joc ca fiind dăunător sănătăţii şi, calitativ, mult inferior şahului practicat după regulile clasice de joc. Aceste probleme, merită a fi luate, primele, în discuţie.

În ceea ce priveşte influenţa jocului „a l'aveugle“ asupra sănătăţii se aduce ca un prim argument faptul că simultanele necesită un efort foarte mare, cu efecte negative asupra organismului. Acest argument este într-un totuşi justificat, mai ales dacă luăm în considerare şi unele excese, pe drept cuvânt de condamnat. Astfel, Morphy a jucat o partidă oarbă într-o lojă a Operei Comice din Paris, împotriva a doi adversari în consult, în timp ce urmărea desfăşurarea operei Bărbierul din Sevilla. La rîndul său, Pillsbury a susţinut un simultan, după recordul din 1901, în cursul căruia a făcut faţă la 22 de adversari, jucînd în acelaşi timp 10 jocuri de dame şi un joc de cărţi în 4, care solicită foarte mult atenţia participanţilor. Un alt argument invocat este acela că tocmai cei doi jucători menţionaţi mai sus, Morphy şi Pillsbury, au sfîrşit în clinici de psihiatrie. Argumentul acesta nu este însă valabil, credem, deoarece în cazul îmbolnăvirii celor doi jucători au intervenit factori etiologici cu efecte mult mai puţin discutabile. Este de remarcă, pe de altă parte, că şi alţi mari şahişti au sfîrşit în clinici de psihiatrie fără să fie practicat jocul „a l'aveugle“. Un exemplu îl constituie W. Steinitz, fost campion mondial şi cel mai demn reprezentant al jocului poziţional, care n-a acordat niciodată atenţie jocului „a l'aveugle“. În această ordine de idei este de menţionat faptul că Naidorf, deţinătorul recordului mondial, este un exemplu de longevitate sportivă. El a luat parte la turnee şi olimpiade şi după vîrsta de 65 de ani. Tot aici poate fi menţionat şi marele şahist şi problemist de la finele secolului trecut, A. F. Mackenzie, care în cei 10 ani după ce a orbit a compus, fără ca aceasta să-i fi dăunat, şi cele mai frumoase creaţii ale sale în materie de problemistică (vezi rubrica Probleme).

Din cele de mai sus reiese că ostracizarea şahului „a l'aveugle“ nu este justificată. Exagerările, ca şi în alte domenii de activitate, sînt de condamnat, iar interdicţia, în unele ţări, a simultanelor de acest gen este o măsură care nu poate fi decît aprobată. Şahul este suficient de popular pentru a nu mai fi nevoie de simultane oarbe, făcute altă dată în scop de propagandă. Dar şahul „a l'aveugle“ nu trebuie confundat cu excesele pe care le comportă simultanele. Şahul este un sport al minţii şi se bazează pe exerciţii de gîndire, care se face în mare parte „a l'aveugle“. Rezolvarea unei probleme oarecare de şah, fără a se muta figurile pe tablă, ca şi combinaţiile de mai multe mutări, în cursul unei partide de concurs, sînt tot atîtea exerciţii „a l'aveugle“. Fără aceasta şahul nu ar mai fi şah.

În ceea ce priveşte şahul „a l'aveugle“ sub aspect calitativ, aici se poate spune că acordul este unanim. Partidele oarbe ale unui şahist de performanţă sînt de o valoare mult mai scăzută decît cele jucate în condiţii normale. Chiar şi în jocul unor mari maeştrii se întîlnesc numeroase greşeli. În plus, stilul de joc este altul. Jucătorul se concentrează mai mult în deschidere, este mai relaxat cînd partida ia un

caracter individual şi respiră uşurat când obţine un avantaj care poate să îi asigure victoria. Atunci joacă liniştit mai departe, fără să caute care este calea cea mai simplă, sau cea mai elegantă de câştig. Problema care îl preocupă este doar obţinerea victoriei. Pe de altă parte, partidele din simultanele „a l'aveugle” diferă şi sub alte aspecte de simultanele cu tabla de joc în faţă. În simultanele obişnuite, jucătorul care trece de la o masă la alta are posibilitatea să încerce mutări noi, să verifice noi variante, rezultate ale studiului individual, pe care încă nu îndrăzneşte să le folosească în marile turnee. Şahul „a l'aveugle” nu permite însă aşa ceva.

În privinţa creaţiei artistice şahul „a l'aveugle” este tot în stare de inferioritate faţă de jocul obişnuit. Aici însă trebuie făcută o deosebire între partidele de simultan şi partidele în care amândoi adversarii joacă „a l'aveugle”, mai ales dacă este vorba de sportivi de performanţă. La simultane adversarii sînt mai slabi şi partidele nu au în general un nivel ridicat. Un sportiv cu o calificare mai înaltă nu acceptă să participe la simultan considerînd că este umilitor să piardă în asemenea condiţii. Cu toate acestea, şi în situaţii de acest fel au putut fi realizate adevărate creaţii artistice. În acest domeniu a strălucit Alehin. În unele partide oarbe a făcut combinaţii subtile şi a terminat multe partide cu mături inepetabile, anunţate cu 3—4 mutări înainte. Când însă se întîlnesc doi mari maeştri într-o confruntare directă în care fiecare joacă „a l'aveugle” se realizează partide mult mai valoroase. În acest grup intră şi partida zisă „nemuritoarea oarbă”, jucată de Schlechter şi Mieses în 1909, în cursul căreia a avut loc un frumos sacrificiu de regină.

Problema cea mai puţin discutată este valoarea educativă a jocului „a l'aveugle”. Într-un anumit stadiu de pregătire a tinerilor jucători, avînd deja o solidă bază teoretică şi fiind bine familiarizaţi cu notarea şahistă, exerciţiile de partide oarbe jucate în doi sînt foarte utile. Ele dezvoltă spiritul combinativ. De altfel toţi cei care au excelat în şahul „a l'aveugle” au fost şi mari maeştri ai artei combinate. Morphy impresionează şi astăzi prin profunzimea unor combinaţii, Pillsbury şi Reti au obţinut numeroase premii de frumuseţe pentru partidele realizate la turnee, iar Alehin a fost decretat ca rege al combinaţiilor. Aici, se poate relata o întîmplare care a avut loc la meciurile candidaţilor pentru titlul mondial din 1971. În cursul întîlnirilor Fischer i-a zdrobit pe Taimanov şi pe Larsen cu 6-0, după care a câştigat la Petrosian cu 6½-2½, obţinînd astfel dreptul de a-l înfrunta pe Spasski pentru titlul mondial. În prima partidă cu Petrosian datorită unui scurt circuit s-au stins luminile în sală, cînd Fischer era la mutare. Arbitrul a oprit ceasurile, dar Fischer a rămas la masă. Atunci Petrosian a atras atenţia arbitrului că şi adversarul său trebuie să părăsească masa de joc. „În acel moment, spune Petrosian, adversarul (şi acesta este acelaşi Fischer care acordă atîta atenţie iluminatului) a fost brusc de acord să se dea drumul ceasului de control şi a rămas la masă în continuare, în semiîntineric. Dacă mi-ar fi povestit-o cineva, aş fi avut îndoieli în a-l crede pe cuvînt...” Fischer a continuat să joace pentru a nu întrerupe continuitatea efortului de gîndire, trecînd peste obscuritatea ce se accentua pe măsură ce pătrundea mai adînc în analiza variantelor. Acest lucru l-a impresionat pe Petrosian care în acel moment al partidei era în poziţie superioară ca urmare a unei importante întăriri

a jocului pregătită pentru el de antrenorii sovietici. Până la urmă, însă, Fischer a câştigat partida.

Şahul are nevoie de lumină, la propriu şi la figurat, dar jucătorul trebuie să-şi poată demonstra măiestria şi cu ochii închişi, recurgând numai la ochii minţii. Sub acest aspect rezolvarea unor probleme de mat sau studii de final, ca şi găsirea celor mai bune continuări în unele poziţii culese din partide de concurs — aflate în reviste la rubrica combinaţii („albul joacă şi câştigă“, „negrul la mutare“ sau „cum poate albul evita matul“...) — reprezintă un excelent mijloc de antrenament, cu condiţia ca aceste exerciţii să iabă loc fără a se muta piesele pe tablă. Aş aminti aici că în deceniul care a urmat primul război mondial, ca elev la liceul Coriolan Brediceanu din Lugoj, făceam partide oarbe de antrenament cu un coleg, Constantin Raina. Aceste partide nu ne oboseau deloc, mai puţin în tot cazul decât partidele de concurs. În timp ce eu am abandonat şahul din cauza studiilor medicale, Raina a continuat să se pregătească. A făcut parte din reprezentativa ţării noastre la Olimpiada de la München, din 1936 şi a ajuns un cunoscut problemist şi autor de studii de final. Dacă ar fi dispus de condiţiile de care beneficiază astăzi jucătorii de performanţă, acest talentat jucător ar fi ajuns şi mai departe.

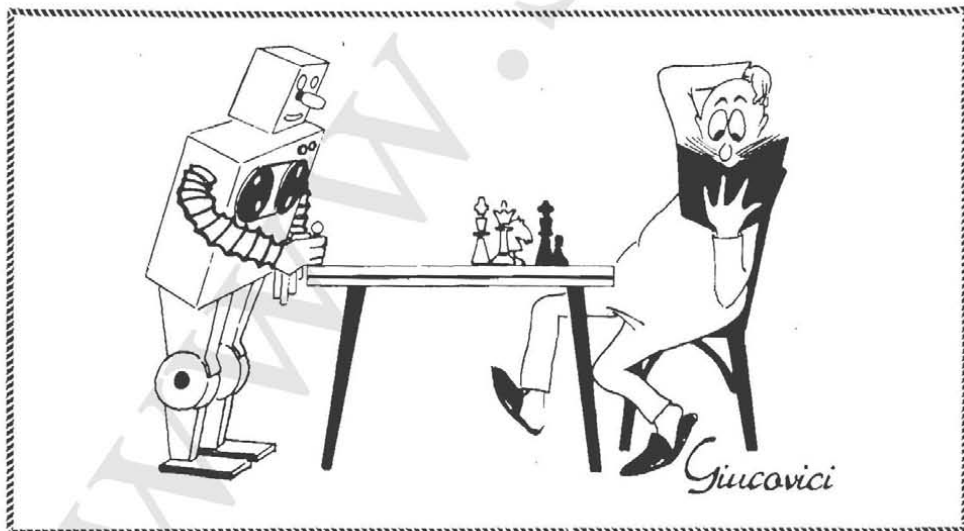
În concluzie la cele expuse până aici, se poate spune :

— jocul „a l'aveugle“, practicat în limite raţionale, nu este dăunător sănătăţii. Dăunătoare sînt excesele şi sub acest aspect interzicerea simultanelor este pe deplin justificată.

— Şahul „a l'aveugle“ nu are potenţial creator şi rămîne, calitativ, inferior şahului jucat în condiţii normale.

— În schimb, partidele oarbe, jucate în doi, într-un anumit stadiu de pregătire dezvoltă capacitatea combinatorie şi contribuie la ridicarea măiestriei sportive.

Pius Brînzeu

Dăm în continuare „Partida oarbă nemuritoare“ şi două finaluri din simultane „à l'aveugle“ jucate şi comentate de Alehin.

Partida oarbă nemuritoare

Apărarea scandinavă

K. SCHLECHTER

J. MIESES

1. e4 d5 2. ed5 Dd5 3. d4 Cf6 4. Cc3 Da5 5. Cf3 Cc6 6. Nd2 Ng4 7. Cb5 Db6 8. a4 Nf3 9. Df3 a6 10. a5 ab5!! 11. ab6 Ta1 12. Nc1 Tc1 13. Rd2 Tc2 14. Rd1 Tb2 15. Da3 Tb1 16. Rc2 Tf1! 17. Da8

Rd7 18. Tf1 Cd5 19. Db7 Cb6 20. Rb1 e6 21. Tc1 Cc4 22. Da8 g6 23. d5 ed5 24. Td1 d4 25. Td4 Cd4 26. Dd5 Nd6 27. Dd4 Te8 28. Dd5 c6 29. Df7 Te7 30. Dg8 Tc1 31. Rc2 Te2 32. Rd3 Tf2 33. Dh7 Rc8 34. Rc3 Ne5 35. Rd3 Td2 36. Re4 Td4 37. Rf3 b4 38. Re2 Td2 39. Rf1 b3 40. Dg8 Rc7 41. Df7 Td7 42. Dc4 b2 43. Db3 Td5 44. Dc2 Tc5 (0-1).

Apărarea franceză

ALEHIN

FELDT

Tarnopol, 1916

15. Ce5-f7!

La retragerca damei urmează 16. D:e6 ameninşând mat

L5...

Rg8:f7

16. De2:e6+!

Aceasta este poanta combinaţiei.

16...

Rf7-g6

Dacă 16...R:e6 atunci 17. Cg5 mat.

ALBUL A ANUNŢAT MAT ÎN DOUĂ

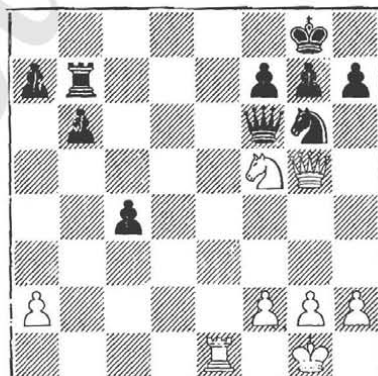
MUTĂRI: 17. g4! Ne4 şi Ch4 mat

Gambitul damei

ALEHIN

FREEMAN

New-York, 1924

Albul a anunţat mat în 4 mutări: 23. Te8+Cf8 24. Ch6+D:h6 25. T:f8+ R:f8 26. Dd8 mat

VICTOR CIOCÎLTEA

*Morții trăiesc atita timp
cît îi purtăm în inimă*

În ziua de 11 septembrie s-a stins subit din viață la Barcelona, unde participa la un turneu, Marele maestru internațional Victor Ciocîltea. Prin el țara noastră pierde un mare sportiv, de șapte ori campion național, un sportiv care ne-a reprezentat cu cinste la turnee internaționale, la campionate europene, la olimpiade. A fost un adevărat portstindard al mișcării șahiste din patria noastră. Pentru noi, șahiștii din Timișoara, Victor Ciocîltea a fost un mare prieten, un frate mai mare pe care l-am ales singuri și pe care l-am simțit tot timpul aproape, oricît de departe ar fi fost de noi. A participat la toate turneele internaționale care s-au desfășurat în acest oraș, ne-a ajutat la organizarea lor, a fost de atîtea ori sfetnicul nostru. A știut să cultive prietenia ca nimeni altul.

Victor Ciocîltea s-a stins la vîrsta de 51 de ani, după o îndelungată activitate sportivă, încă în plină forță creatoare. A fost un mare talent care s-a afirmat pe fundamentul unor aptitudini deosebite pentru șah: inteligență scilpitoare, putere de muncă și pasiune, spirit combativ, dar temperament echilibrat. Un șahist nu-l poți însă judeca decît după ceea ce lasă în urma lui. Și în viață, numai în final se poate măsura opera realizată, se poate descifra cel mai bine sensul unei activități ale cărei

Marele maestru internațional Ciocîltea la Turneul internațional „Medicina '81“

realizări pot fi apreciate la justa lor valoare. Sub acest aspect şahul deține o poziție privilegiată față de alte sporturi. Marile realizări în acest domeniu rămîn scrise și pot dăinui peste veacuri. După Ciocîltea rămîne o operă impresionantă, rămîn partide care o să ne încinte ori de cîte ori le vom relua. Primele lui partide, jucate la o vîrstă încă tînă, au impresionat prin dinamismul lor. Sînt partide de atac, impetuoase, bazate pe joc combinativ, care i-au prilejuit victorii strălucite, dar cu riscurile inerente acestei maniere de joc. Cu anii, jocul lui s-a maturizat, a păstrat tendința spre lovituri tactice, dar s-a sprijinit mai mult pe strategie. Analiza acestei opere o vor face specialiștii care vor stabili exact locul și meritele ce-i revin în evoluția şahului din țara noastră.

Pentru noi, în spatele sportivului care a fost Victor Ciocîltea se profilează omul, omul pe care l-am simțit atît de aproape și pe care l-am îndrăgit. Regretăm din inimă pierderea sportivului, ne doare însă în aceeași măsura pierderea omului, cîștut ca un erou pe cîmpul de luptă.

P. B.

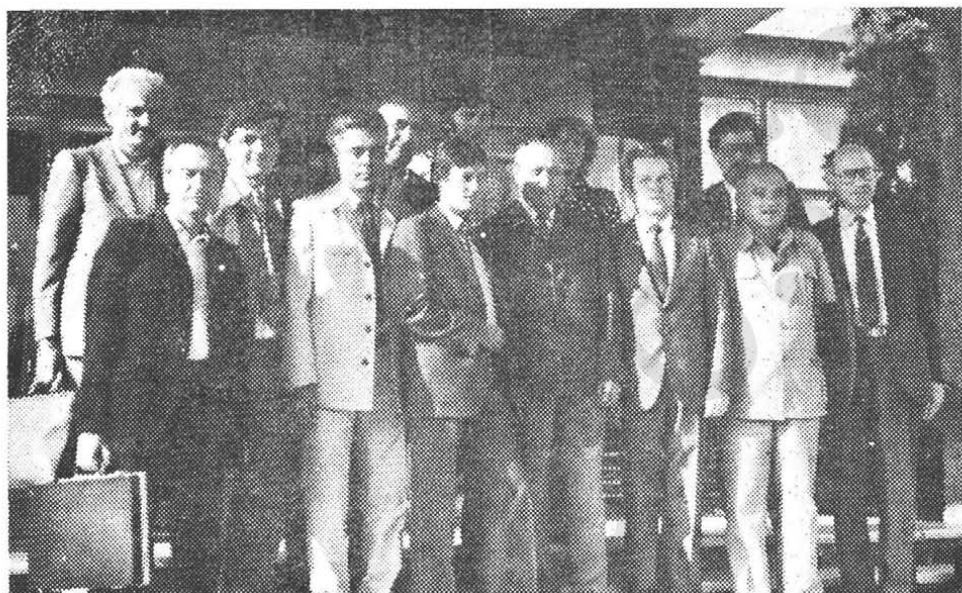
**ACTUALITATEA
SAHISTĂ**

*Vizita campionului mondial de șah
marele maestru sovietic ANATOLI KARPOV
la Timișoara*
(9 iulie 1983)

Vizita lui Anatoli Karpov, deținătorul cununei de lauri a campionatului mondial de șah, la Timișoara, a reprezentat un eveniment memorabil pe care l-am așteptat cu emoție. Această vizită a fost anunțată cu câteva zile înainte de toate ziarele din localitate și s-au făcut pregătiri pentru a onora cum se cuvine pe cel care deține astăzi cea mai înaltă poziție în mișcarea șahistă mondială.

La aeroport, o mare surpriză. Campionul mondial a venit în cadrul unei delegații în fruntea căreia se afla E. M. Tiajelnicov, ambasadorul Uniunii Sovietice la București. Din delegație mai făceau parte și primsecretarul ambasadei, profesorul Anghel Vrabie, secretarul Federației române de șah, reprezentând CNEFS-ul și o traducătoare oficială. Ne-am dat seama că se acorda acestei vizite o importanță mult mai mare decât unei simple manifestări de ordin sportiv. Vizita căpăta un caracter de simbol, de înțelegere a sportului mult mai cuprinzătoare decât aceea a unui efort fizic sau numai mintal. Această semnificație a vizitei campionului mondial în țara noastră a fost puternic subliniată de primirea lui Anatoli Karpov, în cursul aceleiași zile, de către președintele țării noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Primirea de către șeful statului a campionului mondial, despre care acesta din urmă ne-a vorbit cu multă emoție în cursul vizitei la Timișoara, a reprezentat nu numai un semn de aleasă prețuire pentru sportiv și pentru mișcarea șahistă, ci și o dovadă de înaltă înțelegere a rolului sportului ca factor activ al colaborării între popoare, în spiritul aspirației pentru pace, bună stare și prietenie. Astfel, atunci când marele campion al păcii, care este Nicolae Ceaușescu, a întins mîna sportivului de mare performanță, din invitatul unei federații acesta a devenit oaspetele unei întregi țări.

Primirea campionului mondial la aeroport.

La coborîrea din avion Anatoli Karpov ne-a apărut așa cum îl știam din descrieri și din emisiunile de la televiziune, tânăr și elegant, suplu în mișcări, cu o figură zîmbitoare, care apropie și cucerește. Aveam impresia că îl cunoaștem demult, într-atît imaginea pe care ne-o formasem corespundea cu omul pe care îl aveam în față. Cine ar fi spus însă că acest tânăr care abia a împlinit 32 de ani, de o constituție mai degrabă firavă, era de 8 ani campion mondial, că acest tânăr la vîrsta de 15 ani era deja maestru al sportului, la 18 ani campion mondial de juniori, iar la 19 ani mare maestru internațional?

De la aeroport am plecat la hotel, unde am asistat cu toții la emisiunea de știri a televiziunii, de la orele 19, vizionînd primirea campionului mondial de către tovarășul Nicolae Ceaușescu. A fost dorința fermă a campionului mondial, pe care am înțeles-o, așa cum au înțeles-o și toți aceia care îl așteptau cu înfrigurare la sala Modex, unde urîna să aibă loc simultanul de sah.

Și așa, a venit momentul culminant al vizitei, simultanul pe care avca să-l susțină campionul mondial la 21 de mese. La sosire în fața Casei de modă era adunată multă lume care l-a ovaționat îndelung pe campion.

Simultanul a început în entuziasmul unei săli arhipline, înainte de a fi încetat aplauzele. Era pentru campion cel mai simplu mijloc de a-și stăpîni emoția.

Mesele cu jucătorii formau un patrat, puțin deschis în față. În spatele scenei erau 6 table mari de demonstrații, așa ca publicul să poată urmări partidele jucate de 4 maștri și 2 candidați de maștrii care credeam că o să opună o rezis-

Lumea așteptând pe stradă sosirea campionului mondial la Simultan.

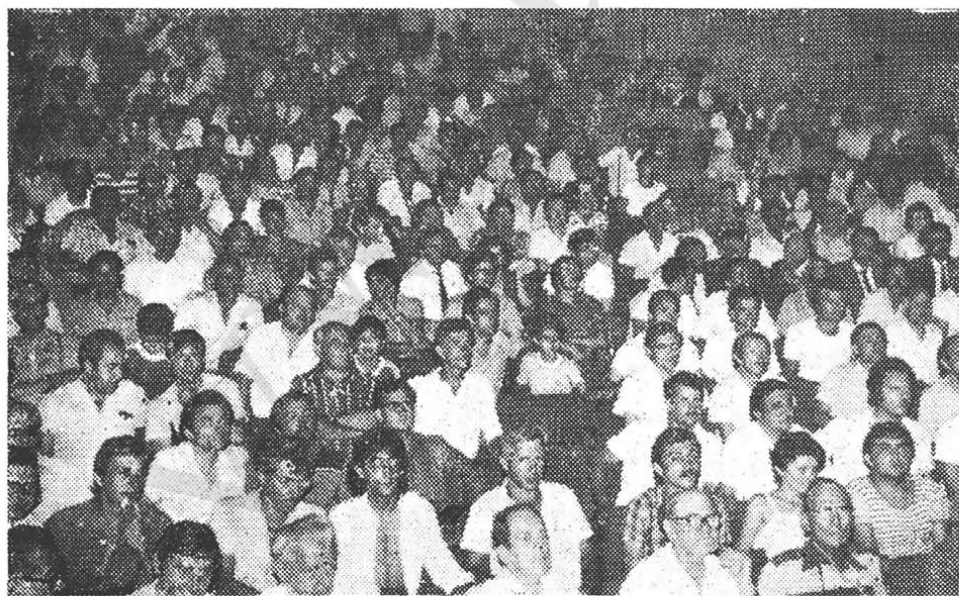

O parte din cei care nu au mai găsit loc în sală.

tenţă deosebită campionului mondial. Începînd de la orele 19.30, timp de aproape trei ore, acesta a trecut prin faţa meselor înfruntîndu-şi adversarii, într-un ritm egal, cu mici opriri dictate de situaţiile de pe mesele de joc şi nicidecum de cărţile de vizită ale jucătorilor. Îl priveam pe campion cum evolua cu atita dezinvoltură în patratul magic cu gîndul la deosebirea care se face între talent şi geniu. Talent este atunci cînd faci uşor ceea ce alţii nu fac decît cu greu, pe cînd geniu înseamnă că faci ceea ce alţii nu pot face. Sub acest aspect, într-adevăr, Karpov se apropie de geniu. A înfruntat la Timişoara 21 de adversari, apoi la Bucureşti, în ziua următoare, alţi 20 de adversari, printre care un maestru internaţional, un maestru F.I.D.E., maestrii şi candidaţi de maestrii, fără să piardă o singură partidă. A cedat doar cîte 6 remize de fiecare dată. La Timişoara nici unul dintre maestrii care l-au înfruntat nu a obţinut remiza. Au obţinut remiză profesorul Aurel Jicman, mentorul micilor şahişti din Timişoara, doi tineri candidaţi de maestrii — G. Mărcia şi D. Dragoş, şi, lucru care ne-a bucurat cel mai mult, trei juniori — Ovidiu Ganţ, Otilia Ganţ şi Laura Caplar. Pentru a situa performanţa tinerilor noştri jucători la justa ei valoare este cazul să cităm una din declaraţiile lui Karpov : „Pentru mine şahul este, în primul rînd, luptă. Victoria este scopul meu în fiecare partidă... niciodată, cu nimeni, eu nu joc la remiză. Nici cu albul, nici cu negrul” !

După simultan, i s-a oferit campionului o frumoasă cupă de cristal, pe care erau gravate piese de şah, data şi numele protagonistului acestei memorabile vizite,

Sala în timpul Simultanului.

Campionul mondial la mutare.

obiecte de artizanat şi un album cu unicate de cărţi poştale filatelice şi timbre de valoare. Ce altceva i se putea oferi unui sportiv care este şi un pasionat filatelist?

Vizita s-a încheiat cu o masă oferită de Consiliul judeţean pentru educaţie fizică şi sport. A doua zi dimineaţă, cu primul avion, campionul mondial s-a reîntors la Bucureşti, tot aşa de vioi şi de sprinten ca la sosire. Ne-am despărţit la aeroport ca vechi prieteni, dornici să se revadă cât mai curînd.

Acesta este filmul unei vizite care a stîrnit un mare interes în rîndul şahiştilor din Timişoara, cu ecou puternic în lumea largă a oraşului şi a regiunii. Dacă ne gîndim la faptul că în toamna anului 1982 erau înregistraţi după F.I.D.E., 5.060.687 jucători de şah în 119 ţări ne dăm seama cel mai bine de poziţia înaltă pe care o ocupă Anatoli Karpov în ierarhia şahului. Vizita lui a fost meteorică, este adevărat, a constituit însă un stimul deosebit de puternic pentru mişcarea noastră şahistă. Pentru aceasta îi rămînem recunoscători şi nutrim speranţa că şi el îşi va aminti cu plăcere de vizita pe care a făcut-o într-un oraş în care a fost primit cu atîta dragoste.

Pius Brînzeu

Dăm în continuare 5 din remizele realizate de jucătorii timişoreni în faţa campionului mondial la Simultanul din 9 iulie 1983. Cea de-a 6-a remiză este redată cu comentarii la rubrica „Mariile noastre speranţe”.

ANATOLI KARPOV — AUREL
JICMAN :

1. e4-e5 2. Cf3-Cc6 3. Nb5-a6 4. Na4-Cf6 5. 00-Ne7 6. Tel-b5 7. Nb3-d6 8. c3-00 9. h3-Ca5 10. Nc2-c5 11. d4-Dc7 12. Cbd2-Nb7 13. d5-Nc8 14. Cf1-Te8 15. b3-g6 16. Rh2-Rg7 17. Nd2-c4 18. b4-Cb7 19. Ce3-Nd7 20. g4-h5 21. g5-Ch7 22. Tg1-a5 23. a3-Ta6 24. De2-Tea8 25. Nc1-Dc8 26. Tg3-Dd8 27. Cg2-Rg8 28. Cgh4-Nf8 29. Ta2-Ng7 30. Nb1-a : b4 31. c : b4-Ta4 32. Tc2-T : a3 33. N : a3-T : a3 34. Dd2-Td3 35. De1-Tb3 36. Te2-Db6 37. Nc2-Ta3 38. Dd2-Dd8 39. Te1-Nc8 40. Tb1-Cf8 41. Dc1-Ta8 42. Tal-T : a1 43. D : a1-Db6=remiză.

ANATOLI KARPOV — OTILIA
GANT :

1. c4-Cf6 2. Cc3-d6 3. d4-g6 4. g3-Ng7 5. Ng2-00 6. Cf3-Cc6 7. 00-a6 8. h3-Tb8 9. Ne3-Nd7 10. d5-Ca5 11. Cd2-c5 12. a3-b5 13. cb5-ab5 14. b4-Cb7 15. Db3-Dc8 16. Rh2-cb4 17. ab4-Dc3 ! 18. Dc3-Cg4 19. hg4-Nc3 20. Tab1-Ng4 21. Tfe1-Tfc8 22. Nh3-Nh3 23. Rh3-Ng7 24. Cf3-e6 25. Tc6-ed5 26. Tbc1-Tc6 27. Tc6-Cd6=remiză.

ANATOLI KARPOV — OVIDIU
GANT :

1. c4-Cf6 2. Cc3-d6 3. d4-g6 4. g3-Ng7 5. Ng2-00 6. Cf3-Cc6 7. 00-a6 8. h3-Tb8 9. Ne3-Nd7 10. Tc1-Dc8 11. Rh2-Ca5 12. Cd2-c5 13. dc5-dc5 14. Cd5-Cd5 15. cd5-Nb2 16. Tc5-Dd8 17. Db1-b6 18. Db2-bc5 19. Dc3-f6 20. Nc5-Cb7 21.

Nb4-a5 22. Na3-Te8 23. Ce4-Nf5 24. De3-Ne4 25. De4-Cd6 26. Da4-Db6 27. e3-Db5 28. Dg4-f5 29. Df4-Cc4 30. Nc1-Tbc8 31. e4-Db8 32. Dh4-Cd6 33. Nf4-Db4 34. ef5-Cf5 35. Dg4-Tc4 36. h4-Cg7 37. Dg5-Ch5 38. Ne5-Tg4 39. Dh6-Te4 40. Ne4-De4 41. De3-Dd5 42. a3-Cg7 43. g4-De6 44. f3-Tb8 45. Td1-Tb2 46. Rg3-Tb5 47. Td8-Rf7 48. Df4-Cf5 49. gf5-De5 50. fg6-Rg7 51. De5-Te5 52. gh7-Rh7 53. Rf4-Th5 54. Rg4=remiză.

ANATOLI KARPOV — GOTTFRIED
MĂRCIA :

1. e4-c5 2. Cf3-e6 3. d4-cd4 4. Cd4-a6 5. Nd3-Cf6 6. 00-d6 7. c4-Ne7 8. Cc3-00 9. De2-b6 10. f4-Nb7 11. Rh1-Cbd7 12. Cf3-Dc7 13. Nd2-Te8 14. Tae1-e5 15. f5-Cc5 16. Nb1-b5 17. Cd5-Cd5 18. cd5-a5 19. g4-b4 20. Tg1-Na6 21. De3-Ca4 22. Nc1-Dc5 23. Dd2-Cb6 24. g5-a4 25. Dg2-g6 26. Dh3-Db5 27. Ne3-Cd7 28. Tg4-Rh8 29. Th4-Cf8 30. f6-Nd8 31. Th6-a3 32. b3-Tc8 33. Dg2-Nb6 34. Nd2-Tc7 35. h4-Tec8 36. h5-gh5 37. Ch4-Nd4=remiză.

ANATOLI KARPOV — DORIN
DRAGOŞ :

1. e4-c6 2. d4-d5 3. Cd2-de4 4. Ce4-Cd7 5. Nc4-Cgf6 6. Cg5-e6 7. De2-Cb6 8. Nb3-h6 9. C5f3-a5 10. a3-Nd6 11. Ce5-00 12. Cgf3-c5 13. dc5-Nc5 14. Nf4-a4 15. Na2-Cbd5 16. Ng3-Da5 17. Cd2-b5 18. c3-Na6 19. Cd3-Ne7 20. 00-Tfd8 21. Cf3-b4 22. cb4-Cb4 23. ab4-Df5 24. Cfe5-Td3 25. Cd3-Nd3 26. Dd2-Nf1 27. Tf1=remiză.

Cu „Medicina“ Timișoara în R.D. Germană

Ciștigarea celor două trofee ale festivalului șahist Gera

7—8 Mai 1983

Între județele înfrățite Timiș și Gera (R.D.G.) legăturile firești de prietenie și colaborare pe plan economic, politic, cultural și sportiv devin din an în an mai numeroase și mai puternice. Șahiștii noștri au stabilit primele contacte cu colegii lor germani în 1981 când o selecționată a municipiului Timișoara a participat la tradiționalul turneu internațional masculin pe echipe „Liebschwitzer Schachspringer de la Gera. Aceste prime legături au cunoscut o dezvoltare continuă. După ce șahiștii germani au fost oaspeții județului nostru, în luna mai a acestui an echipa Medicina Timișoara, întărită cu maeștrii internaționali Ligia Jicman și Ioan Biriescu de la A.E.M., a participat la o nouă ediție a aceluiași concurs. În paralel cu competiția masculină s-a desfășurat în premieră și un turneu pentru echipe feminine dotat cu trofeul „Pokal der Metallarbeiter“. Evoluția celor două formații timișorene a fost încununată de succes, șahiștii noștri cucerind cele două frumoase trofee.

Concursul băieților s-a bucurat de o participare valoroasă, în afara Medicinii concurând încă 5 echipe străine, din Polonia, Cehoslovacia și Ungaria. Modul de disputare al acestei întreceri este neobișnuit pentru noi. Partidele s-au desfășurat cu timp redus, doar o jumătate de oră, iar întreaga competiție s-a încheiat într-o singură zi. Un adevărat maraton șahist! Echipele au fost împărțite în trei grupe preliminare. La capătul a 5 runde de calificare a fost stabilită componența grupelor finale A, B și C. Finalele s-au disputat după sistemul turneu, menținându-se rezultatul direct înregistrat între cele două echipe calificate din aceeași grupă. Medicina a cîștigat grupa ei preliminară, calificându-se pentru finala A împreună cu Lokomotive Mitte Leipzig. Meciul disputat în prima rundă împotriva acestei echipe a fost pentru noi cel mai greu și totodată cel mai important al concursului. Ciști-

Trofeele câştigate de echipele de băieţi şi fete.

gînd la limită cu $3\frac{1}{2}$ — $2\frac{1}{2}$ echipa noastră a luat un avans mic, dar preţios, asupra celei din Leipzig, echipă care în finală avea să dovedească că este cea mai puternică concurentă a noastră. Ea s-a clasat pe locul secund, la un singur punct diferenţă faţă de Medicina.

Iată clasamentul finalei A (locurile 1—6), alcătuit prin adăunare de puncte de partidă :

1. Medicina Timişoara	21 p.
2. Lokomotive Mitte Leipzig (R.D.G.)	20 p.
3. Skoda Plzen (Cehoslovacia)	15 p.
4. KTFM TH Győr (R.P. Ungaria)	13,5 p.
5. Lokomotiva Olomouc (R.S. Cehoslovacia)	12,5 p.
6. Motor Südost Magdeburg (R.D.G.)	8 p.

Echipa noastră a evoluat în următoarea alcătuire : 1. Ioan Biriescu (MI), 2. Neboişa Iljin (MI), 3. Emil Ungureanu (MI), 4. Ion Zarcu (MF), 5. Călin Ardeleanu (CM), 6. Ovidiu Ganţ (CM). O aşezare tactică foarte inspirată la primele trei mese a permis maestrului internaţional Ungureanu obţinerea excepţionalului rezultat de 9 puncte din 9 partide, record absolut al tuturor celor 18 ediţii ! Şi ceilalţi componenţi ai echipei au fost la înălţime. O menţiune specială merită cei doi juniori Ardeleanu şi Ganţ, care la prima participare internaţională peste hotare s-au descurcat foarte bine în confruntarea cu seniorii, primul reuşind chiar să intre în posesia premiului pentru cel mai bun rezultat individual la masa a 5-a.

Aşa cum ne aşteptam echipa noastră de fete şi-a onorat rolul de favorită câştigând concursul feminin, dar cu mai multe emoţii decât o arată clasamentul final :

1. Medicina Timişoara	17,5 p.
2. Metall Gera (R.D.G.)	15 p.
3. Motor Weimar (R.D.G.)	11 p.
4. Weimar — Gera II (R.D.G.)	4,5 p.

Autoarele acestei victorii au fost : 1. Gertrude Baumstark (MI), 2. Ligia Jicman (MI), 3. Otilia Ganţ (CM), 4. Duşiţa Caplar (I). Şi în acest concurs jucătoarele cu cele mai bune rezultate individuale au fost premiate. Acestea au fost de la noi maestra internaţională Baumstark Gertrude şi — o plăcută surpriză — mezina echipei, junioara Duşiţa Caplar.

Desigur că o competiţie de asemenea amploare reclamă un efort organizatoric uriaş. Gazdele noastre în frunte cu tovarăşii Kurt Rogler, Albrecht Beer şi Helmut Feist de la Comisia locală de şah, dînd dovadă de entuziasm şi pricepere şi înarmaţi cu o îndelungată experienţă organizatorică, au reuşit să asigure condiţiile unei desfăşurări impecabile a întregii acţiuni. Pentru a vă putea face o idee despre perfecţiunea cu care a fost organizat totul, aş menţiona că deja cu două luni înaintea întrecerii ne-a fost comunicat programul complet de desfăşurare cuprinzînd echipele participante, împărţirea grupelor, orele de începere a rundelor şi a festivităţii de premiere etc., şi că, în cele din urmă, acest program a fost respectat fără abateri.

Un alt punct al programului nostru l-a constituit vizitarea oraşului Weida şi participarea cu această ocazie la un turneu de blitz cu premii. Pe întreaga perioadă a şederii noastre în judeţul Gera delegaţia noastră a fost înconjurată cu simpatie şi căldură. Am avut ocazia să cunoaştem marile transformări socialiste ale judeţului precum şi unele din realizările actuale ale oamenilor muncii. O experienţă interesantă a fost vizita la întreprinderea „Metal”. Aşa cum a concluzionat tovarăşul Mihai Purice, conducătorul delegaţiei noastre, vizita la Gera a atins mai multe obiective. Pe lângă obţinerea unui frumos succes sportiv ea a înregistrat acumularea unei bogate experienţe pe plan sportiv, organizatoric şi social, şi a contribuit la întărirea şi dezvoltarea relaţiilor de prietenie între şahiştii noştri şi cei din Gera.

I. Biriescu

Turneul international masculin „Medicina '83”

LOC	NUMELE SI PRONUMELE	ȚARA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	PUNCTE
1	GREENFELD A	ISRAEL	●	0,5	0,5	0,5	0	1	0,5	0,5	1	1	1	1	1	8,5
2	GRÜNBERG S	ROMÂNIA	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	0,5	0,5	1	7,5
3	LECHTINSKI J	CEHOSLOVACIA	0,5	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	0,5	1	7
4	STOICA V	ROMÂNIA	0,5	0,5	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0,5	1	0	1	0,5	1	7
5	CVETKOVIC S	YUGOSLAVIA	1	0,5	0,5	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	6,5
6	IONESCU C	ROMÂNIA	0	0,5	0,5	0,5	0,5	●	1	0,5	0,5	0,5	1	0,5	0,5	6,5
7	CIOCALTEA V.	ROMÂNIA	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0	●	0,5	0	1	1	0,5	1	6,5
8	UNGUREANU E	ROMÂNIA	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	●	0	0	0	1	1	5,5
9	HÖLZL F	AUSTRIA	0	0	0,5	0	0,5	0,5	1	●	0,5	0	0,5	1	1	5,5
10	DANNER G	AUSTRIA	0	0	0,5	1	0,5	0,5	0	1	0,5	●	0,5	0	0,5	5
11	ZARCUA I	ROMÂNIA	0	0,5	0	0	0,5	0	0	1	1	0,5	●	1	0,5	5
12	ILIJIN N	ROMÂNIA	0	0,5	0	0,5	0,5	0,5	0,5	0	0,5	1	0	●	0,5	4,5
13	GOVEDARICA R	YUGOSLAVIA	0	0	0,5	0	0,5	0,5	0	0	0	0,5	0,5	0,5	●	3

În perioada 15—29 iunie a avut loc la Timișoara un interesant turneu internațional de șah organizat de clubul Medicina. Avînd o medie ELO de 2398 — categoria a VI-a, turneul s-a bucurat de o participare selectă: marii maeștrii internaționali J. Lechytynsky (R.S. Cehoslovacia) și Victor Ciocîltea (România), maeștrii internaționali Cvetcović și Govedarița (RSFI), Danner (Austria), Greenfeld (Israel),

Stoica, Ionescu, Ungureanu, Ilijin (România), maeștrii FIDE Grünberg (România) și Hölzl (Austria), maestrul Zarcu (România).

În prima rundă au avut loc trei remize liniștite: Grünberg—Ionescu, Ungureanu—Cvetcović, Ciocîltea—Stoica și alte trei partide „agitate”. Hölzl cu negrul a sancționat jocul aventuros a lui Govedarița, în deschiderea Veresov, și a câștigat de justete la mutarea 45.

Greenfeld cu albele a oferit o lecție de șah speculând splendid lipsa de cunoștințe în deschidere a lui Zarcula:

1. d4-Cf6 2. Cf3-c5 3. d5-e6 4. Cc3 (Greenfeld care la negru joacă gambitul Volga evită să joace cu albul contra deschiderii lui favorite). 4. ... d6 5. e4-e5 ? ? (o gravă pierdere de timp, trebuia jucat e:d) 6. Cd2-g6 7. Ne2-Nh6 ? (negrul nu mai are timp de divagații, cel mai mic rău era 7... Ng7) 8. Cc4 !-N : c1 9. D : c1-b5 ? (începutul unei combinații greșite, dar oricum poziția negrului era compromisă) 10. Cb5-Ce4 11. De3-a6 12. Cbd6-Cd6 13. De5-De7 14. D : h8 (aici negrul putea ceda liniștit, dar a continuat încă zece mutări, oferindu-i lui Greefeld prilejul că facă câteva mutări spirituale.

Iljin cu albele a jucat superficial un final de remiză cu Lechtynsky și a pierdut.

În runda a doua trei remize fără istoric: Lechtynsky—Greenfel, Ionescu—Iljin și Govedarica—Danner. Interesantă din punct de vedere teoretic este partida Cvetcovič—Grünberg :

1. c4-f5 2. d4-Cf6 3. g3-g6 4. Ng2-Ng7 5. Cf3-00 6. 00-d6 7. d5-Ca6 8. Cc3-Nd7 ! ? (din câte cunosc eu, o noutate) 9. Ne3-c5 ! 10. Dc1-Cc7 11. Nh6-b5 12. N : g7-R : g7 13. b3-Tb8 14. Cd2-b4 ! 15. Cd1-e5 16. d : e6-N : e6 ? (după C : e6, urmat de Dc7 și Ne6 poziția negrului este evident superioară : acum însă albul preia inițiativa și negrul a reușit să facă remiză cu mare greutate).

O reușită partidă pozițională a câștigat Hölzl la Ungureanu :

1. c4-Cf6 2. Cc3-e5 3. Cf3-Cc6 4. e3-Nb4 5. Cd5-e4 6. Cg1 (patent Petrosian) 6. ... 00 7. a3-Nd6 8. Dc2-Te8 9. d3-e : d3 10. N : d3-h6 11. C : f6-D : f6

12. Cf3-b6 13. Ne4 !-Nb7 14. Nd2-Rh8 15. Db1-Ca5 16. N : b7-C : b7 17. Nc3-De6 18. b3-Cc5 19. 00-Ce4 20. Nb2-a5 21. Dc2-Cg5 22. C : g5-h : g5 23. Tfd1-De4 24. De2-Te6 25. h3-Tg6 26. Td5-Rg8 27. Tad1-Td8 (pionul „înapoiat“ d7 rămâne sursa tuturor neplăcerilor negrului) 28. a4-De7 29. Td3-c6 30. Tf5-De4 31. g4-De7 32. Nd4-Nc7 33. c5 !-b : c5 34. N : c5-d6 35. Nd4-Te6 36. Db2-f6 37. Dc2-d5 38. Nc5-Dd7 39. Tc3-Rf7 40. Tf3-Ne5 41. Nd4-N : d4 42. e : d4-Tde8 43. Rg2-Db7 44. Tc5-Td8 45. Tc3-Db4 46. Dd3-Te4 47. Te6-Dd4 48. Tc7-Rg8 49. Dd4-Td4 50. Tb7-Tb4 51. T : b4-a : b4 52. Td3 (1-0).

Ciociltea contra lui Zarcula, într-o spaniolă rară cu g6, a condus cu măiestrie un atac la rege câștigând la mutarea 34.

Runda a treia a fost agitată. Hölzl, după două partide excelente, a căzut victimă rapidității cu care joacă și într-o variantă a apărării Grünfeld jucată împotriva mea nu a sesizat o mică diferență de așezare a pieselor față de varianta principală și la mutarea 16-a a rămas cu o piesă în minus. Ungureanu a pierdut cu albele într-un Benoni unde detinea o poziție superioară la Danner. Ionescu a jucat superficial o poziție complicată cu Greenfeld și acesta a reușit în final să-l „păcălească“. Stoica a câștigat din „mînă“ contra lui Zarcula într-o variantă foarte pasivă a Sicilienei, pe care Zarcula o joacă mereu, desi este evident nepotrivită stilului său.

În runda a patra Ionescu a câștigat cu multă siguranță la Ciociltea :

1. d4-Cf6 2. c4-c5 3. d5-e5 4. Cc3-d6 5. e4-Ne7 6. g3-00 7. Ng2-Ce8 8. Cf3-Cd7 9. 00-Rh8 10. Ce1-g5 ? (după părerea mea, o mutare antipozitională, mai

ales că negrul nu trebuie să împiedice f4; după e:f4, Nf6 și g6, totul e în regulă pentru negru. În continuare Ionescu a speculat de o manieră splendidă slăbiciunea cimpului f5) 11. Cc2-Tg8 12. Nh3-Cg7 13. Ng4-Cf8 14. Ce3-Cg6 15. h3-Nd7 16. Nd7-Dd7 17. Rh2-f5? (mai bine Tf8, Dc8 și apoi f5) 18. e:f5 1-Cf5 19. Dg4-Taf8 20. Ce4-Tg7 21. C:f5-T:f5 22. N:g5-N:g5 23. C:g5-Ce7 24. f4-e:f 25. g:f-Cg6 26. Ce6-Tf7 27. b3!-De7 28. Tf2-Df6 29. Tg1-Te7 30. Tg3-b5 31. Tf2-b:c 32. b:c-Tb7 33. h4!-Tb8 34. h5-Ce7 35. Dh3-Tg8 36. Tg5-h6 37. Tg7-T:g7 38. T:g7-Db2 39. Rg3-Dc3 40. Rh2-Dh2 41. Tg2-Df6 42. Dg4-Df7 43. Rg1-Cc8 44. Cg7-Tf4 45. Dc8-Rh7 46. Dh3 (1-0).

Excelentul tactician care este Greenfeld nu a rezistat finului jucător pozițional Cvetcovič într-o engleză. Danner a pierdut rapid la mine într-o olandeză mai originală care l-a surprins. Govedarița a pierdut la Ungureanu, după ce obținuse poziție net câștigată.

În runda a cincea Iljin câștigă frumos la Danner și Greenfeld la Hölzl, acesta jucând repede și catastrofal deschiderea. Zarcula pierde la Lechtynsky după ce obținuse o poziție mai bună, iar eu câștig la Govedarița, care nu a rezistat tactic complicațiilor mari survenite într-o variantă a gambitului damei. Interesantă a fost partida Soica-Ionescu, în care albul a obținut avantaj într-o foarte jucată variantă din Paulsen, dar Ionescu s-a salvat ingenios.

O scurtă privire asupra clasamentului după 5 runde: conduc eu cu +3, talonat de Lechtynsky și Greenfeld cu +2, iar Zarcula deține un record greu de învins — 0 din 5 p.

În runda a șasea Ionescu câștigă fără probleme la Zarcula, sancționând prompt inexactitățile deschiderii jucate de negru, Greenfeld câștigă o partidă jucată foarte energic cu negrul contra lui Danner, iar Hölzl câștigă, într-o variantă a indiane vechi, cea mai frumoasă partidă a turneului. Această partidă a fost însă stricată în criză de timp când, la o greșeală a sa, Ciociltea avea mat în trei mutări. Interesantă a fost partida Ungureanu—Grünberg:

1. d4-f5 2. Ng5-g6 3. Cc3-d5 4. h4-Ng7 5. Ch3-h6 6. Nf4-Ne6 7. e3-c6 8. Nd3 (Albul adoptă o schemă de dezvoltare după modelul unei partide a lui Iusupov, dar la un joc corect al negrului, albul nu se poate gândi la avantaj. Îmi permit o paranteză: în Informator apar multe partide cu deschideri foarte originale, jucate de obicei de jucători mai tari contra unor jucători mai slab dotați, cu scopul evident al evitării unor variante teoretice supraanalizate. Considerarea acestor variante ca ultimul răcnet al teoriei și includerea lor în repertoriul de bază nu poate fi recomandată) 8... Cbd7? (jucat din mână, după ... Cf6 negrul nu are nici o problemă) 9.g4! (în acest moment am considerat că sînt pierdut, de altfel, după cum s-a văzut la analiză, următoarele 13 mutări ale negrului sînt absolut unice) 9... Cgf6 10. g:f5-g:f5 11. Df3-Db6 12. Cd1-000 13. a4!-Tdf8 14. a5-Dd8 15. Ta3-Ce4 16. b4-Nf7 17. b5-e5! 18. b:c6-b:c6 19. Nh2-Ne6 20. Cf4?!-e:f4 21. Na6-Rc7 22. N:f4-Ne5 23. Tb3 (după d:e5 albul stă chiar mai rău) 23... Nd6! (mutarea aceasta a scăpat albului cînd a început combinația; acum la 23. D:e4!-f:e4 24. Tb7-Rc8 25. N:d6-Da5!, cu amenințarea D:a6)

24. **Tb7-Rc8** 25. **Tb3-Rc7** şi remiză (din cauza ameninţării **Cc5**, albul trebuie să dea şah etern).

A fost o echilibristică primejdiosă, unde nu e exclus ca albul să fi avut mutări mai bune.

În runda a şaptea Ungureanu câştigă la Ilijin, jucând foarte precis un final egal. Greenfeld câştigă la Govedariţa o partidă în care chiar dacă a fost probabil pierdut s-a apărat foarte inventiv. Ciociltea a realizat cea mai bună partidă a sa în turneu împotriva lui Danner :

1. **e4-c5** 2. **Cf3-d6** 3. **d4-c : d4** 4. **C : d4-Cf6** 5. **Cc3-a6** 6. **f4-e5** 7. **Cf3-Cbd7** 8. **a4-Ne7** 9. **Nd3 ? !** (**Nc4**)-00 10. **00-Db6** 11. **Rh1-e : f4** 12. **N : f4-D : b2** 13. **De1-Cc5** (**Db6**) 14. **Tb1-C : d3** 15. **c : d3-Dc2** 16. **d4-Te8** 17. **Tf2-Dd3** 18. **Tc1-Nf8** 19. **Te2-a5** (se ameninţa **Te3**, urmat de **Cd5**) 20. **Te3-Da6** 21. **Cb5-Nd7** 22. **Cc7-Da7** 23. **Ng5 !-Ne7** 24. **C : a8-D : a8** 25. **N : f6-N : f6** 26. **e5-d : e5** 27. **d : e5-Ne7** 28. **e6 !-f : e6** 29. **T : e6-Nf6** (după **N : e6** 30. **D : e6** cu atac de mat) 30. **Te8-De8** 31. **Da5-Nc6** 32. **Tel-Dd7** 33. **Ce5-N : e5** 34. **De : e5-N : a4** 35. **Db8-Rf7** 36. **Tf1-Re6** 37. **Dg8-Rd6** 38. **D : h7-Rc7** 39. **Dg6-Rb8** 40. **Df7-D : f7** 41. **T : f7** (1-0)

Tot cea mai bună partidă a lui în turneu a făcut-o şi Stoica cu Hölzl :

1. **e4-c5** 2. **Cf3-d6** 3. **d4-c : d4** 4. **C : d4-Cf6** 5. **Cc3-a6** 6. **f4-e5** 7. **Cf3-Cbd7** 8. **a4-Ne7** 9. **Nc4-Da5 ? !** 10. **De2-b5 ?** 11. **Na2-b4** 12. **Cd5-Nb7** 13. **f : e5-d : e5** 14. **C : e7-R : e7** 15. **00-Tac8** 16. **Nb3-h6 ?** (**Ce5 ? !**) 17. **Ch4-g6** 18. **Ne3 !-Ne : e4** 19. **Tad1-Tc6** 20. **Dd2-Dc7** 21. **D : b4-Re8** 22. **N : f7-R : f7** 23. **D : e4-Tg8** 24. **c3-g5** 25. **Df5-Td6** 26. **Cf3-T : d1** 27. **Td1-Te8** 28. **h4-g4** 29. **Cd2-e4** 30. **Tf1** (1-0)

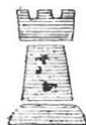
Cvetcovići obţinând un avantaj consistent a fost privat de victorie din cauza unor inadvertenţe din final.

În runda a opta Zarcu a intrat în mînă şi câştigă la Hölzl, sancţionînd jocul antipozitional al acestuia. Unul din favoriţii turneului, Stoica, îşi anulează şansele pierzînd la Danner în urma alegerii unei variante rare din apărarea Nimzovici, care se pare că duce forţat la pierdere. Ciociltea câştigă la Govedariţa după o partidă plină de greşeli. În rest, remize rapide.

În runda a noua partida derby a fost cea dintre Greenfeld şi Grünberg :

1. **d4-f5** 2. **Ng5-g6** 3. **Cc3-Ng7** (prima surpriză, adversarul meu se aştepta la **d5** aşa cum jucasem cu Ungureanu) 4. **e4-f : e4** 5. **Ce4-d5** 6. **Cg3 ?** (în **g3** calul ocupă o poziţie foarte pasivă ; era mai bine 6. **Cc3**, dar nici atunci negrul nu are probleme) 6... **c5 !** 7. **h4 ? !** (greu de găsit o mutare bună pentru alb : la 7. **d : c5-Nb2 !**, iar la 7. **c3-c : d4** 8. **c : d4-Cc6**) 7... **c : d4** 8. **Nd3-Cc6** 9. **h5-Dd6** 10. **Cf3-Ng4** 11. **Dd2-000** (era poate şi mai bine **N : f3**, dar şi aşa albul nu are nici o compensaţie pentru pionul în minus) 12. **h : g-h : g** 13. **T : h8-N : h8** 14. **Ch4-Ce5** 15. **Nf4-C : d3** 16. **c : d3-e5** 17. **Ng5-Te8** 18. **Da5-Rb8** 19. **Tc1-b6 ? ?** (greu de găsit mutare mai slabă ; câştiga destul de uşor 19... **e4** sau **Nf6**) 20. **Da3 !-D : a3 ?** 21. **b : a3-Nd7** 22. **C : g6-Nf6** şi după 30 de mutări, în care negrul forţînd a mai dat un pion, s-a consemnat remiza.

Această ratare m-a dezamăgit într-atît încît în continuare am făcut numai remize obţinînd punctajul suficient pentru îndeplinirea normei de maestru internaţional. Astfel, Greenfeld a avut prilejul să se desprindă, mai câştigînd în continuare o partidă fru-

moasă la Iljin, mai ales că nici ceilalți urmăritori, Lechtynsky sau Ionescu, n-au mai manifestat la sfârșit veleități ofensive. De altfel pînă la sfârșit sînt puține lucruri de consemnat, turneul intrînd într-o apatie certificată de numărul mare de remize. Singur, Zarcuța dă o notă de culoare cîștigînd surprinzător la Iljin și Ungureanu, după ce mai ratase o poziție cîștigată la Danner.

În încheiere, îmi permit cîteva scurte considerații asupra jucătorilor și locurilor ocupate.

Privind diagrama putem constata că jucătorii români au jucat sub așteptări. Ionescu și Ciociltea au părut oboșiți, venind după mai multe turnee, în schimb Stoica a resimțit lipsa de joc din ultima perioadă. Ungureanu mi-a părut lipsit de inspirația care îl caracterizează și cred că trece printr-o criză de repertoriu. Iljin este în totală schimbare de repertoriu și stil (de la tactică la strategie) și nu știu dacă a făcut cea mai bună alegere. În plus, a manifestat o oboseală evidentă. Zarcuța în ciuda unor calități evidente e total nepregătit teoretic, iar ceea ce joacă cu aproximație e total neadecvat stilului său.

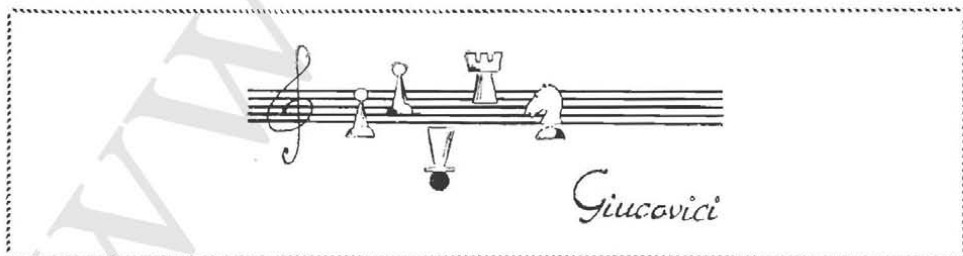
Dintre străini s-a detașat Greenfeld, un jucător combativ, tactician de excepție, cu un singe rece deosebit. Tinere-

țea lui (are numai 19 ani) și talentul lui mă fac să cred că va ajunge un mare jucător. Lechtynsky, lipsit evident de poftă de joc a lăsat totuși să se întrevadă stofa de mare jucător. Hölzl e un jucător paradoxal — alternează partidele splendide cu partide jucate ca un începător, multe datorîndu-se ritmului prea rapid și superficialității cu care joacă. Danner e un bun teoretician, dar care scos din „apele lui” nu se mai descurcă; stilul său este evident deformat de jocul prin corespondență. Cveticović este un abil jucător pozițional, bun teoretician, dar fără „șut la poartă”. Govedarița, în formă slabă, a fost evident depășit de tăria concursului.

Țin să remarc prestația competentă a arbitrilor Tocăniță și Ivan, precum și excelențele condiții de organizare ale turneului simțîndu-se aportul deosebit al veșnic tînărului animator al șahului, Dr. Pius Brînzeu.

În încheiere vroau să dezmint categoric zvonul conform căruia „Federația Română de Șah ar intenționa să propună la viitorul congres FIDE un premiu pentru țara care organizează cele mai multe turnee internaționale cu numai doi mari maeștrii; prea am fi fără contra candidați.

Sergiu Grünberg

Turneul de la Piotrkow Trybulanski

19 iunie—4 iulie 1983

La turneul de la Piotrkow Trybunalski au participat 13 jucătoare, reprezentind 4 țări (România, India R.D.G. și țara gazdă — Polonia). Țara noastră a fost reprezentată de fosta campioana națională, Gertrude Baumstarek și de actuala campioană,

TURNUL INTERNAȚIONAL — FEMININ — POLONIA PIOTRKOW-TRYBUNALSKI — 19.06—4.07. 1983

LOC.	NUMELE SI PRONUMELE	ȚARA	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	PUNCTE
1	JAGODZINSKA. J	POLONIA	●	0,5	1	0,5	1	0,5	1	1	1	0,5	0,5	0	1	8,5
2	BAUMSTARK. G	ROMÂNIA	0,5	●	0,5	0,5	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5	8
3	SOSNOWSKA. E	POLONIA	0	0,5	●	0,5	1	1	1	1	0,5	0	1	0,5	1	8
4	BRUSTMAN. A	POLONIA	0,5	0,5	0,5	●	0,5	0,5	1	1	0	0,5	0,5	1	1	7,5
5	WAGNER-MICHEL. A	R.D.G.	0	0,5	0	0,5	●	0,5	1	0,5	1	1	1	1	0,5	7,5
6	KHADILKAR. R	INDIA	0,5	0	0	0,5	0,5	●	0,5	0,5	1	1	1	0,5	0,5	6,5
7	NAGROCKA. E	POLONIA	0	0,5	0	0	0	0,5	●	1	0,5	1	1	0,5	1	6
8	KELLER. M	R.D.G.	0	0	0	0	0,5	0,5	0	●	0,5	1	1	1	1	5,5
9	GRABCZYNSKA. H	POLONIA	0	0,5	0,5	1	0	0	0,5	0,5	●	0,5	0,5	1	0	5
10	ROJEK. J	POLONIA	0,5	0	1	0,5	0	0	0	0	0,5	●	0,5	0,5	1	4,5
11	MADIARKA. M	POLONIA	0,5	0,5	0	0,5	0	0	0	0	0,5	0,5	●	0,5	1	4
12	KHADILKAR. J	INDIA	1	0	0,5	0	0	0,5	0,5	0	0	0,5	0,5	●	0	3,5
13	GHINDĂ. E	ROMÂNIA	0	0,5	0	0	0,5	0,5	0	0	1	0	0	1	●	3,5

Eugenia Ghindă. „Gerdi“ a obținut un rezultat foarte frumos, clasându-se pe locul 2—3, fără să piardă nici o partidă. Eugenia Ghindă s-a clasat pe locul 13. Locul 1 a fost ocupat de I. Iagodzinska — Polonia.

Dăm în continuare una din partidele jucate de componenta echidei Medicina Timișoara.

G. BAUMSTARK

I. ROJEK

Piotrkow Trybunalski 1983

Apărarea Siciliană

1. e4-c5 2. Cf3-Cc6 3. d4-c:d4 4. C:d4-Cf6 5. Cc3-e5 6. Cdb5-d6 7. Ng5-a6 8. Ca3-b5 9. Cd5-Da5 ?! 10. Nd2-Dd8 11. C:f6 (mai exact decât 11. c4 după care poate urma 11...Ce4 12. c:b5-Cd4!) 11...Df6 12. c4! ?-b:c4 (după 12...b4 13. Ce2 s-ar fi ajuns prin in-

tervertire de mutări la poziția din partidă Petrușin—Seminiuk, U.R.S.S., 1976, în care a urmat 13...Dg6 14. f3-Tb8 15. Ce3-Ne7 16. g3-00 17. Ng2-Nd8 18. 00-Nb6 19. Rh1-Nc5 20. f4 cu avantaj pentru alb) 13. Cc4-Nb7 14. Da4! (cu ideea 15. Cb6 sau 15. Ca5) 14...De7 15. Cb6-Ta7 16. Te1-Dc7 17. Ne3-Db8 18. T:c6-N:c6 19. D:c6-Rd8 20. Cd5-Td7 21. Nb6-Re8 22. Na6 și negrul cedează

Comentarii de G. Baumstark

Turneul memorial TIMOK

Zaiečar, Iugoslavia

21 august—1 septembrie

Turneul de la Zaiečar a fost un turneu cu participare mixtă : 7 fete și 5 băieți. Fetele aveau toate categorii de calificare sportivă superioară — 2 mari maestre și 5 maestre internaționale, reprezentând 4 țări : Bulgaria, Iugoslavia, România și Ungaria. La băieți jucau numai localnici, aparținând Clubului de șah „TIMOK“ : 3 candidați maștrii și 2 jucători de categoria I. Confruntarea dintre fete și băieți a fost, se poate spune, umilitoare pentru aceștia din urmă, care s-au clasificat pe ultimile locuri. Până la urmă, a contat numai lupta dintre fete. Reprezentantele noastre au obținut un frumos succes : Elisabeta Polihroniade a ocupat locul 2, iar Ligia Jicman (A.E.M. Timișoara) locul 3. Pe locul 1 s-a clasat marea maestră Verőci-Petronici Zsuzsa.

TURNUL INTERNAȚIONAL - MIXT - YUGOSLAVIA ZAJECAR 20-31 AUGUST 1983

Loc	NUMELE ȘI PRONUMELE	ȚARA	TITLUL	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	PUNCTE
1	VERŐCZI. S	UNGARIA	MMI	●	0,5	1	1	0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	1	9
2	POLIHROIADE. E	ROMÂNIA	MMI	0,5	●	0,5	0,5	1	1	0,5	1	0	1	1	1	8
3	JICMAN. L	ROMÂNIA	MI	0	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0	1	1	1	1	1	7
4	PETROVIČ. M	YUGOSLAVIA	MI	0	0,5	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0	1	1	1	1	6,5
5	ANGELOVA. P	BULGARIA	MI	0,5	0	0,5	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1	1	6
6	MARYANOVIČ	YUGOSLAVIA	CM	0,5	0	0,5	0,5	0,5	●	0,5	0	1	1	0	1	5,5
7	DRAGASEVIČ. A	YUGOSLAVIA	MI	0,5	0,5	1	0,5	0,5	0,5	●	1	0,5	0	0	0,5	5,5
8	ZLATANOVA. E	BULGARIA	MI	0	0	0	1	0,5	1	0	●	0	0,5	1	0,5	4,5
9	ČELIČ. M	YUGOSLAVIA	CM	0	?	0	0	0,5	0	0,5	1	●	0	1	0,5	4,5
10	ADŽIČ. V	YUGOSLAVIA	I	0	0	0	0	0,5	0	1	0,5	1	●	0,5	0	3,5
11	POPOVIČ. B	YUGOSLAVIA	I	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0,5	●	1	3,5
12	MILANOVIČ. Z	YUGOSLAVIA	CM	0	0	0	?	?	0	0,5	0,5	0,5	1	0	●	2,5

În continuare prezentăm una din partidele jucate de Ligia Jicman.

LIGIA JICMAN

MILAN ČELIČ

Turneul „TIMOK“ 1983

Zajecar, Iugoslavia

1. e4-d5 2. e : d5-D-d5 3. Cc3-Da5 4. g3-Cf6 5. Ng2-c6 6. Cf3-Ng4 7. h3-Nh5 8. g4-Ng6 9. 00-e6 10. a3-Cbd7 11. Tb1-h5 12. b4-Dc7 13. g5-Cd5 14. Ce2-Ne7 15. d3-h4 16. c4-Cb6 17. Cf4-Nf5 18. Cd4-000

19. C : f5-e : f5 20. c5-Ca8 21. d4-N : g5 22. Df3-Cf6 23. b5-Ce4 24. b : c6-b : c6 25. d5-e : d5 26. C : d5-T : d5 27. N : g5-Dc6 28. Nf4-Thd8 29. Nd6-Cc7 30. Tbd1-g6 31. T : d5-C : d5 32. Td1-Cc7 33. Db3 !-Cb5 34. D : f7-Cb : d6 35. c : d6-T : d6 36. Df8-Rc7 37. Tb1-Td8 38. De7-Td7 39. D : h4-g5 40. Dh8-Td8 41. De5-Dd6 42. D : f5-Cc5 43. Tc1-Rb6 44. Db1+negrul cedează

Știați că... • Știați că... • Știați că... • Știați că...

Maia Ciburdanidze, campioana mondială, nu a reușit să obțină norma de mare maestră jucând la turneul internațional masculin de la Dortmund (martie 1983) pentru că i-a lipsit o jumătate de punct. A pierdut la Șubă după o partidă care a depășit 105 mutații. Șubă a câștigat 5 partide, a făcut 6 remize, fără să piardă nici o partidă la acest turneu.

Succesele lui DANA NUȚU

După evoluția excepțională de la ultima Olimpiadă de șah Dana Nuțu a obținut câteva rezultate foarte frumoase printre care se situează și câștigarea a două mari întreceri internaționale. La „MICA OLIMPIADĂ” a Israelului de la Natanya, unde s-au desfășurat întreceri la mai multe sporturi, țara noastră fiind reprezentată de un lot mai mare de sportivi, Dana Nuțu a câștigat cu brio locul 1 la turneul feminin de șah. Un alt mare succes l-a repurtat la ediția a III-a a festivalului șahist „Acropole”, Grecia, unde a ocupat tot locul întâi.

NATANYA, mai 1983.

Pitoreasca localitate izraeliană Natanya, tradiționalul loc de disputare a unor puternice întreceri sportive internaționale, a găzduit în acest an și un valoros turneu la care au participat două reprezentante ale șahului feminin din țara noastră. Acestea au fost timișoreanca Dana Nuțu, împreună cu prietena și colega ei de la echipa națională, marea maestră Marina Pogorevici. Aflată într-o formă deosebită, Dana Nuțu a repurtat și aici un frumos succes. Fiind singura jucătoare care nu a suferit nici o înfrângere și învingând-o în partida directă pe principala ei adversară, maestra internațională germană Gisella Fischdik, Dana Nuțu și-a adjudecat primul loc, într-o manieră categorică, așa cum se poate vedea din tabela de concurs.

TURNUL INTERNAȚIONAL FEMININ – ISRAEL NATHANIA – 1-12 MAI 1983

LOC.	NUMELE ȘI PRONUMELE	ȚARA	TITLUL	ELO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	PUNCTE
1	NUȚU D.	ROMANIA	MI	2205	●	1	0,5	1	1	0,5	0,5	0,5	1	1	7
2	FISCHDIK G.	REGERMAN	MI	2180	0	●	1	0,5	1	1	0,5	0	1	1	6
3	POGOREVICI M.	ROMANIA	MM	2225	0,5	0	●	0	0,5	1	0	1	1	1	5
4	GLAZ I.	ISRAEL	MI	2135	0	0,5	1	●	1	0	1	0	1	0,5	5
5	TAGNON N.	FRANȚA	MF	2015	0	0	0,5	0	●	1	1	1	0,5	1	5
6	BORISOVA B.	SUEDIA	MI	2170	0,5	0	0	1	0	●	1	1	0	1	4,5
7	LANNY D.	S.U.A	M	1940	0,5	0,5	1	0	0	0	●	1	0	1	4
8	BRUINENBERG C.	OLANDA	M	2045	0,5	1	0	1	0	0	0	●	1	0,5	4
9	GROVES C.	ANGLIA	M	1925	0	0	0	0	0,5	1	1	0	●	0,5	3
10	HEICHAL I.	ISRAEL	M	1800	0	0	0	0,5	0	0	0	0,5	0,5	●	1,5

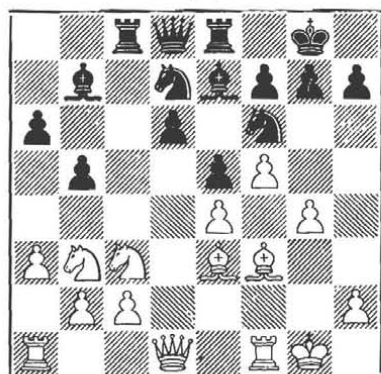

Dintre partidele jucate de Dan Nuțu în acest concurs cea mai caracteristică pentru stilul ei de joc este cea câștigată la frânzuoica Tagnon, în care ea a sancționat prompt jocul inexact în deschidere a adversarei, oferind un dublu sacrificiu de pion — calea cea mai directă spre victorie.

APĂRAREA SICILIANĂ

NICOLE TAGNON DANA NUȚU

Natanya, 1983

1. e4-c5 2. Cf3-d6. 3. d4-Cf6 (Mutarea aceasta se efectuează cu scopul de a preveni varianta 3...c:d4 4. D:d4. În această poziție la 4...Cc6 albul răspunde cu 5. Nb5, iar la 4...a6 sau 4...Nd7 poate urma 3. c4) 4. Cc3-c:d4 5. C:d4 (Acum mutarea 5. D:d4 nu mai oferă aceleași posibilități. Negrul răspunde cel mai bine cu 5...a6 sau 5...Nd7, urmat de 6...Cc6. Diferența față de poziția discutată la comentariul anterior constă în faptul că acum albul nu mai are la dispoziție replica 6. c4) 5...a6 6. f4-Cbd7 7. Ne2-e5 8. Cb3 (Albul poate spera să obțină avantaj doar cu mutarea 8. Cf5, de exemplu: 8...Cc5 9. Cg3-Db6 10. Tb1-Ne7 11. f:e5-d:e5 12. Ne3-Dc6 13. 00-00 14. Cd5-C:d5 15.

e:d5-Dc7 16. b4-Ca4 17. Ce4-Cc3 18. C:c3-D:c3 19. Tb3-Dc7 20. c4-Vogt-Fernandez, Halle, 1978 sau 10...Nd7 11. f:e5-d:e5 12. Ne3-Dc6 13. Nf3-Td8 14. Cd5-Ne6! 15. c4-Cc:e4 16. Db3!-T:d5 17. C:e4±Vogt-Barczay, Varsovia, 1979. Aici negrul a continuat greșit cu 17...Td1+?, în loc de 17...C:e4, și după 18. T:d1-C:e4 19. Db6!-Nd7 20. T:d7! a trebuit să se recunoască învins) 8...b5 9. a3 (Această mutare nu era încă necesară. Albul putea juca 9. 00 fără a se teme de 9...b4, căci după 10. Cd5 atit 10...C:e4 11. Nf3, cit și 10...C:d5 11. e:d5 dau albului un avantaj substanțial) 9...Nb7 10. Nf3-Ne7 11. 00-00 12. f5-Tac8 13. Ne3?!-Tfe8 14. g4 (vezi diagrama) 14...d5!! (Prin acest splendid contraatac în centru negrul demonstrează în mod convingător incorectitudinea planului ales de alb) 15. e:d5 (După 15. g5 negrul obține avantaj atit prin 15...C:e4 cit și prin 15...d4) 15...e4! 16. C:e4 (După 16. N:e4 negrul câștigă frumos prin 16...N:a3 17. T:a3-b4) 16...C:e4 17. N:e4-Nd6 18. Df3-Cf6! (La 18...De7 albul poate răspunde 19. Cd2-Cf6 20. Ng5. Și aici negrul stă mai bine după 20...De5 21. Nf4-Dd4+ 22. Ne3-D:b2) 19. Nd3 (Acum la 19. Ng5 ar fi urmat 19...Db6+ 20. Ne3-Dc7) 19...N:d5 20. Dh3-N:b3 și albul a cedat, deoarece după 21. c:b3 ar fi urmat 21...T:e3!!

Festivalul „ACROPOLE”, Grecia, septembrie 1983

Turneul feminin de șah „ACROPOLE” a fost câștigat de Dan Nuțu cu un rezultat remarcabil: 9 puncte din 11 partide. Pe locul 2 s-a clasat Porubski, R.P. Ungaria (8½ puncte), iar pe locul 3 Marina Pogorevici (8 puncte). Faptul că Dan Nuțu a câștigat două din cele trei ediții ale festivalului i-a adus și un premiu special.

I. Biriescu

Turneul internațional feminin

Băile Herculane 4—18 August 1983

În prima jumătate a lunii august a avut loc la Herculane tradiționalul turneu internațional de șah organizat de F.R. Șah.

Ediția 1983 s-a bucurat de participarea a 4 mari maestre printre care vicecam-pioana mondială Nana Alexandria.

Confirmându-și încă odată reputația Nana Alexandria a câștigat detașat turneul cu trei puncte avans. O comportare excelentă a avut și șahista vest-germană Gisela Fischdick, clasată pe locul secund. Urmează locurile 3—4 pe care le ocupă jucătoarele noastre Elisabeta Polihroniade și Dana Nuțu care realizează 7 puncte și

TURNUL INTERNAȚIONAL FEMININ AL ROMÂNIEI 4-18 AUGUST 1983 - BĂILE HERCULANE

Loc	Numele și Prenumele	Țara	Clasif.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	Punct
1	ALEXANDRIA, N	URSS	MM	●	0,5	1	1	1	1	1	0,5	1	1	1	1	0,5	1	11,5
2	FISCHDICK, G	RFG	MI	0,5	●	0,5	0,5	0,5	0,5	1	0,5	0,5	1	1	0,5	1	0,5	8,5
3	NUȚU, D	RSR	MI	0	0,5	●	0,5	0,5	1	0,5	0,5	1	0	0	1	1	1	7,5
4	POLIHRONIADE, E	RSR	MM	0	0,5	0,5	●	1	0,5	0,5	1	0	1	0	1	0,5	1	7,5
5	ERENSKA, H	POLONIA	MM	0	0,5	0,5	0	●	0,5	1	0,5	1	1	0,5	0,5	1	0	7
6	GHINDĂ, E	RSR	M	0	0,5	0	0,5	0,5	●	0,5	0,5	1	0	1	1	0,5	1	7
7	CHIRICUȚA, I	RSR	MF	0	0	0,5	0,5	0	0,5	●	1	0,5	0,5	1	0,5	1	1	7
8	POGOREVICI, M	RSR	MM	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5	0	●	0	0	1	1	1	0	5,5
9	GLAZI	ISRAEL	MI	0	0,5	0	1	0	0	0,5	1	●	1	1	0	0	0,5	5,5
10	BOICU, S	RSR	M	0	0	1	0	0	1	0,5	1	0	●	0	0,5	1	0	5
11	WAGNER, A	RDG	MI	0	0	1	1	0,5	0	0	0	0	1	●	0,5	0	1	5
12	WIESE, M	POLONIA	MI	0	0,5	0	0	0,5	0	0,5	0	1	0,5	0,5	●	1	0,5	5
13	OLARĂȘU, G	RSR	M	0,5	0	0	0,5	0	0,5	0	0	1	0	1	0	●	1	4,5
14	JICMAN, L	RSR	MI	0	0,5	0	0	1	0	0	1	0,5	1	0	0,5	0	●	4,5

jumătate şi cel mai bun rezultat dintre participantele române. Acumulând 7 puncte jucatoarele Iudith Kantor Chiricuţă şi Eugenia Ghindă obţin prima normă de maestră internaţională. O notă bună pentru junioara Smaranda Boicu, participantă pentru prima dată la un turneu de asemenea anvergură.

Dăm în continuare două partide, una jucată de învingătoarea turneului, cealaltă de timişoreanca Dana Nuţu.

Alb : ANETTE WAGNER MICHEL
Negru : ALEXANDRIA NANA

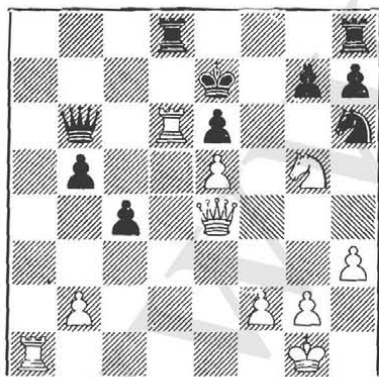
Apărarea Siciliană

1. e4-c5 2. b3 (o mutare mai rară introdusă în practica turneelor de Larsen şi Spasski, care are scopul de a evita căile bătute ale teoriei) 2... d6 3. Nb2-Cf6 4. Nb5-Nd7 5. N : d7-Cb : d7 6. Cc3-e6 7. f4-Ne7 8. Cf3-00 9. 00-a6 10. De2-b5 11. e5-Ce8 12. Ce4-d5 13. Cg3-g6 (Negrul a egalat pe deplin jocul obţinând chiar un mic avantaj de spaţiu pe flancul damei; ultima mutare a negrului are ca scop să prevină orice stră-

pungere pe flancul regelui) 14. d3-b4 15. c4-b : c3 e.p. 16. N : c3-Cg7 17. Tac1-Db6 18. Rhl-a5 19. Dc2-Tfc8 20. Nel-Da6 (Avantajul negrului a căpătat forme mai concrete; se ameninţă a5-a4 de aceea mutarea următoare a albului este practic forţat). 21. a4-Cb8! 22. Nf2-Cc6 23. Tfd1-Tab8 24. Ce2-Cf5 25. Dd2-T : b3 26. N : c5-N : c5 27. T : c5-Cb4 28. T : c8-D : c8 29. Tc1-Da6 30. d4-Dd3 31. D : d3-C : d3 32. Tc8+—Rg7 (Micul avantaj al negrului s-a transformat într-un final ciştigat). 33. h3-Tb2 34. Cfg1-Tb4 35. Cf3-T : a4 36. Tc7-h6 37. Rh2-Ta2 38. Cc3-Tb2 39. Ca4-Tb4 40. Cc5-C : c5 41. d : c5-T : f4 42. Ta7-Ta4 (0-1)

Alb : DANA NUŢU
Negru : GABRIELA OLĂRAŞU

Gambitul Damei

1. Cf3-d5 2. c4-c6 3. e3-Cf6 4. Cc3-e6 5. d4-Cbd7 6. Nd3-d : c4 7. N : c4-b5 7. Nd3-a6 8. e4-c5 9. d5-c4 10. d : e6-f : e6 11. Nc2-Nb7 12. 00-Db6 (S-a ajuns la o

foarte cunoscută poziţia din varianta De Meran a apărării slave. Mutarea 12... Db6 este mai puţin obişnuită în această poziţie. Mai bine ar fi fost probabil 12... Dc7 13. Cg5. Ce5 14. f4-Td8 15. De2-h6 16. Ch3-Cd3 cu joc foarte complicat Anikaev — Mihalcisin, U.R.S.S. 1980) 13. e5! (Profitând de lipsa de control asupra cîmpului e5 albul preia iniţiativa) 13... Cg4 14. h3-Ch6 15. De2-000 16. Ce4-Ne7 17. a4!-Cc5 18. a : b-a : b5 19. Ng5-N : g5 20. Cf : g5-C : e4 21. N : e4-N : e4 22. D : e4-Rd7 23. Tfd1+—Re7 24. Td6! — vezi diagrama 24... T : d6 25. e : d6+—D : d6 26. Tel! (O mutare „liniştită” care decide imediat; se ameninţă Db7+) 26... Tb8 27. D : h7-Dd4 28. C : e6-D : b2 29. C : g7+—Rd6 30. D : h6+—Rc5 31. Ce6+—Rb4 32. Cc7-c3 33. Ca6+ (1-0)

Şerban Neamţu

Otilia Ganț

cîștigă turneul internațional de junioare al României

Turneul internațional de junioare al României s-a desfășurat în zilele de 4—15 august, la Băile Herculane. Au participat 11 jucătoare, din trei țări, majoritatea dintre ele avînd calificarea de candidate de maestru. Turneul a fost cîștigat cu brio de Otilia Ganț care a acumulat 8 puncte din 10. Un frumos rezultat a fost obținut și de Liliana Șușnea, tot din Timișoara, clasată pe locul 4. De remarcat că Otilia nu a

TURNEUL INTERNAȚIONAL DE JUNIOARE 4-15 AUGUST 1983 - BĂILE HERCULANE

LOC	NUMELE ȘI PRONUMELE	ȚARA	CLASIF	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	PUNCTE
1	GANȚ OTILIA	ROM	CM	●	1	0.5	1	1	0.5	0.5	1	0.5	1	1	8
2	FORGO ILDIKÓ	UNG	CM	0	●	1	1	0.5	1	0.5	1	0.5	1	1	7.5
3	BĂDULESCU CRISTINA	ROM	CM	0.5	0	●	1	1	1	0.5	1	0.5	1	1	7.5
4	ȘUȘNEA LILIANA	ROM	CM	0	0	0	●	1	0	1	1	1	1	1	6
5	LİSSOWSKA ANNA	POL	I	0	0.5	0	0	●	1	0.5	0.5	0.5	1	1	5
6	DAN SORINA	ROM	CM	0.5	0	0	1	0	●	0.5	0	1	1	0.5	4.5
7	PISAREK GRAZYNA	POL	I	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0.5	●	0.5	0	0.5	1	4.5
8	ŁASZEWSKA ISABELA	POL	I	0	0	0	0	0.5	1	0.5	●	1	0	1	4
9	POPESCU LAVINIA	ROM	CM	0.5	0.5	0.5	0	0.5	0	1	0	●	0.5	0.5	4
10	KUN ILDIKÓ	ROM	I	0	0	0	0	0	0	0.5	1	0.5	●	0	2
11	MITESCU NADEJDA	ROM	I	0	0	0	0	0	0.5	0	0	0.5	1	●	2

pierdut nici o partidă, în timp ce Liliana nu a făcut nici o remiză. Pentru cel care nu a urmărit partidele și privește numai diagrama, impresia este că una din tinerile sportive a desfășurat un joc bine gândit, dar prudent, în timp ce cealaltă a fost mereu în căutarea loviturii decisive.

Dăm în continuare partida câștigată de Otilia Gant împotriva jucătoarei Eva Forgó, din R.P. Ungaria, ocupanta locului 2.

O. GANT

E. FORGÓ

Herculane — 1983

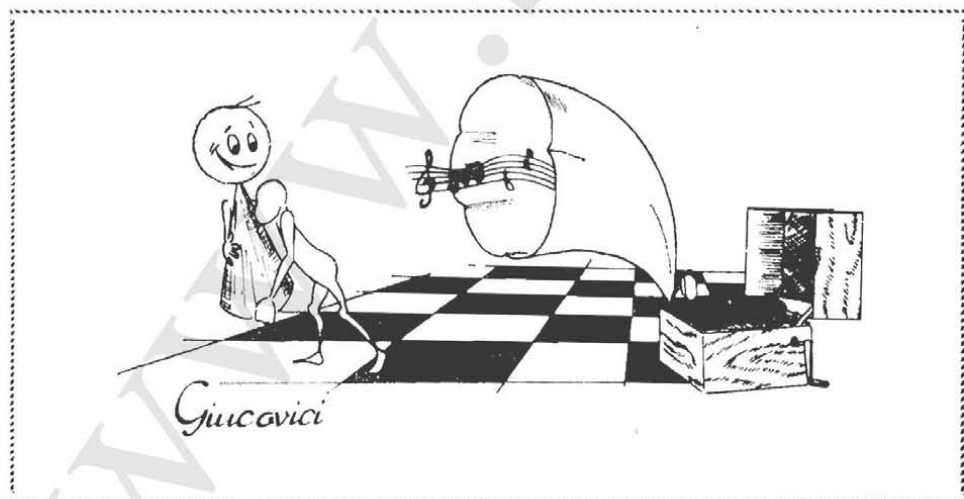
Gambitul damei

1. d4-d5 2. c4-e6 3. Cc3-Cf6 4. Cf3-Cbd7 5. c : d5-e : d5 6. Nf4-c6 7. e3-Da5 8. Dc2-Nb4 9. Nd3-00 10. 00-h6 11. h3 (se amenința 11... Ch5)-Te8 12. a3-N : c3 ? ! (mai bine era 12... Nf8 cu păstrarea perechii de nebuni) 13. b : c3-Ce4 14. c4-Cf8 15. Tfc1-Ne6 ? ! 16. c5 ! (superioritatea albului este evidentă : perechea de nebuni, coloana „b” și spațiul de manevră îi dau dreptul să spere la victorie)-Dd8 17. Tab1-Nc8 ? ! (pierdere de

timp. Trebuia încercat 17... Tc7) 18. Ce5-f6 19. Cf3-Dd7 20. Tb2-g5 ? ! (o încercare disperată în poziție grea, însoțită de propunerea de remiză, care a fost respinsă imediat) 21. Nh2-f5 (21... g4 ! ?) 22. Ce5-De6 23. f3-Cf6 24. g4 ! (se trece la exploatarea poziției slăbite a regelui negru)-f : g4 25. f : g4-C8d7 26. Nf5-De7 27. N : d7-C : d7 ? ? 28. Dg6+ negrul cedcă la 28... Rh8 29. Cf7+ la 28... Dg7 29. D : e8 ; la 28... Rf8 29. Tf1+)

Această partidă jucată în penultima rundă a turneului a decis pe câștigătorul turneului.

Comentarii E. Ungureanu

Festivalul de șah „AEM '83“

Competiție open aflată la a III-a ediție

Între 19 septembrie și 10 octombrie a.c., în organizarea secției de șah a Asociației sportive A.E.M., s-a desfășurat cea de a II-a ediție a Festivalului A.E.M., eveniment șahist care tinde să devină tradițional.

La această ediție s-au organizat 4 turnee, desfășurate în paralel, care au înscris pe tablele de concurs peste 100 de șahiști și șahiste, de la categoria a II-a până la maestrii, de la Timișoara și din alte centre șahiste din țară. Astfel, la turneul principal participarea a fost valoroasă concurând 11 CM, 10 M, 2 MF și 1 MI. Concursul a fost câștigat de maestrul Gordan Nicolae (CS.U. Brașov), care a totalizat 10,5 p. din 13 posibile (11 runde în grupă 2 runde elvețian), urmat de M. Hegedus Iuliu (Calculatorul București) cu 10 p. și de MI Biriescu Ioan (A.E.M.), M.F. Mărășescu Ioan (A.E.M.) și M. Bondoc Dan (Voința Tîrgoviște), toți trei cu 9,5 p. Îmbucurător a fost faptul că tânărul Mărcia Gottfried (Medicina), clasat pe locul VI, cu 8,5 p. a îndeplinit norma de maestru. Concursul a fost foarte animat înregistrându-se doar 30 de remize din 90 de partide, fapt în concordanță cu tinerețea participanților. A arbitrat discret și competent Tocănița Francisc.

În concursurile jucătorilor de categoria I și a II-a, lupta a fost deosebit de echilibrată, marcată de „miza“ normelor. Evidențiem jocul bun al lui Jurcă Valentin, Veveriță Dan, Appeltauer Wilibald, Bujoreanu Pavel, Țenche Lucian, Bartha Andrei, Grosz Iuliu, care au realizat o normă C.M.

Momentul de vîrf al Festivalului l-a constituit meciul amical dintre o echipă a A.E.M.-ului și Clubul sportiv muncitoresc Pécs (R.P. Ungară). Disputată la 6 mese masculine Sistem cupa campionilor, întîlnirea a luat sfîrșit cu victoria șahiștilor români, cu scorul de 3,5—2,5. Pentru A.E.M. au punctat M.F. Mărășescu Ioan, M. Chiricuță Marius și C.M. Dragoș Dorin.

În partida centrală, M.I. Karsa și M.I. Grünberg Sergiu au convenit asupra remizei, după o luptă echilibrată. Iată această partidă comentată de însuși posesorul pieselor negre. A arbitrat Florin Ghidirmic.

1. d4-d6 2. e4! (Karsa joacă d4 şi nu c de mirare că acceptă să combată apărarea Pirç-Ufimtev) ... Cf6 3. Cc3-g6 4. Cf3-Ng7 5. Ne2-00 6. 00-Ce6 7. h3-e5 8. Ne3?! (fără pretenţii; mai bine d : e5 sau d5) ... e : d 9. Cd4-Te8! 10. C : c6-b : c6 11. Nd3 (poziţia poate fi apreciată uşor favorabilă negrului, albul neavînd un plan efectiv de joc, în timp ce negrul poate presa uşor pionul e4 şi coloana semideschisă B) ... c5?! (mai în spiritul poziţiei este 11...d5) 12. Ng5-h6 13. Nh4-Tb8 14. Tb1-Nb7 15. Te1-Dd7 16. Dd2-De6? (greşit; după... g5 17. Ng3-Ch5 18. Nh2-Ne5 dominaţia negrului pe cîmpuri negre îi asigură un avantaj consistent) 17. Nb5-c6? (era foarte interesant Te7 şi atît f4 cît Cd5 duceau la complicaţii deloc defavorabile negrului) 18. Nf1-g5? 19. Ng3-Tbd8 20. Ne2-Dc8 21. Nf3-Te6 22. Td1-Td7 23. Ca4-De4 24. c4-Nc8 25. Da4-Nf8 26. e5! (cu mutări simple şi naturale, speculînd lipsa de decizie

a negrului, albul a ajuns să stea mai bine) ... d : e5 27. C : c5-N : c5 28. D : c5-e4 29. Ne2-e3 (dacă negrul nu joacă violent perechea de nebuni a albului îşi spune cuvîntul) 30. T : d7-N : d7 31. Nf3-e : f2 32. D : f2-g4!! (această mutare asigură contrajoc suficient în finalul care va rezulta) 33. h : g4-Ce4 34. N : e4-T : e4 35. Tf1-T : g4 36. Nf4-a5 37. N : h6-Tg6 38. Nf4-De4 39. b3-Ne6 40. Tel-Dd3 (ultimelo mutări au fost făcute în mare criză de timp de ambele părţi, negrul putînd juca mult mai tare) 41. De3-D : e3 42. T : e3-a4! 43. b : a4-N : c4 şi remiză. O partidă instructivă care vădeşte cit de labil este echilibrul unei partide.

Bucurîndu-se de un real succes, Festivalul A.E.M. a constituit un eveniment notabil în viaţa şahistă timişoreană, făcînd pe această cale o largă invitaţie pentru ediţia următoare.

Preşedintele secţiei de şah A.E.M.
Florin Ghidirmic

Succesul Margaretei Mureşan în Spania

Margareta Mureşan a obţinut un succes remarcabil la turneul internaţional feminin de la Playa de Haro, Spania, care s-a disputat în cursul lunii septembrie 1983. Jucătoarea Medicinii Timişoara a ocupat locul 2, avînd acelaşi punctaj cu cunoscuta jucătoare Pia Cramling din Suedia : 7 p. din 9 partide. Pe primul loc s-a clasat fosta campioană mondială Nona Garindaşvili cu 8 p. din 9 posibile.

Felicitări Margaretei Mureşan

Finala campionatului republican individual seniori

București, 6—22 decembrie

În perioada 6—22 decembrie s-a desfășurat la București finala campionatului masculin de șah. Finala, una din cele mai puternice din ultimii ani, a reunit, excepțindu-i pe Radovici, Vaisman și Ungureanu, tot ce are mai bun șahul românesc la ora actuală.

Și, totuși, a fost o absență de marcă : acela care jucase vreo 25 de finale naționale, fiind mereu în primele rinduri, dînd culoare și savoare acestor turnee, VICTOR CIOCILTEA. A plecat dintre noi lăsînd un gol imens. Neverosimil, dar Victor nu va mai juca nici o finală a țării ; poate și mai neverosimil este că la festivalul de deschidere nimeni nu ne-a amintit aceasta.

Inițial, favoriți păreau Șubă, Ghindă, Gheorghiu și Foișor. Dar, pe cînd Șubă și Foișor veneau după un sezon destul de slab, Ghindă, după o comportare excelentă la Balcaniadă (4 din 4), părea cel mai îndreptățit să cîștige titlul. De asemenea, era așteptată cu interes evoluția juniorului Bărbulescu, cu un joc foarte promițător în ultimul an.

Runda I. Finala a debutat calm, cu multe remize ; Ionescu și Grünberg au ratat cîștiguri ușoare la Kertesz și, respectiv, Nicolaide ; Șubă a luat un pion otrăvit la Bărbulescu, dar, după greșeli de ambele părți, s-a consemnat remiza ; Foișor, după ce obținuse avantaj la Lupu, a ajuns la limita pierderii datorită crizei de timp ; singur Ghițescu a cîștigat la Oltean, însă după ce Oltean stătea mai bine și nu a verificat o combinație dubioasă a partenerului său.

Runda II. Ghindă sancționează cu exactitate un atac hazardat la Nicolaide ; Oltean cîștigă frumos la Ștefanov ; Gheorghiu ratează o poziție excelentă la Bărbulescu ; Ghițescu forțează la Lupu... și pierde ! iar Stoica salvează cu tehnica-i cunoscută un final dificil cu un pion în minus la Foișor.

Runda III. Șase remize fără istoric : Grünberg—Gheorghiu, Ghindă—Șubă, Ghițescu—Stoica, Foișor—Nicolaide, Kertesz—Oltea, Pavlov—Ionescu. Bărbulescu scapă miraculos într-o poziție compromisă. Singura victorie a rundei a fost înregistrată de Ștefanov la Lupu.

Runda IV. Grünberg pierde la Bărbulescu o poziție ușor câștigată; Șubă câștigă la Foișor o partidă de uzură, care relevă un Foișor indecis și lipsit de inspirație; Ghițescu câștigă fără probleme la Nicolaide, ca și Stoica la Ștefanov; Ionescu câștigă cu negrul la Oltean, întorcând o poziție mai rea, iar Lupu aplicând din nou tactica de așteptare (cea mai recomandabilă în postura lui de debutant) câștigă la Kertesz.

Runda V. Remize fără istoric: Foișor—Gheorghiu, Grünberg—Mărășescu, Ghițescu—Șubă, Pavlov—Oltean. Ștefanov revine ca de obicei și câștigă la Nicolaide, Stoica cu negrul câștigă și el la Kertesz; Ionescu frânează ascensiunea lui Lupu, administrându-i o înfrângere severă; Bărbulescu, căruia Fortuna îi suride în acest debut de finală, scapă în extremis și la Ghindă.

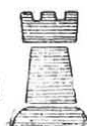
Runda VI. Patru remize liniștite: Gheorghiu—Ghițescu, Grünberg—Ghindă, Bărbulescu—Foișor, Mărășescu—Oltean și una agitată, unde Lupu ratează câștigul la Pavlov, acesta forțând nejustificat; Șubă câștigă o partidă frumoasă la Ștefanov, iar Stoica face o partidă model contra lui Ionescu, sancționând deschiderea dubioasă jucată de acesta; Nicolaide înărește deruta lui Kertesz, administrându-i o a treia înfrângere la rind.

Runda VII. O rundă foarte agitată, fără nici o remiză de salon. Foișor jucând neinspirat cu albul pierde la Grünberg, iar Ghindă câștigă la Mărășescu, după o poziție de remiză „moartă”; Ionescu câștigă fără probleme la Nicolaide, ca și Oltean la Lupu; dar cea mai mare surpriză a campionatului se înregistrează prin înfrângerea lui Șubă la Kertesz.

Șubă, dominat de o stare euforică după frumoasa partidă câștigată la Ștefanov, joacă prea optimist și neprincipial deschiderea cu negru, prilejuindu-i lui Kertesz o partidă foarte bună, jucată fără greșală. Bărbulescu, obține cu negrul o poziție excelentă la Ghițescu, dar o ratează și face remiză; Gheorghiu, cu negrul, câștigă rapid un pion la Ștefanov, dar acesta capătă neașteptat un contraatac și... remiză după multe complicații; Pavlov—Stoica, remiză, la începutul unor mari complicații, cu rezultat imprevizibil. În partida restantă Gheorghiu câștigă o poziție complet egală la Mărășescu.

O scurtă privire asupra clasamentului după 7 runde: Stoica +3, Ionescu, Ghindă +2, Gheorghiu, Șubă, Bărbulescu, Ghițescu +1. Ca o primă concluzie după jumătatea campionatului: contrar părerii presei sportive — în paranteză fie spus, uneori prea subiectivă — se joacă destul de angajat; nici o partidă nu e câștigată dinainte, iar debutanții nu sînt deloc intimidați de „veterani”.

Runda VIII. Trei remize de luptă: Grünberg—Ghițescu, Ghindă—Foișor, Stoica—Oltean, în rest numai partide decise. Ștefanov câștigă la Bărbulescu cu negrul, cu o frumoasă combinație; Gheorghiu speculează frumos inexactitățile comise de Kertesz în deschidere; Pavlov respinge vehement un atac improvizat a lui Nicolaide și înscrie prima sa victorie; Șubă câștigă cu o tehnică exemplară un final dificil de turnuri la Ionescu; Mărășescu înscrie și el prima sa victorie la Lupu.

Runda IX. Trei remize liniștite : Ghițescu—Ghindă, Ionescu—Gheorghiu, Pavlov—Șubă și alte trei mai agitate : Foișor—Mărășescu, Lupu—Stoica, Oltean—Nicolaiide ; Grünberg câștigă cu negrul la Ștefanov, ca și Bărbulescu la Kertesz.

Runda X. Trei partide câștigate foarte ușor cu albele : Ghindă la Ștefanov, Grünberg la Kertesz și Nicolaiide la Lupu. Remize fără istoric : Foișor—Ghițescu, Bărbulescu—Ionescu, Gheorghiu—Pavlov, Mărășescu—Stoica ; Șubă ratează un câștig elementar la Oltean și face remiză.

Runda XI. O rundă foarte agitată, cu trei remize de luptă : Ionescu—Grünberg, Ștefanov—Foișor, Pavlov—Bărbulescu ; Stoica câștigă rapid și frumos la Nicolaiide, ca și Ghițescu la Mărășescu ; Ghindă cu negrul câștigă fără eforturi la Kertesz, Șubă speculează splendid jocul pasiv al lui Lupu, iar Gheorghiu, tot cu negrul, câștigă la Oltean, după două întreruperi, scăpând în criză de timp câștiguri elementare.

Runda XII. Stoica îmbolnăvind-se nu poate juca partida cu Șubă și din cauza lipsei acelei zile de întrerupte obligatorii înaintea ultimei runde nu se vede posibilitatea jucării acestei partide restante. De aici discuții și nervi care au influențat evident evoluția ulterioară a acestor doi jucători. În cele din urmă Federația a prelungit cu o rundă finală. În celelalte partide ale runde Foișor forțează cu albele la Kertesz și pierde, Mărășescu realizează o frumoasă miniatură la Nicolaiide, iar Ghițescu jucând total neinspirat deschiderea cu albul pierde la Ștefanov ; Gheorghiu nu poate trece de Lupu, nici Ghindă de Ionescu, consemnându-se remiza, ca și în partida Grünberg—Pavlov.

Runda XIII. Grünberg joacă neobiectiv o poziție mai slabă la Oltean și pierde frumos ! Lupu câștigă surprinzător de tehnic partida cu Bărbulescu ; Ștefanov aplică o inteligentă tactică de așteptare la Mărășescu, culegând roadele în criza de timp a acestuia ; Foișor debusolat de înfrângerea la Kertesz, pierde și la Ionescu. Surpriza runde o oferă Șubă, care, după ce-și construiește o poziție excelentă cu negrul la Nicolaiide, ratează 2—3 câștiguri elementare și reușește să și piardă.

Runda XIV. A fost cea mai disputată din finală. Grünberg câștigă la Lupu, ca și Ghindă la Oltean, fără probleme deosebite ; Pavlov, cu negrul, jucând cu multă ambiție câștigă la Foișor, ca și Șubă la Mărășescu ; Gheorghiu îl învinge pe Nicolaiide după inexplicabile ratări pe parcurs, dar surpriza runde o produce Bărbulescu, care câștigă rapid și convingător la Stoica. Rezultatul acestei partide, ca și a aceleia dintre Nicolaiide și Șubă, au fost evident influențate de amânarea partidei Șubă—Stoica ; Ghițescu ratează un câștig elementar la Ionescu, care, cu abilitatea-i cunoscută, reușește să-și construiască o redută inexpugnabilă într-un final de turnuri și nebun contra damei ; Ștefanov, angajat într-o cursă disperată de recuperare a trenului pierdut, nu poate trece de Kertesz.

În ziua de întrerupte se joacă partida amânată Șubă—Stoica, în care Șubă sub imperiul nervilor forțează nejustificat o poziție de remiză și pierde.

Ultima rundă consemnează numai remize, dintre care Ionescu—Ștefanov, Pavlov—Ghițescu, Nicolaiide—Bărbulescu și Stoica—Grünberg, de mare luptă. Doar

Ghindă încheie în postura de autentic cîştigător, obţinînd cu mare acurateţă victoria la Lupu.

Partide din această atractivă finală, le vom comenta ulterior.

Să încercăm acum să tragem cîteva concluzii din citirea clasamentului final.

FINALA MASCULINĂ CAMPIONATUL REPUBLICAN DE ŞAH EDIȚIA 1984

LOC	NUMELE SI PRENUMELE	ELO	CATEGORIA	CIV															PUNCTE
					1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
1	Gheorghiu Florin	2475	IGM	2510		1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	9 1/2
2	Bărbulescu Dan	2315	MF	2425	1/2		1	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2	8
3	Grunberg Sergiu	2380	MF	2405	1/2	0		1/2	1	1/2	1	1	1/2	1/2	0	1	1/2	1/2	8 1/2
4	Ghindă Mihai	2480	MI	2425	1/2	1/2	1/2		1/2	1/2	1	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1	10 1/2
5	Faişor Ovidiu	2460	MI	2440	1/2	1/2	0	1/2		1/2	1/2	0	0	0	1/2	1/2	1/2	0	5
6	Ghiteşcu Teodor	2415	MI	2450	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2		0	1/2	1/2	1/2	1	0	1/2	1	8
7	Stefanov Parik	2355	MF	2445	1/2	1	0	0	1/2	1		1/2	1/2	1/2	0	1	0	1	7 1/2
8	Kertesz Alfred	2330	MI	2340	0	0	0	0	1	1/2	1/2		1/2	1/2	1/2	0	0	0	5
9	Ianescu Constantin	2435	MF	2430	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2		1	1	1	0	1	8 1/2
10	Pavlov Mircea	2400	MI	2415	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2		1/2	1/2	1	1/2	8 1/2
11	Oltean Dorel	2320	M	2375	0	1/2	1	0	1/2	0	1	1/2	0	1/2		1	1/2	1/2	7
12	Lupu Sergiu	2200	CM	2275	1/2	1	0	0	1/2	1	0	1	0	1/2	0		1/2	0	5
13	Stoica Valentin	2440	MI	2460	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2		1	9 1/2
14	Nicolaide Valeriu	2255	M	2320	0	1/2	1/2	0	1/2	0	0	1	0	0	1/2	1	0		5
15	Şuba Mihai	2555	IGM	2535	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	0	1	1/2	1	0	0		8 1/2
16	Mărăşescu Ion	2265	MF	2320	0	1/2	1/2	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1	0	6

GHINDĂ a impresionat prin jocul său exact, dar s-a limitat, ca de obicei, să joace numai împotriva jucătorilor mai slab cotați, pe care i-a depășit fără a se întrebuința prea tare. Cu jucătorii mai tari s-a angajat numai într-un duel de la distanță. Poate că acest talentat jucător și-ar desăvîrși mai rapid ascensiunea șahistă dacă s-ar încumeta să arunce mai decis mînuşa marilor maeștri — Şubă sau Gheorghiu — luptînd direct pentru acel „Primus inter pares”.

STOICA, un jucător foarte interesant, spirit analitic profund, în luptă permanentă cu depășirea unor carențe psihologice, revine convingător, după un sezon mai slab.

Pe locul III, GHEORGHIU, o semideziluzie. De trei campionate Gheorghiu se rezumă la a cîștiga cîteva partide din tehnică, nemai realizînd nici o partidă de creație, de tipul celor cu care încînta acum cîțiva ani iubitorii șahului. După o

părere strict personală, Florin trece printr-o gravă criză de repertoriu. Variantele pe care le joacă sînt supraanalizate în ultima vreme, cunoscute de toţi, şi, ca urmare, succesele cu ele sînt mult mai greu de obţinut. O pauză de cîteva luni de concurs, presupunînd în acest timp revizuirea masivă a repertoriului său, ar duce, cred eu, la o revigorare a acestui mare talent al şahului românesc.

Locul IV, ŞUBĂ, o mare deziluzie. Aflat după un sezon foarte ghinionist, în care a ratat în extremis foarte multe partide cîştigate, Şubă şi-a pierdut pe moment echilibrul nervos, jucînd impulsiv multe poziţii şi forţînd peste limitele obiectivităţii. Sîntem convinşi că Şubă va depăşi acest moment nefavorabil al său şi va oferi ca n alte dăţi partide minunate, pline de neprevăzut sau profunzime, dintre care unele par să atingă hotarele perfecţiunii.

Pe locul V, PAVLOV, mai bătaios ca-n alte dăţi, a dovedit şi acum, că, cu o mai mare îndrăzneală poate aspira mai sus.

Pe locul VI, GRÜNBERG, mai combativ ca de obicei, dar inegal, a acuzat din plin lipsa de partide faţă de concurenţii săi direcţi (din luna iulie nu a mai jucat nimic).

Pe locul VII, IONESCU, cu un stil fără cusur contra jucătorilor mai puţin rutinaţi, handicapat în schimb faţă de ceilalţi prin lipsa de cunoştinţe teoretice.

Pe locul VIII, BĂRBULESCU, o promisiune certă pentru şahul românesc. Un excelent luptător, cu un fin simţ poziţional care, din păcate, simte prea des tentaţia jocului tactic, care nu reprezintă partea lui cea mai tare.

Pe locul IX, GHÎTESCU, în nota sa obişnuită, impresionînd prin stil, eleganţă, dar din păcate şi prin comoditate.

Pe locul X, ŞTEFANOV, ca de obicei cel mai bătaios din finală a căruia stil tranşant de puncheur, a început să fie speculat de prea mulţi.

Pe locul XI, OLTEAN, în progres evident faţă de ultimele finale, rămas însă prea fidel intuiţiei, în detrimentul calculului.

Locul XII, MĂRĂŞESCU, o plăcută surpriză, bun tactician, insuficient rodat şi mereu tributari crizei de timp. Ar fi putut să se claseze mult mai bine dacă nu ar fi pierdut 2 partide complet egale la Ghindă şi Gheorghiu.

O altă surpriză plăcută, SERGIU LUPU, încă insuficient pregătit teoretic, dar foarte periculos cînd îşi înfrînge timiditatea.

FOIŞOR, o mare deziluzie, dar poate explicabilă. După excelenta prestaţie de anul trecut, a avut un sezon şahist foarte încărcat, care, combinat cu obligaţiile studenţeşti, l-au condus la un evident surmenaj nervos.

KERTESZ, mult mai slab pregătit ca în alţi ani, a jucat dezlinat şi nervos, partida cîştigată la Şubă fiind o slabă consolare.

NICOLAIDE, în acelaşi stil care l-a consacrat, păcălindu-şi talentul, jucînd totul fără să aprofundeze nimic.

Acum, cîteva concluzii generale, privind desfăşurarea finalei.

În ciuda eforturilor laudabile a Întreprinderii de Mecanică Fină Bucureşti, organizarea acestei finale a lăsat un gust amar. Pare ciudat ca elita şahului românesc să joace în „două cămăruţe neîncăpătoare“, privată de prezenţa stimulativă a publicului, cu presă săracă în comentarii, propagandă şi uneori chiar ostilă în

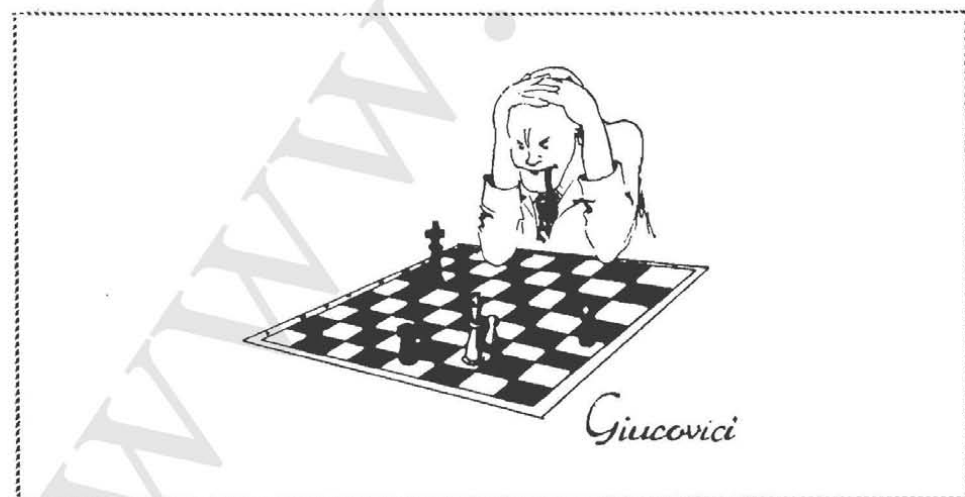
aprecieri, cu Radioul și Televiziunea total indiferente. Unde sînt finalele de altă dată, cu săli arhipline, cînd în fiecare zi se comenta în Sportul partida cea mai frumoasă a runde, sau se luau interviuri interesante cu participanții, cînd existau trofee pentru cea mai frumoasă combinație, cel mai bun final, sau cea mai frumoasă partidă, pentru numărul cel mai mare de victorii etc. . . . ?

Anonimatul în care s-a desfășurat finala campionatului național (cea mai importantă competiție internă a anului) își pune amprenta și asupra jucătorilor, obligați să joace în fața unor săli goale. În plus, de ani de zile Federația refuză fixarea unei zile libere de întrerupte înaintea ultimei runde, prevedere aplicată în orice alt turneu internațional. Aceasta, poate, a deformat chiar rezultatul final al acestui campionat.

În încheiere, mi-aș permite o mică observație. Rubrica sportivă de la Radio, din fiecare seară, comunica cu regularitate rezultatele finalei feminine de la Băile Herculane, dar extrem de rar cele al finalei masculine, evident mult mai greu de aflat, aceasta jucîndu-se la București. Și, în legătură cu aceasta, nu putem să nu invinuiim Federația română de șah, de a fi programat finala masculină într-o perioadă în care abundau campionatele județene de „trîntă și săniuțe” ale căror rezultate erau așteptate cu sufletul la gură de iubitorii sportului de la noi din țară.

Lăsînd gluma la o parte, spun că Federația de șah, cu sprijinul substanțial al C.N.E.F.S.-ului, al Presei și al Radio-Televiziunii, ar putea să asigure pe viitor finalelor naționale de șah condițiile și cadrul adecvat unor mari competiții, astfel ca acestea să-și recapete interesul și strălucirea, să devină veritabile baze de selecție pentru confruntările internaționale.

Sergiu Grünberg

Finala campionatului republican individual senioare

București, 3—19 decembrie 1983

În perioada 3—19 decembrie 1983 s-a desfășurat în stațiunea Băile Hereulane finala campionatului republican individual feminin pe anul 1983.

Disputată în condiții excelente în saloanele hotelului „Roman” din localitate, această competiție a fost, fără îndoială, una din cele mai puternice ediții din ultimii 10 ani.

În excelentă formă sportivă, marea maestră Margareta Mureșan și-a înscris pentru prima oară numele pe lista campioanelor țării. Ea a condus aproape tot

FINALA CAMPIONATULUI REPUBLICAN FEMININ DE ȘAH DISPUTAT ÎN BĂILE HERCULANE ÎNTRE 4—19. XII. '83

Nr.crt	Numele și prenumele	Clubul	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Total pct.
1	MUREȘAN MARGARETA	Med	1	1/2	1	1	1	1	1/2	1	0	1/2	0	1	1/2	1	1	1	11
2	NUTU DANA	Med	0	1/2	1	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1	1	1	1	1	10 1/2
3	POGOREVICI MARINA	U	1/2	1/2	0	1/2	1	1/2	1	1/2	0	1	1	1	1	0	1	1	9 1/2
4	BAUMSTARK GERTRUDE	Med	0	0	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1	1/2	1	1/2	1/2	1	1/2	1	9 1/2
5	POLIHRONIADE ELISABETA	U	1	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1	1	1/2	1	1/2	1	1	9 1/2
6	OLARASU GABRIELA	U	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1	1/2	1	1/2	1	1	1	1	1	1	9 1/2
7	GHINDĂ EUGENIA	U	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1/2	7 1/2
8	OLTEANU GABRIELA	Calculat.	1/2	1/2	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	1/2	1/2	1	1	7
9	IONIȚĂ MARIANA	Politeh.	0	1/2	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1	7
10	DUMINICA MARIANA	Mecanică	1	0	1	0	1/2	0	1	1/2	1/2	1	0	0	0	1/2	1/2	1/2	6
11	JICMAN LIGIA	AEM	1/2	0	0	1/2	0	1/2	0	1/2	1	1	1	1/2	1/2	1/2	1	0	6
12	BOICU SMARANDA	AVIA	1	0	0	0	0	0	0	1	1/2	1	1/2	1	0	1/2	1	1/2	6
13	GOGILEA ELEONORA	Mecanică	0	0	0	1/2	1/2	0	1/2	0	0	1	1/2	1	1	0	1/2	1/2	6
14	TEODORESCU MARGARETA	ITB	1/2	0	0	1/2	0	0	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	1/2	0	1	1/2	1	5 1/2
15	CHIRICUTA IUDITHA	AEM	0	0	1	0	1/2	0	1/2	1/2	1/2	1/2	0	0	1	0	1/2	1	5
16	CĂLINESCU VOICHIȚA	ICED	0	0	0	1/2	0	0	1/2	0	0	1/2	1	1/2	1/2	1/2	1/2	1	4 1/2

timpul concursul, fiind talonată însă îndeaproape, mai ales în ultimele runde, de puternica revenire a colegei ei de echipă Dana Nuțu.

Chiar din prima rundă Margareta Mureșan a obținut o prețioasă dar grea victorie (după două întreruperi) asupra Elisabetei Polihroniade, într-un final care poate constitui obiectul unui studiu de final. În continuare, Margareta și-a consolidat situația de lideră, realizând $6\frac{1}{2}$ puncte din 8 posibile, în imediata ei apropiere aflându-se Polihroniade și Baumstarck. Un moment critic s-a produs în runda a 9-a, când Margareta a pierdut partida cu tânăra jucătoare Duminică Mariana, partidă în care a avut avantaj decisiv în deschidere și apoi în jocul de mijloc.

Ultima parte a concursului, adică rundele 10—15, a fost o cursă contra cronometru între Margareta Mureșan și colega ei de club, Dana Nuțu, care, începând din runda a 6-a, a realizat nu mai puțin de $8\frac{1}{2}$ din 10 !

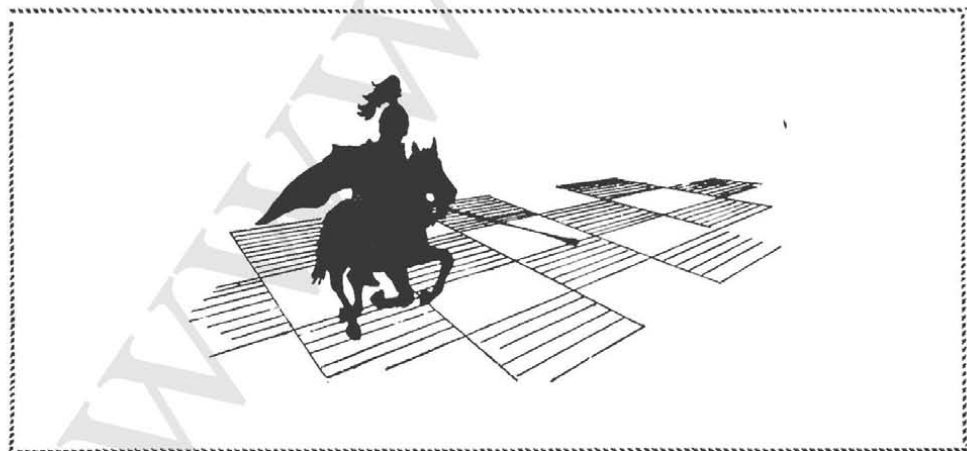
Privind tabela de concurs, victoria Margaretei Mureșan este pe deplin meritată, mai ales dacă avem în vedere faptul că a câștigat campionatul în partidele decisive. Trebuie, de asemenea, menționată dîrzenia cu care s-a jucat fiecare partidă și cu care s-a luptat pentru fiecare jumătate de punct.

Pe locul doi s-a clasat fosta campioană a țării, Dana Nuțu, care după un început slab a revenit spectaculos, adjudecîndu-și fără probleme locul secund. Posesoare a unui stil extrem de incisiv, Dana Nuțu este o jucătoare în plin progres, de la care așteptăm rezultate tot mai bune.

Grupul compact de jucătoare care au realizat $9\frac{1}{2}$ confirmă încă odată valoarea certă a jucătoarelor : Marina Pogorevici, Gertrude Baumstarck, Elisabeta Polihroniade, și o aduce pe tânăra Gabriela Olărașu în prima linie a șahului românesc.

Celelalte două jucătoare din Timișoara, Lîgia Jicman și Iudita Kantor-Chiricuță, în formă mai slabă, au ocupat locuri inferioare celor obținute în finala de anul trecut.

Șerban Neamțu

Elogiu lui **ROMULUS ALEXANDRESCU**

*Lupta reușește mai ales acelor
care iubesc mai mult lupta de-
cît succesul.*

LUCIAN BLAGA

Viața este o permanentă luptă. Lupti pentru tine, lupti pentru alții, lupti pentru un ideal. Acest lucru l-a exprimat Marc Aureliu, sînt peste 17 secole de atunci, într-o mod cît se poate de plastic, cînd spunea că știința vieții se apropie mai mult de arta luptei decît de cea de a dansa. Sensul vieții constă însă în obiectivul pentru care lupti. Nu este tot una să te zbați pentru interese mărunte sau să te străduiești să creezi, să lași ceva după tine. Cît despre reușită, ea nu se poate măsura decît la sfîrșitul acestui efort care ține, pentru cei favorizați de soartă, cît ține viața, în ciuda unor eventuale opriri de moment.

Doctorul Romulus Alexandrescu este exemplul cel mai grăitor al unui om care din fragedă tinerețe s-a angajat într-o luptă susținută, pe două fronturi — profesional și sportiv. După absolvirea liceului la Timișoara, și-a început studiile de specialitate, în 1940, la Sibiu unde era refugiată Facultatea de medicină din Cluj și le-a terminat în orașul de sub dealul Feleacului. După terminarea studiilor s-a

reîntors în urbea sa natală, unde a desfăşurat o activitate profesională deosebit de merituosă, pe care o continuă şi astăzi, cu aceeaşi convingere şi cu multă competenţă. A început ca medic sportiv, a continuat ca medic specialist şi asistent universitar într-una din marile clinici din Timişoara, a obţinut titlul de medic primar şi a fost promovat doctor în ştiinţele medicale, specialitatea boli infecţioase. Mai mult decât la titluri, a ţinut la bolnavii săi, pe care i-a îngrijit cu dragoste şi abnegaţie, bucurându-se de încredere şi de ataşament din partea lor. Este un medic care a ştiut şi ştie să se dăruiască suferinşilor, fiind, prin propria lui persoană chiar, un medicament pentru ei. Dar, în cele ce urmează, dorim să ne oprim mai mult asupra meritelor lui sportive, ca jucător de performanţă şi antrenor de şah.

Ca student în medicină, Dr. Alexandrescu a participat la campionatul oraşenesc al Sibiului şi a ocupat de fiecare dată locul I. În ultimul an de studii, în 1946, a câştigat campionatul oraşului Cluj, unde s-a reîntors facultatea, înaintea unui alt pasionat al şahului, Dr. Alexandru Brody, pînă atunci campionul de necontestat al oraşului. Tot în 1946 a participat pentru prima dată la finala campionatului naţional individual de şah, la Bucureşti. A făcut faţă marilor jucători de atunci cîştigînd, între altele, o frumoasă partidă de atac împotriva lui Sigismund Herland, cunoscutul jucător român originar din Austria. După stabilirea la Timişoara a mai participat la 4 finale naţionale, ocupînd la una din ele un loc pe podium, la $\frac{1}{2}$ punct de primul clasat. Titlul de maestru al sportului i-a fost atribuit C.N.E.F.S. în anul 1971.

Succese deosebite a avut şi în şahul competiţional pe echipe, ca antrenor al echipei Politehnica, apoi al echipei Medicina, după ce şahul de performanţă a fost atribuit Institutului de medicină din Timişoara. Cu echipa Politehnica a obţinut titlul de campioană naţională, apoi cu Medicina alte două titluri naţionale şi de mai multe ori locuri fruntase. În anul 1956 a condus o delegaţie a echipei naţionale studenţeşti la Campionatele mondiale de la Upsala, Suedia, unde s-a obţinut locul IV, cel mai bun loc din istoria şahului românesc pe echipe masculine. În anul 1967 a condus, tot în calitate de antrenor, studenţii timişoreni la Finala universitară de la Sinaia obţinînd locurile I şi II la individual, atît la băieţi cît şi la fete.

Anii maturităţii profesionale, încărcăţi în obligaţii de tot felul, i-au îngăduit tot mai mult activitatea şahistă, dar a rămas un membru activ al clubului Medicina şi în prezent al clubului A.E.M.

Ca om, Romulus Alexandrescu nu este cu nimic inferior medicului sau sportivului. Dotat cu un fizic impresionant, care i-a permis să se afirme şi în alte domenii ale sportului, în atletism şi în canotaj, unde a obţinut şi două titluri naţionale, a rămas acelaşi om delicat şi prietenos, dar vesnic în fierbere, volubil, gata de luptă. Pentru noi a fost, este şi va fi întotdeauna „Romiţă”, un pasionat al şahului, pe care l-am văzut în stare să rupă cu dinţii o pîcsă după ce a pierdut o partidă „cîştigată”.

Pentru tot ce a făcut ca jucător de performanţă, pentru contribuţia adusă la dezvoltarea mişcării şahiste din Timişoara şi la promovarea a două generaţii de sportivi de performanţă, îi exprimăm aici toată graţitudinea noastră.

Dăm în continuare două partide destinate să ilustreze stilul său de joc, caracterizat înainte de toate prin luptă. Sînt partide jucate cu doi colegi de echipă, cu care se antrena, dar cu care s-a întîlnit de mai multe ori şi cu rezultate diferite în confruntări oficiale. Prima partidă este comentată pe larg chiar de adversarul său, maestrul internaţional Ion Biriescu. Cea de-a doua, este o miniatură, redată fără comentarii, jucată cu vechiul său prieten, Mircea Rozvan. Amîndouă ilustrează spiritul de luptă şi de înaltă sportivitate a protagoniştilor, oferind de această dată cîştig de cauză eroului nostru.

P.B.

R. ALEXANDRESCU—I. BIRIESCU

Campionatul municipiului Timişoara,
1978

1. Cf3-Cf6 2. g3-d5 3. Ng2-c6 4. 00-h6 ? Negrul intenţionează să joace 5. Nf5 şi-şi pregăteşte un refugiu la h7 pentru nebunul de cîmpuri albe. Trebuia însă direct 4...Nf5 şi la 5. Ch4-Ng4. Mutarea pasivă 4...h6 va fi combătută de alb printr-un joc foarte exact în deschidere care-i va asigura un avans de dezvoltare considerabil 5. c4 !-Nf5 ? ! 6. c:d5-c:d5 7. Db3-Dc8. [Negrul trebuie să aleagă cel mai mic dintre rele, nemaivînd continuări satisfăcătoare. La 7...Nb1 ? urmează 8. D:b7 !±. Mutarea 7...b6 slăbeşte mult poziţia. Mai multă atenţie 7. Db6. 8. D:b6-a:b6 încercînd a compensa slăbiciunea statică a pionilor dublii printr-un joc activ pe coloanele a şi c. Această idee a fost încercată în partida Janovshi—Capablanca, 1916, cîştigată în mod strălucit de negru (vezi „Lehrbuch der Schachstrategie“ de A. Koblenz, pagina 117). Există însă o diferenţă esenţială faţă de partida citată constînd în faptul că în poziţia noastră pionul alb de pe coloana d nu se află la d4, el puţin fi dezvoltat mai bine la c3. În felul acesta cîmpul d4 este păstrat liber pentru figurile albe,

este păstrat liber pentru figurile albe, iar pionul slab din b6 poate fi atacat de nebul pe diagonala neagră a7-g1. De asemenea, în multe variante înaintarea e2-e4 deschide jocul în favoarea albului. De ex.: 9. d3-e6 10. Cd4-Ng6 11. Cc3 şi e4±, sau 9...Cc6. 10. Ne3-Ta6 11. Cc3-e6 12. Cb5±]. 8. Cc3-e6 9. d3-Cc6 10. Nf4-Ne7 11. Cb5-00 12. Tac1-g5 [Negrul se află în faţa unei decizii foarte grele. Nu merge 12... DDb din cauza 13. Cfd4 sau 13. Cbd4, iar 12... a6 pierde din cauza 13. Cc7-Ta7 (13... Tb8 14. C:a6±) 14. Ne3 !-Db8 15. Cd4 !-C:d4 (15... D:c7 16. C:f5-Ta8 17. C:e7+-D:e7 18. Nc5±) 16. N:d4-b6 17. D:b6 !-Tb7 18. Dc6-Tc8 19. Ne5 !± cu ameninţările 20. Cd5 şi Ca6. Un cal foarte precis necesită mutarea 12...Dd7 aparent total nesatisfăcătoare, dar care conţine unele resurse tactice de eliberare a poziţiei: Ce5-C:e5 şi acum a). 14. Te7-Dd8 15. Ne5-Cd7 ! (15... Cg4 16. Nf4-g5 17. Te7 !±) 16. Nf4-g5 şi negrul nu stă mai rău. b). 14. Ne5-Tfc8 b1). 15. Tc7-T:c7 16. C:c7-Tc8 17. D:b7 ? !-Nd8 18. Tc1-Ce8 b2). 15. Cc7-Cg4 ! (15... Tab8 16. e4 !-d:e4 17. d:e4-C:e4 18. N:e4-N:e4 19. Tfd1±) 16. Nf4-g5 şi după 17. e4 ! jocul se ascute la maximum, şansele fiind aproximativ egale b3). 15. e4-d:e4 16. d:e4-C:e4 !± sau 16. Cc7-Cg4 ! b4). 15. N:f6-g:f6 (N:f6 ? 16.

T:c8-D:c8 17. Cd6) b5). albul păstrează un mic avantaj pozițional jucând 15. h3] 13. Cd6!-N:d6 14. N:d6-Te8 (Td8? 15. Ne7) 15. Ce5-Cd7 16. e4-Cd:e5 17. N:e5-d:e4 18. d:e4-Ng6 19. Nf6?!-e5! (se amenință 20...Te6) 20. h4!-g4 21. h5-N:h5 22. De3-Rh7 23. f4-g:f3 24. N:f3-N:f3 25. T:f3-Tg8? (Această mutare are la origine o apreciere greșită a finalului de damă contra două turnuri ce urmează. Era mai bine 25...Dd7 cu posibilitățile a) 26. Rg2-Dd4 27. Db3-Tf8! (27...Rg6? 28. D:b7± cu joc complicat b) 26. Nh4-Tg8 27. Tcf1 (sau 27. Tf6-Dd4!) 27...Dd4! (nu însă mutarea naturală 27...Tf8 din cauza 28. Tf6-Dd4 29. T:h6+-Rg7 30. Nf6= un mat de problemă) 28. T:f7+-Tg7 și albul stă doar cu puțin mai bine) 26. N:e5-C:e5 27. T:c8-C:f3+ 28. D:f3-Tac8 29. D:f7+-Rh8 30. D:b7. (În această poziție eram încă destul de încrezător în posibilitățile de acțiune ale turnurilor pentru a proteja înaintarea pionului „h” și a stopa pionul advers „e”. Dar

adversarul meu a jucat finalul cu multă siguranță și precizie nelăsându-mi nici o șansă). 30...T:g3+ (La 30...Tc2 ar fi urmat 31. Db3!-Tgc8 32. Dd3!) 31. Rf2-Tcg8 32. D:a7-Tg2+ 33. Rf3-T8g3+ 34. Rf4-Tg4+ 35. Rf5!-Tg5 36. Re6-h5 37. Dd4-Rh7 38. e5-T2g4 39. Dd3+-Rg8 40. Rd6-Tg7 (sau 40...h4 41. e6-Tg3 42. Dc4±) 41. Dd5-Rh7 42. e6-T4g5 43. De4+-T5g6 44. b4-Ta7 45. b5-Ta2 46. b6-Tb2 47. Rc7-Rh6 48. e7. Negrul cedează.

ROMULUS ALEXANDRESCU
—MIRCEA ROZVAN

Sferturi de finală R.S.R., 1962

1. c4-Cf6 2. Cc3-e6 3. e4-c5 4. e5-Cg8
5. Cf3-Cc6 6. d4-c:d4 7. C:d4-C:e5 8. Nf4-Cg6 9. Ng3-d6 10. Cdb5-e5 11. Cd5-Tb8 12. Cbc7+-Rd7 13. Da4+-b5 14. c:b-Cg8-e7 15. b6-Cc6 16. Dg4±-f5 17. D:f5 mat.

Din repertoriul invitațiilor la
turneele internaționale de șah
din Timișoara.

R. Holmov

Printre jucătorii din afara țării care au participat la turneul internațional organizat la Timișoara, în 1977, se numără și marele maestru R. Holmov. Acesta s-a afirmat ca unul din cei mai iluștrii jucători de șah din U.R.S.S., încă din anii care au urmat imediat după cel de la doilea război mondial. Jocul său, prin excelență combinativ, i-a permis să realizeze partide care au primit numeroase premii de frumusețe.

Holmov a lăsat o excelență impresie la Timișoara. A câștigat în mod strălucit turneul, afirmându-se ca un jucător foarte bine pregătit teoretic, inventiv, cu o foarte bogată experiență practică. A început turneul cu câteva remize, în chip de „încălzire”. Apoi a luat puncte pline și în a doua parte a întrecerii s-a instalat în fruntea clasamentului, terminând primul fără ca cineva să-l fi putut împiedica. Prin comportarea sa plină de sportivitate, prin amabilitate și o rară modestie, a ajuns să-și câștige mulți prieteni. Cel mai bine am ajuns să-l cunoaștem în ziua liberă, când am fost de dimineața pînă seara împreună. S-a vizitat orașul, s-a oferit jucătorilor o recepție la primăria municipiului, iar masa de seară a fost luată la Crama de la Recaș. Acolo s-au cimentat prietenii, la o masă bogată în tot felul de specialități. S-a văzut cât de apropiați sînt oamenii, și ca idei și ca aspirații, în ciuda frontierelor care îi despart.

Dintre amintirile frumoase pe care le-a lăsat acest mare jucător menționăm una, prin ineditul ei. Spre finalul întrecerii, cînd ocupa cu autoritate locul întâi, Holmov a venit la rundă obosit și nedormit din cauza unei nevralgii dentare care a început să-l supere încă de la Recaș. A jucat neglijent deschiderea, a mai uitat să apese pe ceas, apoi a propus remiza. Poziția era practic egală. Adversarul său, văzîndu-l pe jumătate adormit, nu a acceptat propunerea. „Șto, niet remi” ?? Lui Holmov nu-i venea să creadă. A ieșit din sală și a mers să se spele pe cap, s-a

reintors și a luat o cafea, apoi s-a pus pe treabă și, în mare grabă și fără menajamente, a administrat adversarului o corecție în toată legea. În ziua următoare a venit la rundă, tot obosit și nedormit, din cauza aceleiași nevralgii, dar de data aceasta adversarul său nu a ezitat să accepte remiza.

Iată acum câteva partide din repertoriul bogat al acestui mare jucător. Primele două sînt luate din Cartea de aur a șahului, redactată de C. Ștefaniu, căruia îi revine un mare merit de a fi adunat peste 1000 de partide, adevrate comori ale jocului de șah. Finalul este luat dintr-o monografie editată la Vilna în 1958, cuprinzînd partide alese ale lui Holmov, monografie pe care acesta ne-a trimis-o după concurs, cu o frumoasă dedicație.

P.B.

Apărarea siciliană

HOLMOV

KERES

Tbilisi, 1959

1. e4-c5 (Adversar declarat al Sicilienei, Keres „încearcă marea cu degetul“). 2. Cf3-Cc6 3. Nb5-Cf6 4. e5-Cg4 5. Nc6:dc6 6. 0-0-g6 7. Te1-Ng7 8. h3-Ch6 9. Cc3-b6 ? ! (Cauza tuturorelor care se vor abate pe capul lui Keres, după părerea lui Holmov; la 9...0-0 negrul s-a temut de g4! fără a observa că după 10...f5 11. g5-Cf7, 12. e6-Cd6 13. d3-f4! are contra joc — vezi diagramă). 10. d4 ! (începutul unui atac foarte original și din această cauză foarte greu de prevăzut) 10...cd4 11. Cd4-c5 ? ! (Dacă ar fi știut ce-i în mintea lui Holmov negrul ar fi jucat 11...Nb7 cu posibilități de apărare după 12. Nh6:Nh6 13. Dg4:0-0 14. Tad1) 12. Cc6 !-Dd7 ! 13. Ce7 !! (Un „sacrificiu imposibil“, care se va dovedi corect) 13...Re7 (După partidă Holmov a demonstrat că negru ar fi putut opune o rezistență mai îndelungată după 13...Dd1 14. Td1:Re7 15. Ng5 !-Re6 16. Df3-Rf5 17. F4 !) 14. Nh6:Nh6 15. Td6-Ng7 ! ? 16. Cd5 !-Rd8 17. Tad1-Nb7 (La 17...Db7 urma 18. e6 !-fe6 19. Cb4 !

decisiv) 18. **Db3-Nc6** (După care ne-
grul nu mai are apărători suficiente) 19.
Cb6:ab6 20. **Df7 !-Ne5** 21. **Td7:Nd7** 22.
Te5-Rc7 23. **Te7-Tad8** 24. **a4-g5** 25.
Dd5-The8 26. **Th7-g4** 27. **a5-gh3** 28.
ab6:Rb6 29. **Td7** și negrul a cedat, Hol-
mov obținând premiul de frumusețe al
celei de al XXVI-lea campionat al Uni-
unii Sovietice. Într-o analiză făcută în
„Buletinul celui de al XXXVI-lea
campionat al U.R.S.S.-ului, se aprecia-
ză că cea mai frumoasă realizare din
finalele unionale trebuie aleasă dintre
partidele Toluș—Kotov (1945), Holmov
—Keres (1959) și Holmov—Bronștein
(1965). Dăm, în continuare și această
ultimă partidă.

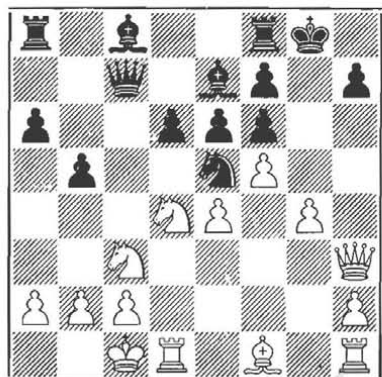
Apărarea siciliană

HOLMOV

BRONȘTEIN

Kiev, 1965

1. e4-c5 2. Cf3-Cf6 3. Cc3-d6 4. d4-cd4
5. Cd4-a6 6. Ng5-e6 7. f4-Ne7 8. Df3-Dc7
9. 0-0-0 Cbd7 10. g4-b5 11. Nf6 gf6 (0 va-
riantă foarte mult jucată) 12. f5! (Sin-
gura continuare care pune probleme
negrului) 12... Ce5! 13. Dh3-0-0 (cel
mai bun răspuns considerat pînă la
această partidă — vezi diagrama) 14.

g5!! (O noutate teoretică care a fost
germenul celui mai grandios atac sa-
hist din anul 1965) 14... b4?! (Sur-
prins de inovația albului, negrul ini-
țiază un contraatac pe aripa damei, dar
fără șanse) 15. gf6-Nf6 16. Tg1-Rh8 17
Dh6-De7 18. Cc6!! (începutul unei fru-
moase combinații, bazată pe ideea pla-
sării calului la e4) 18... Cc6 19. e5!-
Ng5!? (După 19... Ce5 20. Ce4-Cg6 21.
Cf6-Df6 22. fg6-Dg7 23. Dg7-Rg7 24. gf7
urmat de 26. Td6 și negrul este pierdut).
20. Tg5-f6 21. ed6-Df7 22. Tg3-bc3 (Iar
acum, atacul final efectuat de o manieră
impecabilă) 23. Nc4!-cb2 24. Rb1-Cd8

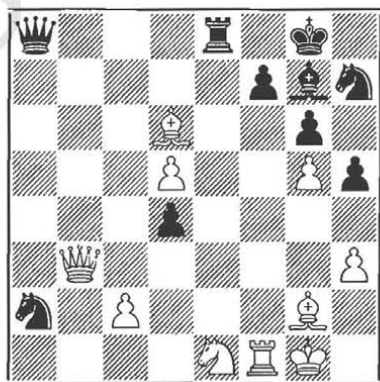
25. Tdg1-Ta7 26. d7!! (O promptă apli-
care a unei idei de problemă, interfe-
rență, după care albul câștigă spectacu-
los) 26. Td7 27. fe6-Ce6 28. Ne6!-Td1
29. Td1-Ne6 30. Rb2-Tb8 31. Ra1-Na2 32.
Tgd3!-De7 33. Ra2-De6 34. Tb3! și după
acest „foc de paic” final, Bronștein a
cedat, iar Holmov a primit premiul
pentru cea mai bună partidă din finala
campionatului U.R.S.S.

HOLMOV

EISENSTADT

Campionatul Arhangelsk
1945—46

1. Nd6-e7!! Da8-a7!
Nu mergea 1... T:e7 din cauza 2. d6
2. d5-d6 d4-d3+
3. Rg1-h1 Ch7-g5!
Ar fi fost greșit 3... D:e2 din cauza
4. D:f7 Rh8 5. D:e8+ Cf8:f8+ Rh7

4. Tf1:f7-Cg5:f7?
5. Dh3:f7+!!-Rg8:f7
6. Ng2-d5 mat.
7. D:g6+!!R:g6 8. Ne4 mat!

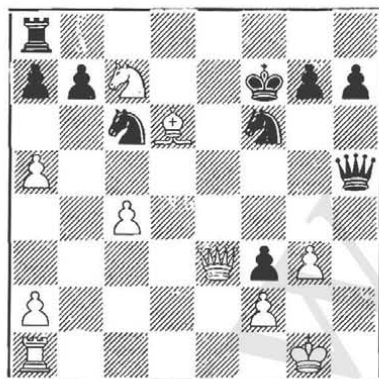
Partide alese din repertoriul jucătorilor timișoreni

ȘVEȘNICOV

UNGUREANU

Dubna 1979

1. e4-c5 2. c3-Cf6 3. e5-Cd5 4. d4-cd4 5. Dd4 (cd4 se joacă obișnuit) 5... e6 6. Cf3-Cc6 7. De4-f5 8. De2 (8. ef6-Cf6

9. Dh4-d5 10. Nd3-Ne7 11. Ng6+—Rd7! cu joc complicat) 8... De7 (8... Ne7) 9. g3-d6 10. ed6-Nd6 11. Ng2-00 12. 00-Df7! (Negrul pregătește atacul pe flancul regelui) 13. Td1-Ne7 14. e4-Cf6 15. Cc3-Dh5 16. b3-f4! 17. Na3-Tf7 18. Cb5-fg3! (18... e5?! 19. Ce7-Tc7 20. Nd6±) 19. hg3-e5 20. Nd6-Na5! 21. b4-Ng4! 22. De3-e4 23. Cg5-Nd1 24. Cf7-Rf7 25. ba5-

Nf3 26. Nf3?! (26. Dc5!?—Dc5 27. Nc5-Ca5±) 26... ef3 27. Cc7? — vezi diagrama 27... Cd4! 28. De7+—Rg8 (28... Rg6? 29. Cd5=) 29. Ca8-Ce2+ 30. De2-fe2 31. g4-Dg4= 32. Ng3-h5 (0-1)

Comentariu E. Ungureanu

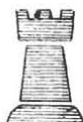
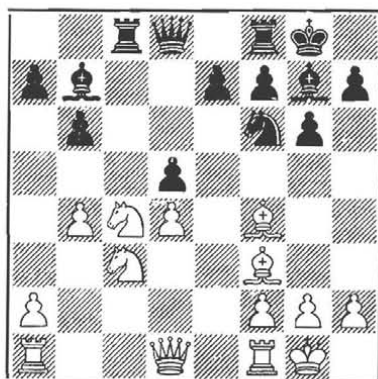
KOVACEVIK S.

NEAMȚU Ș.

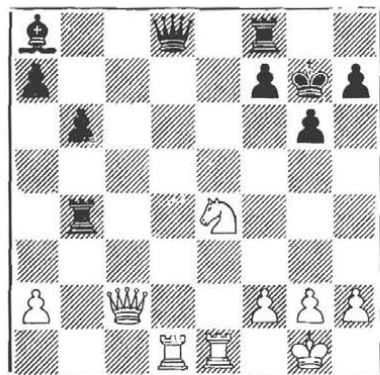
Turneul internațional Biel
1983

Partida pionului damei

1. d4-d5 2. Cf3-Cf6 3. Nf4-g6 4. e3-Ng7 5. c4-00 6. Cc3-c5 7. Ne2 (După 7. d : c5-Da5 8. Da4-D : c5 9. Db5-D : b5 10.

C : b5-Ca6 11. Ne2-Ne6 12. Cfd4-Nd7 și negrul ar fi egalat cu ușurință) 7... c : d4 8. e : d4-Cc6 9. 00-b6 (0 nouă metaforă ; s-a ajuns la o variantă a apă-

rării Tarasch cu cu'ori inversate) 10. Ce5-Nb7 11. Nf3-Ca5 ! 12. b4-C : c4 13. C : c4-Tc8 ! (Poanta întregului sistem ; negrul recîștiga piesa cu avantaj -- vezi diagrama) 14. Cd6-e : d6 15. Cb5-Ce4 16. N : e4 (La 16. C : a7 ar fi urmat 16... Tc4 ! cu avantaj pentru negru) 16... d : e4 17. C : d6-Tc7 18. Te1 (La 18. C : b7-T : b7 avantajul negrului ar fi fost evident datorită slăbiciunii pionului d4) 18... Na8 19. Ne5 (După 19. C : e4-Tc4 ! albul ar fi pierdut minimum un pion) 19... Td7 20. N : g7-R : g7 21. C : e4-T : d4 22. Dc2-T : b4 23. Tad1 ? (O greșeală în poziție grea, dar la orice altă mutare negrul ar fi cîștigat cu ușurință datorită pionului în plus -- vezi digramă) 23... Te4 ! 24. T : e4-N : e4 25. De2-De7 26. De3-Te8 și albul a cedat după cîteva mutări (0-1)

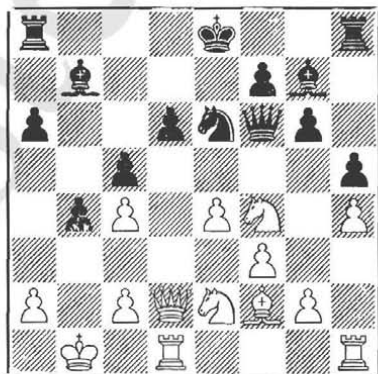
Comentariu Șerban Neamțu

ZARULLA I.

KINDERMAN S.

Turneu internațional
Timișoara 1981

1. e4-g6 2. h4 (sistem preferat al albului) 2... Cf6 3. Cc3-Cc6 4. d4-d6 5. Ne2-Ng7 ! 6. Ne3-e5 7. d : e-C : e5 8. f3-Ch5 ! ? (o mutare interesantă care duce la un joc complicat) 9. Nf2 !-Cf4 10. Nf1 ! (caii negrii nu se vor putea menține pe aceste poziții active) 10... h5 (consecvent, pentru a împiedea h5 !) 11. Dd2 11... Ce6 (primul succes !) 12. 0-0-0-a6 13. Rb1-b5 14. b3 ! (pregătește C1e2) 14... Nb7 15. C1e2-b4 16. Cd5-c5 17. Cdf4 ! (amenință simplu D : d6 și permite negrului următorul sacrificiu de cal ca singură posibilitate

de contrajoc) 17... Cc4 ! ? ! 18. b : c-Df6 (amenințările negrului par foarte puternice v. d) 19. e5 ! ! (aceasta este mutarea care răstoarnă combinația negrului !) 19... D : e5 (forțat, dar dama neagră apare pe aceeași coloană cu regele negru !) 20. Cd4 ! -cd (dacă ... C : d4 21. Te1 ± sau 20... D : f4 21. C : e6-D : d2 22. Cg7 urmat de T : d2 cu cîștig ; la 20... 0-0 urmează 21. Cf : c6-f : e 22. Te1 !-Df6 23. T : c6-Df7 24.

Nd3!±) 21. C:e6 21...f:c 22. Nd3!
(complicațiile s-au încheiat în favoarea
albului) ...Rf7 23. Th3! (pionul g6 va
fi foarte greu de apărat) 23...Tg8 24.
Tg3-Nf6 25. Te1 25...Dc5 26. Dh6-Th8
27. D:g6+ 27...Re7 28. Tg5!-e5 (tur-
nul nu poate fi luat!) 29. Tf5-Thf8
(dacă ...Taf8 urmează T:f6!) 30. f4-
Nc8 31. T:h5-Ne6 32. Th7+ 32...Nf7
33. Ng3-a5 34. Tf1-Ta6 35. h5!-a4 36.
f:e-d:e 37. Nh4 37...Dd6 38. N:f6
și negrul a cedat.

TACU V.

ZARCULA I.

Finala B 1977 — Timișoara

1. d4-Cf6 2. c4-e6 3. Cc3-Nb4 4.
Ng5-h6 5. Nh4-c5 6. d5-N:c3 7. b:c-
e5 8. f3-d6 9. e4-Cbd7 10. Nd3-Cf8 11.
Ce2-Cg6 12. Nf2-00 13. g3-De7 14. Dc2-
Nd7 15. Rd2-Tae8 16. The1-Nc8 17. Nc3-
Ch5 18. Tg1-f5!! 19. e:f-e4!! 20. f:e-
Ce5 21. g4-Cf3+ 22. Rd1-C:g1 23. Ng1-
Cf6 24. Cg3-C:g4 25. De2-Dh4 26. Dg2-
Tf7 27. Rc2-Tfe7 28. Tf1-Dg5 29. Tf3-Ce5
30. Ne3-C:f3 31. N:g5-Ce1+ (0-1).

BONDOC D.

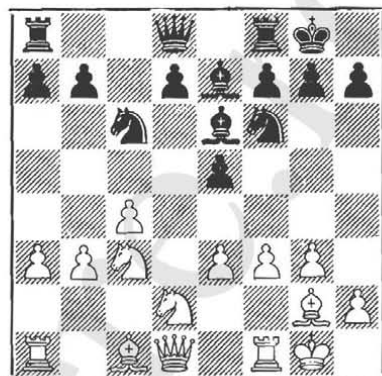
BIRIESCU I.

Călimănești 1983

Deschiderea Engleză

1. d4-Cf6 2. c4-c5 3. Cf3-c:d4 4. C:d4-
e6 5. g3-d5 6. Ng2-e5 7. Cb3-d4 8. 00-Cc6
9. e3-d3! (Într-o partidă Gheorghiu
Rubinetti, Buenos Aires, 1970 negrul a
jucat 9...Ng4 și după mutările 10.
Dd3-e4 11. N:e4-Cb4 12. D:d4-D:d4
13. C:d4-C:e4 14. f3-Nh3 15. f:e4-
N:f1 16. R:f1-Nc5 17. a3-N:d4 18.
a:b4-Ne5 a rezultat o poziție cu șanse
de ambele părți) 10. Cc3-Ng4! (La
10...Ne6 albul ar fi avut la dispoziție

mutarea 11. Cd5! care ar fi dus după
11...C:d5 12. c:d5-N:d5 13. D:d3
la eliminarea periculosului pion de pe

d3) 11. f3 (o greșeală ar fi fost 11. Dd2?
din cauza 11...a5 amenințând 12...a4
cu prinderea calului. După Nf3-Ne6 mu-
tarea 12. Cd5 nu mai este posibilă)
11...Ne6 12. Cd2-Ne7 13. a3-00 14. b3
(vezi diagrama) 14...Cd4!! (Calul
pătrunde spectaculos și amenințător în
tabăra adversă, stinjenind jocul albu-
lui) 15. Ta2-Db6 16. Ca4?! (Continuă-
rile 16. Rh1-Cc2 sau 16. e:d4-D:d4...
17. Rh1-D:c3 18. Nb2-Da5 19. Te1-Cd7
dădeau avantaj negrului. După muta-
rea din partidă însă, regele alb trebuie
să vină spre centru și va cădea curînd
sub un atac necruțător) 16...Ce2+ 17.
Rf2-Da6 18. Nb2-b5 19. c:b5-D:b5 20.
Cc3-C:c3 21. N:c3-Cd5 22. N:e5 (La
22. Da1 ar fi urmat tot 22...C:e3! și
dacă 23. R:e4 atunci 23...Nc5+ 24.
Re4-f5 25. R:e5-Ne3+ cu mat în ci-
teva mutări) 22...C:e3! 23. Da1-Nc5
24. Nd4-Cf5! și albul a cedat (La 25. a4
ar fi putut urma 25...C:d4 26. a:b5-
Cc2+ și mat la mutarea următoare)
(0-1).

Comentariu I. Biriescu

I. BIRIESCU

D. SAVIN

Călimănești 1983

Apărarea Siciliană

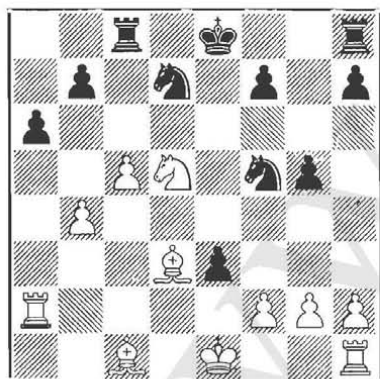
1. e4-c5 2. Cf3-d6 3. d4-Cf6 4. Cc3-c:d4 5. C:d4-a6 6. a4-Cc6 7. Nc4-Db6 8. C:c6-b:c6 9. 00-e6 10. De2-Ne7 11. c5-d:e5 12. D:e5-00 13. a5 !-De5 14. De2-Cd5 15. Ce4-Da7 16. Cg5 !-h6 17. Cf3-c5 18. Te1-Nb7 19. Ce5-Tad8 20. Ta3-Nd6 21. N:h6 !-g:h6 22. Tg3+-Rh7 23. Nd3+-f5 24. Dg4 ! (1-0).

FOIȘOR OVIDIU

MOZES ERVIN

C.R.E.M. Divizia A 1982

1. d4-d5 2. c4-Nf5 ?! 3. Cc3 (albul este surprins în deschidere. Mai bine este desigur 3. c:d5-N:b1 4. Da4+-Dd7 5. D:d7-C:d7 6. T:b1±, cum s-a jucat ulterior în partida Foișor—Klavici, turneul A.E.M. 1982. Partida cu

29. N : b7-Tb8 30. Ne4 !-Tb6 31. N : g5-h6 32. Nd8-Td6 33. Nh4-Cg6 34. Ng3-Tf6+ 35. Re2-Te6 36. Rd3-Ne5 37. Nf2-Nc7 38. Nb7-a5 39. Rc4-Ce5+ 40. Rd5-Cd3 şi la terminarea crizei de timp s-a propus remiză deoarece negrul nu poate promova pionul liber.

Partida e reprezentativă pentru felul în care se joacă la un campionat pe echipe, unde răsturnările de situaţii reprezintă tributul tensiunii nervoase deosebite în care se joacă.

ARDELEANU A BĂRBULESCU D

Finala B, Bucureşti, noiembrie 1983

1. e4-e6 2. Cf3-(O variantă mai puţin jucată)-d5 3. Cc3-Cf6 4. ed5-(În partida Spaski-Petrosian, 1966 s-a continuat 4. e5-Cd7 5. d4-c5 6. dc5-Cc6 7. Nf4-Nc5 8. Nd3-f6 9. ef6-Cf6 10. 00-00 11. Ce5-Nd7=) 4... ed5 5. d4-Ng4 6. De2+-De7 (6... Ne7 7. Db5+-Cbd7 8. Db7-Nf3 9. gf3±) 7. Ne3-Cc6 8. 000-000 9. h3-Nh5 ? ! (Nf5) 10. g4-Ng6 11. Ce5 !-Ce5 (Alte posibilităţi: 11... Td6 12. Cb5-Te6 13. Ce6+-; 11... Cb4 !? 12. Td2-Ce4 13. Ce4-Ne4 14. f3-f6 15. fe4-fe5 16. a3±; 13... de4 14. a3-Cd5 15. Ng2-f5 16. c4±) 12. de5-Ce4 13. Cd5-De6 14. Dc4-c6 15. Cc3-Td1+ (15... Dc4 16. Td8+-Rd8 17. Nc4-Cc3 18. bc3±) 16. Cd1-De5 (Cea mai bună şansă practică; după 16... Dc4 17. Nc4, restul e doar o problemă de tehnică) 17. f4-Da5 18. f5-Cd6 19. Db3-Nf5 20. gf5-Cf5 21. Ne2 ? ! (era mai bine 21. Df7) 21... Ce3 22. Ce3-Nc5 23. Cc4-Dc7 24. Df3-g6 25. Nd3-Tf8 (Negrul vrea să joace f7-f5) 26. Te1 !-f5 27. a3-a6 28. Rb1-b5 ? (Slăbeşte decisiv poziţia regelui) 29. Cd2-Rb7 30. Cb3-Nb6 31. c4 !-bc4 32. Nc4-f4 33. Te6-Tf5 (Se ameninţa 34. Tc6-Dc6 35. Nd5)

34. Nd3-Te5 35. Te5-De5 36. Ne4-Df6 37. Cd2-Nd4 38. Cc4-Rc7 39. Dd3-g5 40. Nf3-h6 41. Dh7+-Rd8 42. Ng4 ! (Mutarea din plic) 42... Re8 43. Dd7+-Rf8 44. Cd6-Dg6+ 45. Nf5-Df6 46. Dc8+-Re7 47. Dc7+-Rf8 48. Dc6-f3 49. Nh7 ! ! O mutare frumoasă, care face inutilă continuarea partidei. Adversarul meu, neputându-se împăca cu ideea înfringerii, singura de altfel din tot concursul, a mai jucat până la mutarea 61-a, cînd s-a recunoscut invins.

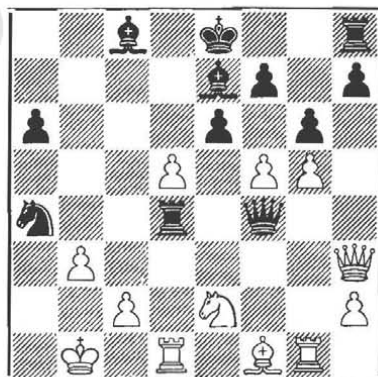
Comentariu A. Ardeleanu

MARIAN MILUŢ

ALIN ARDELEANU

Semifinala campionatului R.S.R.
Piteşti, 1982

1. e4-c5 2. Cf3-d6 3. d4-cd4 4. Cd4-Cf6 5. Cc3-a6 6. Ng5-e6 7. Df3-Cbd7 8. 000-Dc7 9. Nf6-Cf6 10. g4-b5 11. a3-

Ne7 12. g5-Cd7 13. Tg1-Tb8 14. Dh3-g6 15. f4-b4 16. ab4-Tb4 17. f5-Cc5 18. b3-d5 ! 19. ed5-Df4+ 20. Rb2-Td4 21. Ce2-Ca4 ! ! (v.d.) 22. Ra2-Dd6 ! 23. ba4-Dd5+ 24. Rb2-Td1 25. Cc3-Db7+ 26. Nb5+-Td7 albul cedează.

MALGORZATA WIESE

MARGARETA MUREŞAN

Meciul sistem Schewenningen
Polonia—România, Varşovia, 1983

Apărarea Siciliană

1. e4-c5 2. Cf3-e6 3. d4-c : d4 4. C : d4-a6 5. Nd3-Cf6 6. c4-d6 7. Cc3-Nc7 8. 00-00 9. De2-Cbd7 10. Ne3-Te8 11. Tac1-Nf8 12. Tfd1-b6 13. Nb1-Nb7 14. f4-Dc7 15. Rh1-Tac8 16. b3-Db8 17. Cf3-Da8 18. Ng1-g6 19. Nd4-Ch5 20. Ne3-Chf6 21. Nd4-Nc6 22. e5-Ch5 23. Ne3-d : e5 24. C : e5-C : e5 25. f : e5-Db8 26. Tfl-De5 27. Df2-Nd6 28. Dg1-Cg3 29. h : g3-D : g3 30. Nf4-N : f4 31. T : f4-D : f4 32. Ce2-Dg4 33. Df2-Ted8 34. Tfl-f5 35. Cc3-Td4 36. Rg1-Tcd8 37. De2-D : e2 38. C : e2-Td2 39. Tel-e5 40. Rf1-Rf7 (0—1).

MUREŞAN

HONFI

Turneul open
Baden-Baden, 1983

Deschiderea engleză

1. Cf3-Cf6 2. c4-d5 3. c : d5-C : d5 4. e4-Cb6 5. d4-Ng4 6. Ne3-e6 7. Cc3-Cbd7 8. Ne2-Nb4 9. 00-00 10. Db3-a5 11. a3-Ne7 12. Tfd1-N : f3 13. N : f3-Ng5 14. N : g5-D : g5 15. e5-c6 16. Ce4-De7 17. Cd6-Ta7 18. Tac1-Cd5 19. N : d5-e : d5 20. Dg3-De6 21. f4-f5 22. Td3-g6 23. Tb3-Tb8 24. Dg5-Rg7 25. Th3-Cf8 26. g4-f : g4 27. f5-Dd7 28. D : g4-Rh8 29. Tg3-Td8 30. Dg5-b5 31. f : g6-h : g6 32. Cf7- D : f7 33. D : d8-Df4 34. Df6.

negrul cedează

MUREŞAN MARGARETA

BALABANOV IVAN

Turneul open, Baden-Baden, 1983

Apărarea slavă — Varianta Meran

1. Cf3-d5 2. c4-c6 3. e3-Cf6 4. Cc3-e6 5. d4-Cbd7 6. Nd3-d : c4 7. N : c4-b5 8. Nd3-b4 9. Ce4-c5 10. 00-Ne7 11. Dc2-Db6 12. C : f6-C : f6 13. Td1-00 14. e4-g6 15. e5-Cd5 16. Nh6-Td8 17. d : c5-D : c5 18. De2-Nd7 19. h4-Ne8 20. h5-Nf8 21. Tac1-De7 22. Ng5-f6 23. e : f6-C : f6 24. h : g6-N : g6 25. N : g6-h : g6 26. Ce5-Dg7 27. T : d8-T : d8 28. Cg4-C : g4 29. D : e6-Rh8 30. N : d8-Dd4 31. Nh4-Df4 32. Tc8-Rg7 33. Ng3-Dd4 34. De2-a5.

negrul cedează

I. KANTOR CHIRICUŢĂ R. GOŢEVA

Meci România-Bulgaria
Braşov, 1976

1. d4-Cf6 2. c4-e6 3. Cf3-c5 4. e3-b6 5. Cc3-d6 6. g3-Cbd7 7. Ng2-Nb7 8. 00-Ne7 9. Dc2-cd 10. ed-Tc8 11. b3-d5 12. Ce5-Na6 13. Td1-dc 14. Cc6-Dc7 15. Ce7-Re7 16. Na3+-Re8 17. Tac1-cb 18. Db3-Dd8 19. Da4-Nc4 20. Db4-a5 21. Dd6-Cb8 22. Cb5-Ca6 23. Nc6-Cd7 24. Tc4-Cb4 25. Nb4-ab 26. Tdc1.

negrul cedează

KANTOR CHIRICUŢĂ

ALEXANDROVA

Braşov, 1976

1. d4-d5 2. c4-c6 3. Cf3-Cf6 4. cd-cd 5. Cc3-Cc6 6. Nf4-e6 7. e3-a6 8. Tc1-Nd6 9. Nd6-Dd6 10. Nd3-00 11. 00-Nd7 12. a3-Tac8 13. Ca4-Ca7 14. Cc5-Db6 15. Tc3-Nb5 16. Db3-Tc6 17. Ce5-Nd3

18. Db6-Tb6 19. Ccd3-Cc6 20. Cc6-bc 21. Tfc1-Tc8 22. Cb4-Ce4 23. Tc6-Tbc6 24. Tc6-Tc6 25. Cc6-Cd2 26. Cb4-a5 27. Cd3-Cc4 28. Rf1-Rf8 29. Re1-Re8 30. Rd1-Rd7 31. Rc2-Rc6 32. Ce5-Ce5 33. de5-Rc5 34. Rc3-h6 35. b4-ab 36. ab-Rb5 37. Rb3-f6 38. f4-f5 39. h3-g5 40. g3-gf 41. gf4-Rc6 42. Ra4-d4 43. ed-Rd5 44. b5 negrul cedează

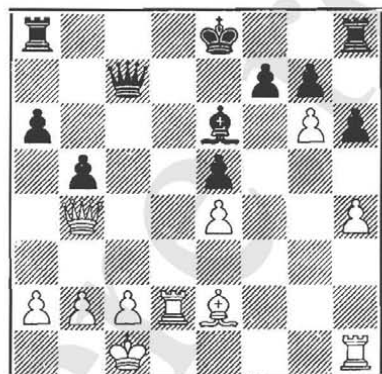
BAUMSTARK

GHEORGHIEVA

Olimpiada a VI-a Medellin
sept.—oct., 1974

1. e4-c5 2. Cf3-d6 3. d4-c:d4 4. C:d4-Cf6 5. Cc3-a6 6. Ne2-e5 7. Cb3-Ne6 8. f4-Dc7 9. g4!-e:f4 10. g5!-Cfd7 11. N:f4-Cc6 12. Dd2-Ne7 13. 000-Cde5 14. Cd5!-Dd8 15. h4-b5 16. C:e7-R:e7 17. Cd4-C:d4 18. D:4-Dc7 19. N:e5-d:e5 20. Db4!-Re8 21. Td2-h6 22. g6!

(vezi diagrama) 22... Tf8 23. Tf1-Td8 24. g:f7+-N:f7 25. T:d8+-D:d8 26. Td1-Dc7 27. Ng4-Nc4 28. b3-a5 29. Nh5 +-Nf7 30. D:b5+-Re7 31. N:f7-T:f7

32. Td5-Re6 33. Da6+-Re7 34. Tb5-Tf1+ 35. Rb2-Tf6 36. Da8-Tf8 37. Dd5-Rf6 38. Tc5-Db8 39. Tc6+-Re7 40. Te6+-Rf7 41. Td6+ şi negrul a cedat.

Ştiaţi că... • Ştiaţi că... • Ştiaţi că... • Ştiaţi că...

doi jucători, Stan Zygmunt şi Iliya Schwartzman deţin recordul de durată la disputarea partidelor de şah. Ei au jucat neîntrerupt 168 de ore în oraşul Munster (S.U.A.): 28.XII. 1979—4.I.1980! Ce zice Silviu Bindea care deţine recordul la Timişoara? Ce-ar fi să încerce să bată recordul americanilor??

Ştiaţi că... • Ştiaţi că... • Ştiaţi că... • Ştiaţi că...

Liu She Lan (n. în 24 ianuarie 1962), campioana Chinei şi participantă la turneul candidaţilor, joacă în stilul marilor jucători de tenis de masă chinezi? Ea răspunde la mutări într-un timp surprinzător de scurt. Consumă în medie 40 de minute de partidă! Dar, şi 5 ore de pregătire zilnică şi, mai ales, multă intuiţie.

ALEXANDRU TYROLER primul campion al României

S-a născut în anul 1891 într-o localitate mică din Ungaria. Șahul l-a învățat la Budapesta. S-a stabilit în anul 1920, cu familia, la Timișoara. În 1925 participă la meciul Timișoara—București, câștigat de timișoreni cu scorul de 7—3.

În anul 1926, când la noi în țară abia începuse o activitate șahistă mai organizată, participă la primul campionat național de șah ocupînd locul 1, devenind astfel primul campion de șah al României, performanța ce avea să o reediteze în 1927 și 1929. Cucerind consecutiv al treilea titlu de campion al României, Revista română de șah aprecia astfel stilul de joc al lui Tyroler: „Partidele D-lui Tyroler au fost aproape toate bine jucate, grație stilului simplu și clar și mai ales, multei rutine ce posedă. Fără a se hazarda în combinații complicate, știe să profite de cea mai mică greșală a adversarului pentru a duce, printr-o tehnică precisă, partida la câștig”.

La următoarele două campionate din anii 1930 și 1931 Tyroler ocupă locul 3, campionate ce vor aduce consacrarea unui alt jucător timișorean, Ștefan Erdélyi. A participat cu echipa României la Olimpiada de la Budapesta, din 1926, și la Olimpiada de la Hamburg, din 1930.

După o pauză de cîțiva ani participă din nou în finala campionatului României unde se clasează pe locul 3, după Spielmann (care a jucat ca invitat — hors concours) și Ștefan Erdélyi, campion al României la acea ediție. Cu toate că a jucat bine, locul 3 l-a nemulțumit foarte mult.

În perioada ce urmează, îl găsim la Timișoara, activînd ca antrenor, abandonînd prea de timpuriu activitatea de performanță.

Iată două partide jucate de Tyroler.

I. MENDELSON

A. TYROLER

Campionatul național, 1929

Apărarea slavă

1. d4-d5 2. c4-c6 3. Cf3-Cf6 4. Cc3-dc4 5. a4-Cd5 ? ! (5... Nf5 6. e3-e6 7. Nc4-Nb4 8. 0-0 0-0 9. De2) 6. e4-Cc3 7. bc3-b5 8. Ne2-e6 (8... g6) 9. 0-0 a6 10. Ne3 ? !-Nb7 11. Cd2 (11. Tb1-Dc2, Db2) 11... Cdb7 12. f4-Ne7 13. Nf3 0-0 14. Dc2-Dc7 15. g4-Tfd8 16. Ng2-c5 ! 17. Cf3-Cf6 18. Ce5 !-cd4 19. cd4-Tac8 20. g5 ?-Cd7 ! 21. Tfc1-Ce5 22. fe5-b4 23. Tf1-b3 24. Db2-Db6 25. Df2-Tf8 26. Tfb1-c3 27. d5-Db4 28. d6-Nd8 29. Dc2-b2 ! 30. Ta2 Dc4 31. Ta3-Ng5 32. Nf2-Db4 33. Ta2-Tc4 (0-1)

Indiana veche

A. TYROLER

I. LINȚIA

Campionatul național, 1929

1. d4-Cf6 2. c4-g6 3. Cc3-Ng7 4. c4-d6 5. Nd3 (5. Ne2) 5... 0-0 6. Cge2-c5 7. d5Cg4 8. Ma00-Ce5 9. f4-Cd3 10. Dd3-f5 11. Cg3-e6 12. Ne3 (12. de6-Ne6 13. ef5-gf5 14. Tel=) 12... Ca6- 13. Nad1-Cc7 14. Tf2-fe4 15. Cge4-e5 16. Tdf1-ef4 17. Nf4-Nf5 18. Dg3-Ce8 19. Te2-Nd4 20. Rhl-Ne4 21. Ce4-Ne5 22. Tef2-Cf6 ? 23. Ne5-Ce4 24. Tf8-Df8 25. Tf8-Tf8 26. De1-Cd2 27. Nd6-Tf1 28. Df1-Cf1 29. Ne5-Rf7 30. Na7-Cd2 31. c5-Re7 32. Rg1-Cc4 33. b4-Ce3 34. d6-Rd7 35. c6 (1-0)

N. Iljin

LUGOJUL ȘAHIST

Un trecut care obligă

Cochetul oraș de pe malurile Timișului este cunoscut încă pe vremea Austro-Ungariei pentru lupta de emancipare națională dusă de Eftimie Murgu, Coriolan Brediceanu, Mihail Gașpar, Valeriu Braniste și alții. Între cele două războaie mondiale el este cunoscut ca centru cultural și în special muzical, cu personalități ca Ion Vidu, Traian Grozăvescu, Filaret Barbu și alții. Pe linie sportivă Lugojul s-a făcut cunoscut între cele două războaie mondiale ca „leagănul luptelor greco-romane”, iar pe linie fotbalistică prin prezența în prima divizie a țării a echipei „Vulturii”. Puțini sînt însă aceia care cunosc faptul că Lugojul a fost și un centru șahist notabil.

Cu începuturi timide încă de pe vremea Austro-Ungariei mișcarea șahistă se afirmă în Lugoj în cadrul României și este ilustrată de cîțiva jucători pasionați, printre care se numărau juristul Dr. Karthordo și lucrătorul comercial Tscirch. Un impuls deosebit l-a dat șahului lugoian profesorul Drinca Ion, care a introdus șahul în orele de gimnastică astfel că mulți din elevii liceului Coriolan Brediceanu au prins gust pentru acest sport. Drinca însuși era un mare pasionat al șahului. Primul dintre elevi care s-a remarcat în mod deosebit a fost Ion Linția. După terminarea liceului acesta s-a dus la Cluj, unde s-a înscris la Facultatea de medicină, continuînd pregătirea șahistă sub îndrumarea maestrului Brody Alexandru. A ajuns campion universitar și a reușit apoi să se impună printre cei mai buni jucători din țară. A participat la mai multe finale ale campionatului național individual, clasînduse întotdeauna onorabil. La una din finale a ocupat locul IV. Vacanțele le petrecea la Lugoj, adunînd în jurul său tineri jucători, stimulîndu-i și instruindu-i. Un mare merit în revine și în formarea celorlalți doi jucători de performanță din Lugoj, Adolf Pichler și Constantin Raina. După reîntoarcerea sa în orașul natal, unde s-a stabilit ca medic, a militat pentru înființarea Cercului de șah, care a fost afiliat în ianuarie 1936 la Federația de șah din București. Astfel, Ion Linția poate fi considerat ca promotorul șahului de performanță din Lugoj. Pentru a demonstra stilul său de joc redăm în anexă o partidă jucată de el în finala Campionatului național din 1930.

Cel de al doilea exponent al șahului de performanță din Lugoj este Adolf Pichler. Acesta a fost de mai multe ori campion al municipiului Lugoj, a partici-

pat la mai multe finale ale campionatului național, iar în 1936 a făcut parte din echipa care a reprezentat România la Olimpiada de la München. La această olimpiadă a câștigat o partidă la L. Rellstab, care cu puțin înainte îl învinsese pe Alehin. Redăm în anexă și această partidă jucată într-un pur stil pozițional, caracteristic jocului lui Pichler. În timpul celui de al doilea război mondial, în calitate de component al echipei naționale, obține procentajul de 75% în meciul tur-retur cu echipa Bulgariei.

Dar cel care a dat mai multă strălucire șahului lugojan este Constantin Raina, care s-a afirmat și ca jucător de vîrf și ca autor de studii și probleme. Ca jucător, a fost în mai multe rînduri campion al orașului, a participat la finale ale campionatului național și a făcut și el parte din reprezentativa țării noastre la Olimpiada de la München. Avea un stil de joc bazat cu precădere pe combinații, urmărind obținerea de efecte cît mai artistice. Partida jucată și câștigată împotriva lui Ștefan Erdély este un frumos exemplu al jocului sau combinativ. Dar, Raina s-a impus mai ales prin numărul mare de studii pe care le a publicat, studii recompensate cu 8 premii I, 3 premii II, 4 premii IV și 10 mențiuni. Dintre acestea am ales un studiu care a obținut premiul I la Concursul internațional al revistei „L'echiquier de Paris”, din 1950 și alte două studii premiate la campionate naționale.

Mai sînt de menționat titlul de campion al municipiului Lugoj, de campion al Academiei de Înalte Studii Comerciale și Industriale din București, ca și calitatea de component al echipei naționale studențești, în anul 1943, rezultate obținute de semnatul acestor rînduri, pe atunci student.

În această ambianță a deprins gustul șahului și actualul mentor al șahului bănațean, profesorul Dr. Doc. Pius Brînzeu.

Cele de mai sus cinstesc pe deschizătorii de drumuri ai șahului lugojan, dar totodată obligă la realizări mai mari și pe actualii șahiști de pe malurile Timișului.

Virgil Șchiopescu

I. LINȚIA

V. IONESCU

Cernăuți, 1930

APĂRAREA FRANCEZA

1. e4-e6 2. Cf3-d5 3. ed5-ed5 4. d4-Nf5 ? ! 5. Nd3-Nd3 6. Dd3-c6 7. 00-Nc7

A. PICHLER

L. RELLSTAB

(România)

(Deutschland)

München, 1936

1. d4-d5 2. Cf3-Cf6 3. Nf4-c5 4. e3-e6 5. Nd3-Cc6 6. 00-Nc7 7. Cd2-Db6 8. d : c5-N : c5 9. Cb3-Ne7 10. c3-Nd7 11. De2-Ch5 12. Ne5-f6 13. Nd4-C : d4 14. C : d4-g6 15. Nb5 !-Td8 16. Tac1-N : b5 17. C : b5-00 18. c4-f5 19. c5-

8. Te1-Cf6 9. Ch4-00 10. Cf5-Nd6 11. Ng5-Nh2 ? ! 12. Rh1-Nd6 ? 13. Dh3-Ce4 14. Nd8-Cf2 15. Rg1-Ch3 16. gh3-Nb4 17. c3-Nc3 18. Cc3-Td8 19. Te7-g6 20. Ch6-Rg7 21. Cf7-Td7 22. Td7-Cd7 23. Ce5-Ce5 24. de5-Te8 25. Te1-Te7 26. Rg2 (1-0)

Da6 20. a3-f4 ! 21. Cd4-e5 22. Cf3-Nf6 23. g4-e4 24. Cfd4-f3 25. Dd2-Ne5 26. c6 !-b : c6 27. T : c6-Db7 28. Db4-Cg7 ? (Mai bine era 28...Dg7, urmat de 29...Dh6) 29. Tfc1-Dd7 30. h3-Tc8 31. C : a7 ! ?-Tb8 32. Cb5-Dd8 33. Dc5-Rh8 ! 34. Cd6-Dh4 35. Cf7+-Rg8 ? (35...T : f7 !) 36. D : d5-Nh2+ ! 37. Rh1 (Mai bine 37. Rf1-D : h3+ 38. Rel) 37...Ce6 ? (37...T : f7 38. Tc8+-Ce8 39. De6-

Dh3=) 38. D : e6-T : f7 39. Tc8+-T : c8 ?
40. D : c8+-Rg7 41. g5 !-h5 42. Ce6+-
Rh7 43. De8 ! Negrul cedează.

Comentarii din revista „Schach Olympia München“ de către Kurt Richter și Ludvig Reilstab.

C. RAINA

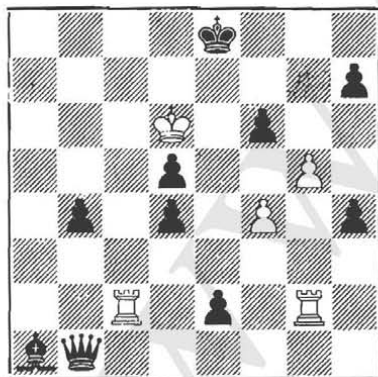
ȘT. ERDELY

Timișoara, 1935

1. d4-d5 2. Cf3-e6 3. e3-Nd6 4. Nd3-
Cbd7 5. c3-f5 6. 00-Cf6 7. e4-c6 8. c : d5-
c : d5 9. Cc3-a6 10. Nd2-00 11. Cg5-N :
h2 : 12. Rh1-Cg4 13. e4 !-h6 14. e : f5-e :
f5 15. N : f5-T : f5 16. D : g4-Cf6 ! 17.
De2-Nc7 18. Ce6-Id6 ! ? 19. C : c7-D : c7
20. g4 !-C : g4 21. D : g4-T : f2 22. Dh5-
T : d2 23. C : d5-Id6 24. Cf6 ! !-g : f6 25.
Dg6+ ! Negrul cedează.

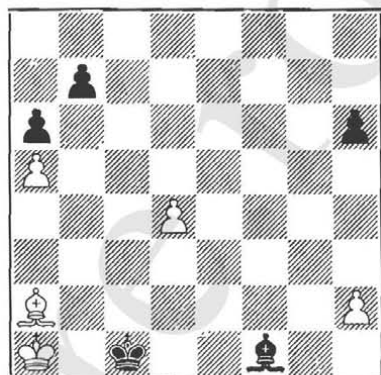
C. Raina — STUDII

1. Premiul I la Concursul interna-
țional al revistei „L'echiquier de Paris,
1950.

albul joacă și câștigă

2. Premiul I la Campionatul na-
țional din 1948.

albul câștigă.

3. Premiul I Campionatul R.P.R.,
1962.

albul câștigă.

(DEZLEGĂRILE LA PAGINA 82)

MINIATURI

din epoca romantică a șahului

În alte vremuri prin miniaturi se înțelegeau atât literele desenate cu roșu de miniu, care marcau începutul capitolelor în vechile manuscrise, cât și desenele în culori de apă, de proporții reduse, cu care erau împodobite aceste manuscrise. După ce a fost inventat tiparul acest termen a rămas folosit pentru desenele și picturile mici, dar lucrate cu multă finețe, îndeosebi pentru portretele miniaturale, efectuate pe fildeş. Astăzi sfera de cuprindere a noțiunii de „miniatură” este mult mai largă. Această denumire se aplică în general obiectelor de mici dimensiuni lucrate cu multă artă. În șah, prin miniaturi se înțeleg partidele scurte cu un conținut estetic bogat. Dar, cât de scurte? În cele mai multe cazuri partidele nu depășesc 25 de mutări, cele mai reprezentative fiind acelea care se termină în mai puțin de 20 mutări. Mai mult însă decât dimensiunile, caracteristică pentru aceste partide este latura artistică, așa cum pentru miniaturile din alte domenii caracteristică este gingășia, finețea și rafinamentul cu care sînt lucrate.

În domeniul șahului miniaturi au existat în toate etapele lui de dezvoltare. Ele se mai întîlnesc și astăzi — relativ rar, este adevărat — în practica turneele. Cele care iulstrează însă cel mai bine acest gen sînt miniaturile din secolul trecut, aparținînd epocii romantice a șahului. Șahiștii din această epocă erau plini de fantezie, veșnic în căutarea efectului artistic, iar pentru a obține rezultatul dorit ei complica jocul și se foloseau de sacrificii de tot felul. Reușita era însă condiționată și de baza teoretică a jocului de șah, puțin dezvoltată în acele vremuri și de greșelile, mai mici sau mai mari, făcute în deschidere. Aceasta explică de ce miniaturile sînt astăzi mult mai rare. Diferitele variante ale deschiderilor sînt bine cunoscute, iar micile inexactități, pe de o parte, inovațiile pe de altă parte, asigură numai un avantaj și nu mai permit, decît rareori, încheierea spectaculoasă a partidei. Un jucător de categoria I joacă cu un maestru și se întîmplă ca acesta din urmă să nu obțină decît un avantaj pozițional în jocul de mijloc care abia dacă îi permite să treacă într-un final mai ușor de cîștigat.

În cele ce urmează prezentăm 10 miniaturi, adevărate bijuterii ale genului. Două dintre ele sînt din cele mai vechi cunoscute în literatura şahistă. Celelalte toate sînt din secolul trecut şi aparţin unor jucători bine cunoscuţi.

Prima partidă aparţine lui Giocchino Greco, iar data ei a fost fixată, cu oarecare aproximaţie, în jurul anului 1625. Nu se ştie cu cine a fost jucată. În această partidă, după cîteva mutări din deschidere, Greco sacrifică un cal şi dezlănţuie un atac puternic în cursul căruia oferă încă un sacrificiu, de regină, care, însă, nu a putut fi acceptat şi partida se încheie cu un mat imparabil în 13 mutări.

Greco este unul din puţinii jucători din epoca aceea de la care ne-au rămas documente scrise. El a exercitat o puternică influenţă asupra urmaşilor, deşi s-a stins încă de tînră din viaţă. O dovadă o constituie cea de a doua partidă din această expunere, jucată la Londra, în 1798 de doi jucători mai puţin cunoscuţi, care au făcut exact aceleaşi mutări ca în partida lui Greco, pînă la mutarea a 11-a, sfîrşitul fiind tot un mat imparabil, dar în 19 mutări. Acelaşi sacrificiu de cal, aceeaşi combinaţie finală, lucru care demonstrează influenţa pe care a avut-o jucătorul italian asupra urmaşilor săi, în îndepărtata Anglie chiar.

Partidele care urmează sînt destinate să ilustreze cît mai fidel stilul în care au fost realizate miniaturile secolului trecut şi să reflecte toată bogăţia lor de conţinut. Prima partidă jucată de Hoffmann — Petrov, în 1844, este un adevărat model. Negrul face un frumos sacrificiu de regină, după care începe o emoţionantă cursă de urmărire a regelui advers, care este pînă la urmă răpus, departe de ai săi, în 22 de mutări. Impresia este aceea a unei oşti care, lipsită de căpetenie, luptă din răspuţi pentru victorie.

Partida următoare este jucată de doi corifei ai şahului din secolul trecut, Anderssen şi Dufresne şi datează din 1851. După ce sacrifică un nebun şi un cal, negrul oferă şi regina, aducînd albul în poziţie de mat imparabil în numai 13 mutări. Această partidă cîştigată de Dufresne poate fi alăturată altei partide jucată de aceeaşi jucători cu un an mai tîrziu, în 1852, tot la Berlin, pe care a cîştigat-o însă Anderssen şi care a rămas în literatură sub denumirea de „Partida veşnic verde”. Amîndouă partidele se caracterizează prin tendinţa de a complica jocul, în cursul căruia apar combinaţii frumoase, cu mutări de departe calculate.

Partida jucată de Thomson—Mackenzie, în anul 1868, o redăm ca pe un exemplu de modul cum negrul complică jocul de la început. Această partidă însuşează 14 mutări, comportă un frumos sacrificiu de regină, cu mat imparabil. Partida ilustrează şi situaţiile de echilibru instabil la care duce de cele mai multe ori gambitul regelui, atît de jucat altă dată. Tot Mackenzie cîştigă zece ani mai tîrziu, în 1878 o partidă împotriva lui J. Mason, pe care o redăm în continuare, o miniatură terminată cu o frumoasă combinaţie, bazată tot pe un sacrificiu de regină. Această partidă a rămas în literatură sub denumirea de „Nemuritoarea lui Mackenzie”.

Partida a 7-a din prezenta expunere a fost jucată în 1890 de J. Taubenhaus şi E. Schallopp. O redăm pentru a ilustra o altă latură caracteristică miniaturilor, care este lovitura neaşteptată. De data aceasta nu mai este vorba de un sacrificiu de regină, pe care îl întîlnim la majoritatea miniaturilor. Este vorba de un turn.

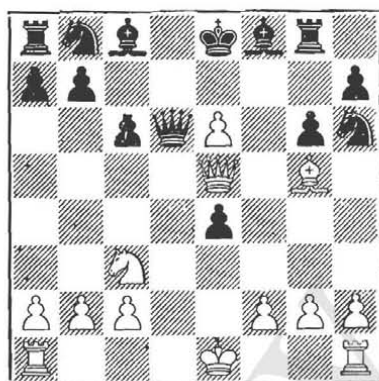
Atunci cînd albul nu vedea la orizont nici un pericol negrul îi oferă un turn şi dintr-o dată poziţia lui se prăbuşeşte. Nici un ajutor nu mai este posibil. Această miniatură a primit un premiu de frumuseţe.

Ultimele trei partide, jucate în ultima decadă a secolului trecut, sînt opera a trei mari şahişti, Lasker, Steinitz şi Cigorin. În toate trei partidele cei trei corifei au fost înfrinţi. Or, nu trebuie să uităm că Steinitz şi Lasker au fost campioni mondiali, iar Cigorin şalanger, în mai multe rînduri, la acest titlu. Dar jocul complicat, combinativ, bazat pe lovituri neaşteptate şi pe sacrificii, comportă şi riscuri. Este, însă, jocul care încîntă şi care face farmecul miniaturilor de altă dată.

Pius Brînzeu

I
G. GRECO NECUNOSCUT

Roma, 1965 (?)

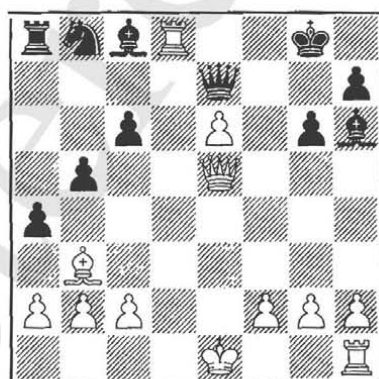

1. e4-e5 2. Cf3-d6 3. d4-f5 4. de5-fe4
5. Cg5-d5 6. e6-Ch6 7. Cc3-c6 8. Cge4 !!-
de4 9. Dh5-g6 10. De5-Tg8 11. Ng5-Dd6
(v.d.) 12. Td1 !!-De6 Nc4 !! şi negrul
cedează.

II
G. ATWOOD J. WILSON

Londra, 1789

1. e4-e5 2. Cf3-d6 3. d4-f5 4. de5-fe4
5. Cg5-d5 6. e6-Ch6 7. Cc3-c6 8. Cge4 !-

de4 9. Dh5-g6 10. De5-Tg8 11. Nh6-Nh6
12. Td1-De7 13. Nc4-b5 14. Nb3-a5 15.
Ce4 !-a4 16. Cf6-Rf8 17. Cg8-Rg8 18.
Td8 !! (v.d.) Dd8 19. e7. Negrul cedează.

III
F. HOFFMANN A. D. PETROV

Varşovia, 1844

1. e4-e5 2. Cf3-Cc6 3. Nc4-Nc5 4.
c3-Cf6 5. d4-ed4 6. e5-Ce4 7. Nd5-Cf2
8. Rf2-dc3 9. Rg3-cb2 10. Nb2-Ce7 11.
Cg5-Cd5 12. Cf7- (v.d.)
0-0 !! 13. Cd8-Nf2 14. Rh3-d6 15. e6-Cf4
16. Rg4-Ce6 17. g3-Cd8 18. Rh4-Tf4 19.

Rg5-Ce6 20. Rh5-f6 21. Rh6-Th4 ! 22. gh4-Nc3 mat.

IV

A. ANDERSSSEN

J. DUFRESNE

Berlin, 1851

1. e4-e5 2. Cf3-Cc6 3. Nb5-Cd4 4. Cd4-ed4 5. Nc4-Cf6 6. e5-d5 7. Nb3-Ng4

8. f3-Ce4 9. 00-d3 10. fg4-Lc5+ 11. Rhl-Cg3+ 12. hg3-Dg5 ! (v.d.) 13. Tf5-h5 !! (albul cedează)

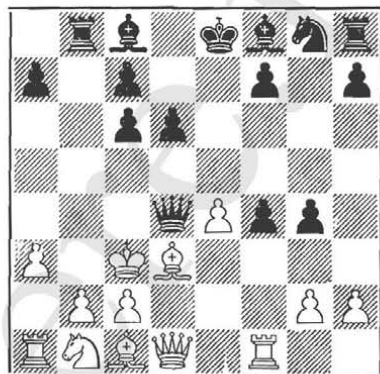
V

J. THOMSON

G. MACKENZIE

Anglia, 1868

1. e4-e5 2. f4-ef4 3. Cf3-g5 4. d4-g4 5. Ce5-Dh4 6. Rd2-Df2 7. Rc3-Cc6 8. a3-

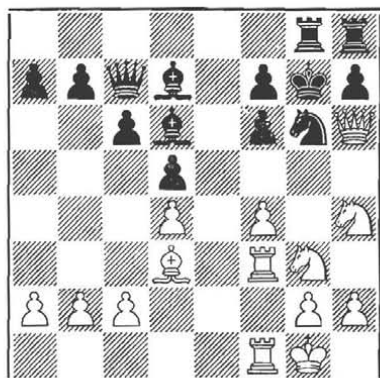
d6 9. Cc6-bc6 10. Nd3-Tb8 11. Tf1-Dd4 !! (v.d.) 12. Rd4-Ng7 13. e5-Nc5 Re4-Cf6 (0-1)

VI

G. MACKENZIE

J. MASON

Paris, 1878

1. e4-e6 2. d4-d5 3. Cc3-Cf6 4. ed5-ed5 5. Cf3-Nd6 6. Nd3-00 7. 00-Cc6 8. Ng5-Ce7 9. Nf6-gf6 10. Ch4-Rg7 11. Dh5-Th8 12. f4-c6 13. Tf3-Cg6 14. Taf1-Dc7 15. Ce2-Nd7 16. Cg3-Tag8 17. Dh6+ !! (v.d.) Rh6 18. Chf5-Nf5 19. Cf5-Rh5 20. g4-Rg4 21. Tg3-Rh5 22. Ne2 mat.

VII

J. TAUBENHAUS E. SCHALLOPP

Manchester, 1890

1. e4-e5 2. Cf3-Cc6 3. Nc4-Cf6 4. d4-ed4 5. Cg5-Ce5 6. Nb3-h6 7. f4-hg5 8.

fe5-Ce4 9. 00-d5 10. ed6-Dd6 11. Nf7-Rd8 12. g3-Nd7 13. Dd3-Nc6 14. Cd2-Cd2 15. Nd2-Ne7 16. Tael-Th2 !! (v.d.) 17. Tf5-Td2 ! 18. Dd2-Dg3 19. Rf1-Dh3 20. Re2-Dg4 21. Rf1-Df5 (0-1).

Ştiaţi că... • Ştiaţi că... • Ştiaţi că... • Ştiaţi că...

un meci de şah poate fi câştigat la ruletă? Meciul Vasili Smislov — Robert Hübner, jucat în martie-aprilie 1983, s-a terminat 5—5 şi 7—7 după prelungiri. Soarta meciului a fost decisă la ruletă — a ieşit roşu şi s-a calificat Smislov...

VIII

CARO

LASKER

Berlin, 1890

1. Cf3-d5 2. d4-Nf5 3. c4-c6 4. Db3-Dc8 5. cd5-cd5 6. Cc3-e6 7. Nf4-a6 8. Ca4-Ta7 9. Cb6-Dd8 10. Nb8-Db8 11. Da4+-Re7 12. Tc1-g5 13. Ce5-Ch6 14. Cc3+ Negrul cedează.

IX

CHAROUSEK

CIGORIN

Budapesta, 1896

1. e4-e5 2. f4-ef4 3. Nc4-Cc6 4. d4-Cf6 5. e5-d5 6. Nb3-Ng4 7. Dd3- Ch5 8. Ch3-Cb4 9. Dc3-Ca6 10. 00-Ne2 11. Na4+-c6 12. Nc6+-bc6 13. Dc6+-Re7 14. Cf4-Cf4 15. Nf4-h6 16. Cc3-Nc4 17. e6 !!-Tc8-Nc7 !! Negrul cedează.

X

FAHNDRICH

STEINITZ

Berlin, 1997

1. e4-e5 2. Nc4-Cf6 3. d4-ed4 4. Cf3-Ce4 5. Dd4-Cf6 6. Ng5-Ne7 7. Cc3-c6 8. 000-d5 9. The1-Ne6 10. Nd3-Da5 11. Rb1-Cbd7 12. Ce5-c5 13. Dh4-Ce5 14. Te5-000 15. Nd2-Dc7 16. Cb5 !-De5 17. Nf4-Dh5 18. Ca7+-Rd7 19. Nb5 mat.

Probleme de A.F. MACKENZIE înainte și după orbire

Unul din marii șahiști ai secolului trecut A. F. Mackenzie a fost un jucător prin excelență combinativ, care s-a remarcat și ca unul din cei mai proeminenți compozitori de probleme din lume. Am reprodus la rubrica „miniaturi” două frumoase partide, bazate pe sacrificii de regină, jucate în 1863 și 1878. În anul 1880 Mackenzie și-a început prodigioasa sa activitate componistică, pe care a continuat-o și după anul 1896 când și-a pierdut vederea. Iată ce spune Anatole Ianovici în frumoasa și instructiva sa lucrare „ȘAHUL ARTISTIC” (pag. 123): „În anul 1896 Mackenzie pierde vederea. Totuși el n-a abandonat compoziția, iar problemele compuse după această nenorocire au fost din cele mai bune creații ale sale, aducându-i numeroase distincții la diverse concursuri internaționale. În perioada 1880—1895 Mackenzie a participat la 62 de concursuri, obținând 100 de distincții, dintre care 21 premii I; după pierderea vederii și până la încetarea din viață (1896—1905) el a participat la încă 56 de concursuri, câștigând 94 distincții, dintre care 25 premii I.”

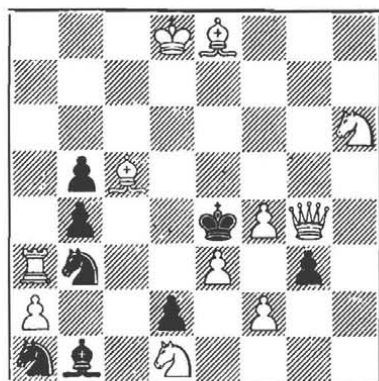
Dăm în continuare 4 probleme din repertoriul atât de bogat al acestui autor :

1. A. F. MACKENZIE
„Mirror of American Sports” 1886
Premiul I

mat în două mutări

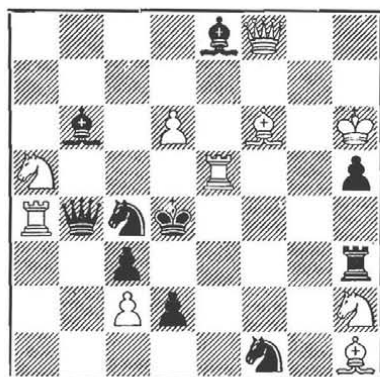
2. A. F. MACKENZIE
„Sanny Saus” 1890
Premiul I

mat în două mutări

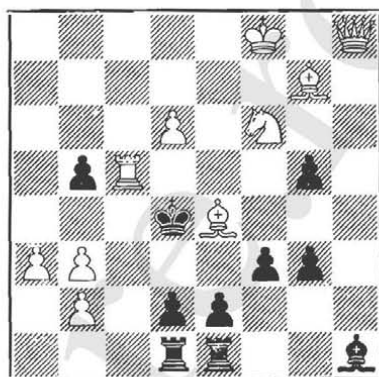

3. A. F. MACKENZIE
„Sydney Morning Herald“, 1898
Premiul I

mat în două mutări

4. A. F. MACKENZIE
Concurs din Praga, 1898
Premiul I

mat în trei mutări

(Dezlegări la pagina 82)

MARILE NOASTRE SPERANȚE

Surorile Laura și Dușița Caplar

Printre jucătoarele de șah din Timișoara a apărut, în mai multe rânduri, câte un grup de două surori care au manifestat talent și au dat dovadă de multă pasiune pentru acest sport. Unii dintre noi își amintesc de surorile Szalay care au manifestat talent și au dat dovadă de pasiune obținând rezultate meritorii în anii 1960—1968. Una dintre ele, astăzi Rozalia Ivan, a insuflat fetei sale dragoste pentru șah și în prezent Teodora este o autentică speranță a noastră. Are toate condițiile de pregătire și îi prevedem un viitor frumos.

Au apărut, apoi surorile Jicman. Amândouă s-au angajat cu mult elan pe drumul ce duce spre înaltele culmi ale ierarhiei sportive. Ligia este astăzi maestră internațională și vicecampionă a țării. Monica și-a întrerupt temporar pregătirea, o dată cu înscrierea la Facultatea de medicină. Acum, după absolvire, are posibilitatea să revină la șah pentru a-și fructifica talentul de care a dat, de altfel, suficientă dovadă.

Surorile Caplar sînt noile venite în rîndul fruntașelor șahului feminin din Timișoara. Două fete drăguțe, vioaie și cu mintea ascuțită, pornite pe fapte mari... La vîrsta lor fragedă, de 15 și 14 ani, au obținut deja rezultate deosebit de valoroase. Ce poate fi mai frumos pentru o tînără jucătoare, cum este Laura, decît o remiză pe deplin meritată în fața campionului mondial, sau pentru Dușița premiul obținut la întrecerea internațională de la Gera. Sînt rezultate care fac din ele două mari speranțe pentru șahul timișorean. Talentul și condițiile de pregătire de care dispun ne fac să așteptăm mult de la ele. Dar să nu uite că drumul spre marile succese este anevoios și cere mari eforturi. Nimic nu este însă imposibil cînd ai voință!

Merite deosebite în pregătirea acestor jucătoare revin Școlii Sportive din Timișoara, profesoarei Ligia Jicman, cit și maestrului internațional Ioan Biriescu.

Dăm în continuare partida jucată de Laura împotriva campionului mondial, partidă comentată de Ioan Biriescu și una dintre ultimele realizări ale lui Dușița.

P. B.

ANATOLI KARPOV

LAURA CAPLAR

Partidă jucată la SIMULTANUL dat
de campionul mondial la Timișoara,
9 iulie 1983

1. e4-e5 2. Cf3-Cc6 3. Nb5-a6 4. Na4-Cf6 5. 00-C : e4 (Pregătire specială sau pur și simplu curaj ? În turneele din ultimii ani foarte puțini jucători s-au încumetat să-l înfrunte pe campionul mondial în varianta deschisă a Apărării spaniole, el fiind considerat ca unul din cei mai buni cunoscători ai acestui sistem. Această variantă a constituit obiectul unui duel teoretic la nivel înalt în ambele meciuri pentru titlul mondial dintre Karpov și Korcinoi. În aceste meciuri campionul mondial a adus inovații teoretice obținând victorii prețioase cu această variantă). 6. d4-b5 7. Nb3-d5 8. d : e5-Ne6 9. c3 (În meciul de la Merano, 1981, Karpov a obținut două victorii la Korcinoi alegând aici continuarea 9. Cbd2) 9...Ne7 10. Cbd2-Cc5 11. Nc2-00 12. Te1-Dd7 ?! (Ceva mai bine ar fi fost 12...Ng4) 13. Cd4-C : d4 14. c : d4-Cb7 (Albul a obținut un ușor avantaj din deschidere) 15. Cf3-Nf5 16. Nf4-c5 ! 17. Tc1-Tac8 (Tinăra conducătoare a pieselor negre dovedește o bună înțelegere a poziției. Ea nu se grăbește să reducă tensiunea în centru ci își îmbunătățește întâi poziția pieselor) 18. Ng5-N : c2 19. T : c2-Tfd8 ! (Nu era bine 19...N : g5 20. C : g5-h6 21. e6 !-f : e6 22. C : e6 cu avantaj pentru alb. După mutarea negrului poziția tinde să se echilibreze, de aceea campionul mondial a efectuat un sacrificiu de pion care părea promițător, dar ale cărui consecințe nu

le-a putut desigur prevedea în totalitate în timpul scurt pe care l-a avut la dispoziție). 20. e6 ?!-f : e6 21. Ce5-De8 22. N : e7-D : e7 23. d : c5-C : c5 ! (Nu însă 23...T : c5 din cauza 24. Cc6 !) 24. b4-Ce4 25. Cc6-Dc7 ! (Poate că această paradă a fost subestimată de campionul mondial atunci când a început combinația de la mutarea 20-a) 26. C : d8 (Nu se vede o continuare mai bună pentru alb. Greșit este 26. f3 ? din cauza 26...Db6+ urmat de T : c6, iar după Dg4-Te8 27. Tfc1-Rh8, negrul se apără și păstrează un pion în plus) 26...D : c2 27. D : c2-T : c2 28. f3-Cf6 ! (După 28...Cc3 albul joacă 29. T : e6 cu amenințarea 30. Te8 mat) 29. C : e6-T : a2 30. Tc1 ! și în această poziție în care șansele albului sînt chiar mai puțin bune, partida s-a dat remiză la propunerea lui Karpov.

DUȘIȚA CAPLAR

AGNEȘ RARTOK (R.P.U.)

Turneul internațional de cadete,
Turnu Severin, 1983

1. e4-e5 2. Cf3-Cf6 3. Cc3-Nb4 4. d3-d6 5. Ng5-Ng4 6. Ne2-00 7. 00-Cbd7 8. Cd5-Nc5 9. b4-Nb6 10. a4-c6 11. Cf6+-Cf6 12. a5-Nc7 13. d4-De7 14. c3-Tfd8 15. Te1-c5 16. d5-cb4 17. cb4-Tdc8 18. Tc1-Nd8 19. Da4-Nd7 20. Nb5-Nb5 21. Db5-a6 22. Da4-Df8 23. Nf6-Nf6 24. Dd7-Tab8 25. Tc8-Dc8 26. Dd6-De8 27. Tc1-h6 28. h3-Dd8 29. Dd8-Td8 30. Tc7-Tb8 31. d6-Rf8 32. d7 (1-0).

CURIOZITAȚI DIN LUMEA ȘAHULUI

Uimitoare coincidențe...

Se întâmplă cu totul excepțional ca două partide diferite să coincidă în întregime, dar cu culori inversate. Un prim exemplu îl constituie partidele

următoare, una jucată de Cigorin—Rubinstein, în 1906, cealaltă de Lundin—Smislov, în 1946.

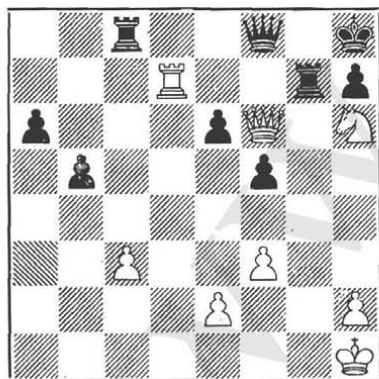
CIGORIN

RUBINSTEIN

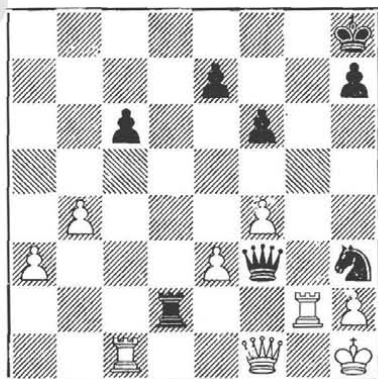
LUNDIN

SMISLOV

Turneul internațional
Lodz, 1906

Turneul internațional
Gronongen, 1946

Pozițiile sînt absolut identice, dar culorile inversate. Continuările diferă. Cigorin joacă 1. Tf7 !! și câștigă. Smislov se mulțumește cu remiza prin repetare de mutări jucînd 1...Cf2 2.

Rg1-Ch3+... Se vede că Smislov nu cunoștea partida câștigată de genialul Cigorin atît de frumod, cu 40 de ani înainte.

Un alt exemplu de extraordinară coincidență îl constituie partidele jucate de Hampe—Meitner, pe de o parte, și de Frauenfelder—Gshend, pe de altă parte. Desfășurarea este identică, dar culorile inversate. Partidele încep cu un sacrificiu de figură, după care urmează alte sacrificii pe care regele advers le acceptă, devenind un peregryn de-a lungul și de-a latul tablei de

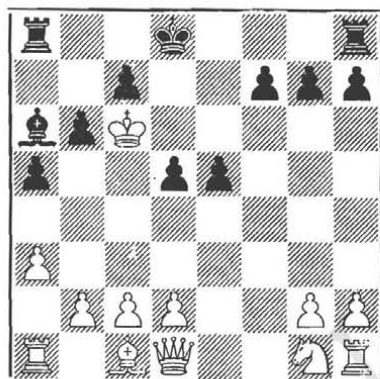
șah. Regele dă dovadă de un apetit ieșit din comun, dar ajunge finalmente departe de ai săi și în ciuda unui mare avantaj material trebuie să se mulțumească cu remiza, prin repetare de mutări. Altfel pierderea este inevitabilă.

Același deznodământ la 85 de ani distanță. Iată poziție finală a celor două partide :

HAMPE

MEITNER

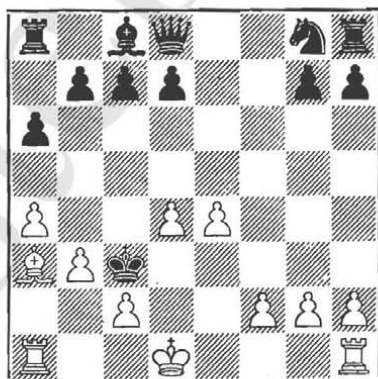
Viena, 1872

FRAUENFELDER

GSHEND

British Chess Magazine, 1957

1. e4-e5 2. Cc3-Nc5 3. Ca4-N:f2+ 4. R:f2-Dh4+ 5. Re3-Df4+ 6. Rd3-d5 7. Rc3-D:e4 8. Rb3-Ca6 9. a3-D:a4+ 10. R:a4-Cc5+ 11. Rb4-a5+ 12. R:c5-Ce7 13. Nb5+-Rd8 14. Nc6 (pentru a preveni matul cu b6+) 14...b6+ 15. Rb5-C:c6 16. R:c6-Nb7+ 17. Rb5! (dacă se ia nebunul după 17...R:b7 18. Rd7-Dg4+ 19. Rd6 și urmează matul cu turnul h8) 17...Na6+-Rc6!! și remiză (dacă 17...Ra4 18. Nc4 după care urmează matul cu b5).

1. e4-e5 2. Nc4-Cc6 3. De2-Ca5 4. N:f7-R:f7 5. Dh5+-Re6 6. Df5+-Rd6 7. d4-Rc6 8. D:e5-Rb6 9. Ca3-a6 10. D:a5+-R:a5 11. Cc4+-Rb5 12. a4+-R:c4 13. Ce2-Nb4+ 14. Rd1-Nc3 15. b3+-Rb4 16. C:c3-R:c3 17. Nb2+-Rb4 18. Na3+-Rc3. Remiză prin repetare de mutări !

Șahul și filatelia

După studii temeinice și pregătiri îndelungate, la data de 17 august 1839, s-a întrunit guvernul englez și în urma unor discuții aprinse s-a acceptat propunerea făcută de Sir Rowland Hill de a se promulga o lege care să stabilească noile tarife postale unice.

Marea inovație a acestei legi consta în faptul că toate scrisorile expediate direct în interiorul Regatului Unit nu mai trebuiau să fie plătite de către destinatar cu taxa de 1 penny ci de expeditor care făcea dovada plății prin lipirea pe plic a unui talon adeziv: timbrul postal.

Începând cu data de 1 mai 1840 s-au distribuit în birourile de poștă aceste taloane noi, necunoscute până atunci, și care au fost puse în vânzare la data de 6 mai 1840. Astfel a luat naștere primul timbru din lume: „black penny” — penny-ul negru.

Primul timbru era o mică bucată de hirtie nedantelată în formă de dreptunghi cu dimensiunile de 19×23 mm, pe care se putea vedea profilul Victoriei Alexandra (1837—1901) fiica ducelui de Kent și a reginei Angliei din 1837 — înconjurat de un model decorativ.

Deși emisiunea britanică, „black penny” este considerată ca fiind prima marcă adezivă din lume, totuși în ultimii ani, apare ipoteza figurinei adezive de 40 de lepta — tipărită în Grecia 1831 — care ar data cu 9 ani înaintea timbrului britanic.

Dacă această ipoteză susținută de unii cercetători în istoria poștală se va adevăra, deși până în prezent nu există serioase temeliuri de crezare, vom avea de a face cu o devansare de 9 ani în apariția mărcilor postale.

Trei ani mai târziu, urmînd exemplul Marii Britanii, cantonul Zürich și Imperiul Brazilian adoptă utilizarea timbrului pentru francarea poștală; acest nou sistem de francare poștală se răspîndește progresiv pretutindeni.

Astfel o nouă pasiune a luat naștere: filatelia — care, pornind de la un mic grup de inițiați, a cucerit lumea întreagă ajungîndu-se la un număr impresionant de ordinul zecilor de milioane de colecționari, filателиști.

Filatelistul poate aduna — colecționa — pe cît posibil — toate timbrele apărute (emise), realizînd astfel o colecție generală sau poate prefera orien-

tarea colecției sale în sensul unei țări, grup de state, tematici, etc.

În filatelia posbelică una din cele mai îndrăgite și abordate teme este **șahul**, care are din ce în ce mai mulți aderenți.

Este interesant de reținut că această temă nu este aleasă numai de jucătorii de șah sau iubitorii de șah, ci se află în atenția unui mare număr de filателиști, din mai multe considerente.

În primul rând pentru că jocul de șah este foarte popular în întreaga lume, iar numărul jucătorilor de șah, ocazionali sau organizați, este de ordinul milioane.

Numărul timbrelor emise pînă în prezent pe această temă este de aproximativ 450 bucăți, inclusiv blocuri și serii nedantelate; sînt timbre aspectuoase și atrăgătoare, avînd cote acceptabile, se pot procura cu bani relativ puțini și efort mic.

Aceste facilitări în cea ce privește procurarea lor se explică și prin faptul că au fost emise în ultimii 35 de ani deci sînt timbre moderne și nu sînt timbre clasice.

Pînă în prezent emisiunile anuale erau sporadice, timbrele se emiteau la ocazii deosebite de manifestării sau comemorării de evenimente sau personalități, fiind emise în mod rațional și nu supraaglomerat, ca de exemplu în temele: cosmos, sport, artă, etc.

Trebuie subliniat și faptul că în ultimii ani șahul a devenit un sport de masă, an de an crescînd numărul jucătorilor și al manifestărilor șahiste, atît pe plan local, național cît și internațional, dinamică ce explică creștea-

rea numărului emisiunilor filatelice, altor piese filatelice și al colecționariilor pe această temă.

Aspectele prezentate mai sus sînt reflectate și la noi în țară.

Pasiunea unui colecționar este complexă și variază de la individ la individ, fiecare colecționar avînd o anumită preocupare în formarea colecției sale, iar prin concepția sa proprie în formarea colecției se exprimă personalitatea colecționarului.

Colecționarii profilați pe această temă se pot limita doar la timbre pe teme de șah; în același timp există și posibilitatea de a realiza o colecție mai complexă, filatelitul putînd achiziționa și serii nedantelate, „de lux“, blocuri dantelate și nedantelate, blocuri de 4, 6, 8 etc., carnete și nu rareori escuri în diverse culori — această gamă filatelică fiind emisă în cadrul tematicii de șah.

De asemenea o colecție mai pretențioasă și mai specializată pe această tematică va cuprinde și aceasta în mod obligatoriu, piese filatelice ca: plic prima zi, plic special ocazional, carte specială ocazională, carte maximă, plic simplu, carte simplă, ștampilă specială ocazională, ștampilă nepostală (neoficială), ștampilă mecanică publicitară, ștampilă cu tuș negru, ștampilă cu tuș violet, ștampilă cu tuș roșu, ștampilă cu tuș albastru (bleu), ștampilă aplicată la mașină, ștampilă aplicată manual, flame, etc. Aceste piese filatelice sînt catalogate și se ridică la aproximativ 1 000 bucăți diferite. (În acest sens, pentru o mai bună documentare a colecționarilor specializați în această tematică, se recomandă studierea lucrării „Catalogul pieselor filatelice — tema-

tica şah" întocmit de ing. Neboişa Ilijin, editat de Federația Română de Şah).

Pasiunea colecționarului fiind complexă și variată, acesta își poate extinde colecția și în afara domeniului filatelic, ca de exemplu colecționarea insigneelor, emblemelor, medaliilor, drapelelor, autografelor etc., toate pe tematică şah.

Intenționăm prin acest articol a trece în revistă toate timbrele și blocurile care au apărut pînă în prezent în cadrul acestei tematici și să descriem pe scurt evenimentele care au determinat apariția acestora. Pentru o mai bună sistematizare a emisiunilor apărute, prezentarea și descrierea acestora o vom face pe țări, în ordine cronologică.

Fiecare emisiune va fi însoțită de fotografia timbrei apartinătoare și de un scurt comentariu, pentru a realiza o prezentare cît mai interesantă și atractivă a acestei tematici și pe înțelesul larg al tuturor categoriilor de colecționari și al iubitorilor și jucătorilor de şah; astfel sperăm să răspundem ideii de bază a acestui articol — de a face o propagandă în masă pentru jocul de şah și filatelie.

BULGARIA

Cu ocazia Jocurilor Balcanice de şah care au avut loc la Sofia în data de 2—6 XI 1947, Bulgaria în data de 29 IX 1947 a emis o serie de 5 timbre cu motive sportive. Pe timbrul de 9 leva este prezentată într-o formă stilizată figura de cal, acesta fiind primul timbru poștal aparținînd tematicii de şah în decursul istoriei emisiunilor poștale.

Seria este dantelată și are un tiraj de 172 000 mii bucăți. Datorită tirajului relativ mare are o cotă de catalog relativ scăzută și nu este greu de procurat.

La acest campionat balcanic au participat 4 echipe: Ungaria, Iugoslavia, Bulgaria și România. S-a jucat la 8 mese, ieșind învingătoare echipa Ungariei, ea fiind urmată de Iugoslavia, Bulgaria și România.

Echipa reprezentativă a României: Traian Ichim, St. Erdely, Albert Braunstein, V. Urseanu, Toma Popa, P. Seimeanu, Dr. A. Troianescu, M. Rădulescu, N. Andrișoiu și S. Samarian, susține culorile noastre la Balcaniada de la Sofia. Echipa a fost lipsită de aportul fostului Campion național Ivan Halic din Arad.

Bulgaria a găzduit şi două Olimpiade de şah : a 5-a Olimpiada studenţească şi a XV-a Olimpiada de şah, care au avut loc într-un cadru deosebit de atrăgător oferit cu generozitate de ospitaliera staţiune Nisipurile de Aur, de pe litoralul bulgar al Mării Negre, lângă Varna.

La 17 iulie 1958, cînd a început a V-a Olimpiadă studenţească, a fost emis un timbru de poştă bulgar cu un tiraj de 60 000 bucăţi, avînd o valoare nominală de 80 stotinki. Timbrul emis are formă dreptunghiulară, este dantelat, are în mijloc un glob stilizat, în partea dreaptă a globului este prezentă figura de cal, iar în partea stîngă o tură. Iar la Sofia a fost utilizată o şampilă specială ocazională de prima zi.

La această Olimpiadă au participat 16 echipe. A învins echipa U.R.S.S.-lui.

Cu ocazia desfăşurării celei de a XV-a Olimpiade de şah, la Varna în data de 7 VII 1962 a fost emisă o serie de 5 timbre dantelate şi 5 timbre nedantelate şi un bloc. Acesta este primul bloc emis cu motive de şah.

Timbrele şi blocul prezintă figurile de şah stilizate. Tirajul seriei dante-

late este de 150 000 bucăţi complete, iar seria nedantelată a fost emisă în 50 000 bucăţi, împreună cu blocul.

Tot cu această ocazie a fost emis şi un plic prima zi. S-au pus spre utilizare şi două ştile speciale — cu tuş roşu şi cu tuş negru. Elita şahului mondial a fost găzduită în elegantul hotel „Astoria”, iar concursul s-a desfăşurat în sala mare a Cazinoului.

La startul competiţiei s-au prezentat reprezentative naţionale din patru continente şi din 37 ţări. Culoarele ţării noastre au fost apărute de: Ciocăltea, Ghiţescu, Gheorghiu, Radovici, Günsberg.

A învins echipa U.R.S.S.-ului, avîndu-i în formaţie pe : Botvînik, Petrosian, Spasski, Keres, Gheler şi Tal. România s-a clasat pe locul 9 cu 20,1/2 puncte, înaintea unor formaţii cu tradiţii în şah.

Regretatul Victor Ciocăltea la această Olimpiadă l-a învins pe viitorul campion mondial Bobby Fischer, victorie care a intrat în istoria şahului nostru.

Mircov Zlatoie

Soluții

Soluțiile primelor trei probleme :

- Nr. 1. (K. Traxler) : Ne4 !
 Nr. 2. (A. V. Sponer) : Tg2 !
 Nr. 3. (J. Brown) : Dg1 !

Soluțiile problemelor de la pagina 72 :

- Nr. 1. (A. F. Mackenzie) : Cb7 !
 Nr. 2. (A. F. Mackenzie) : Ne7 !
 Nr. 3. (A. F. Mackenzie) : Nd8 !

Nr. 4. (A. F. Mackenzie) : Dh3 ! cu amenințarea 2. Df5 ! și 3. Cg4 mat. Primul mat regulat se obține în variantele ce rezultă în urma apărărilor 1...g4 2. Dh6 ! (amenințare 3. Td5 mat) și 1...f2 2. D : g3 (am. 3. Dc3 sau D : f2 mat). În ambele variante negrul se apără prin 2...R : c5, la care urmează 3. Cd7 ! mat. Celelalte două mături regulate se obțin în variantele : 1...R : c5 2. Cd7+-R : d6 3. Ne5 ! mat și 1...Re3 2. Cd5+-R : e4 3. Dh7 ! mat. Trei tablouri de mat de toată frumusețea.

Comentarii de **Anatole Ianovcic**

Soluțiile la studiile lui C. Raina :

Nr. 1. 1. g6 !-h : g6 2. Tg : e2+-Rd8 3. Ta2-Dc1 sau Df5 4. Ta8+-Dc8 ! 5. Te2 !-Nc3 6. T2a7 !-Nd2 7. Td7+ ! și câștigă variantă alb : 5. T : c8+ ?-R : c8 6. Nc3-remiză, variante negru : 1...D : c2 2. g7 și câștigă 2...Rf8 3. Tc8+-Rg7 4. Tee7+-Rh6 5. Th8 mat 3...Rc8 4. Ta8+-Ab7 5. Tec8 ! 3...D : a2 4. T : a2-Re8 5. T : a1-g5 Cf5 și câștigă

Nr. 2. 1. Nd5 !-Rc2 2. b7-Rc3 3. d5-Rd4 ! 4. a6 !-Nh3 ! 5. Nf1 !-Nc8 6. Nh3 !-N : h3 7. a6-Ng2 8. d6-Nc6 9. a7 și câștigă

Variante alb : 1. d5 ?-Rc2 2. d6-Nh3 3. Nd5-Rc3 ! 4. N : b7-Rb4 5. N : a6-R : a5 6. Nf1-Nd7 și remiză sau 4. d6 ?-Nh3 5. N : a6-Rc5 6. Nb7-R : d6 7. a6-Rc7 8. Rb2-Nf1 9. Rc3-N : a6 și remiză sau 6. a6 ?-N : a6 remiză

Variante negru : 3...Rb4 4. N : a6 !-Nh3 ! 5. Nf1 !-Nc8 6. Nh3 !-Na6 7. d6-Nb5 8. a6 și câștigă 4...N : a6 5. d6-Nb5 6. a6 și câștigă 5...Nd7 6. a6-R : d5 7. a7-Nc6 8. Ng2+ și câștigă

Nr. 3. 1. c6 !-Na4 2. c7-Nd7 3. Ce4 !-Reg2 ! 4. R : b6-Rf 5. Ce5-Nc8 6. Rc6-Re3

Variante alb : 1. c : b6 ?-Nd5 2. Ce6-Rf2 3. Cd8-Re3 4. Rb5-Na8 5. Rc5-4 6. Rd6-Rd4 7. Cc6+-Rc4 8. Rc7-Rb5 remiză sau 2. Rb5-Rf2 3. Rc5-Na8 4. Rd6-Re3 5. Ce6-Rd3 remiză sau 1. R : b6 ?-Nd5 2. Rc7-Rf2 3. Rd6-Na8 4. Ce6-Re3 5. Cc7-Nb7 remiză

Variante negru : 3...b5 4. Cc5-Nc8+ 5. R : b5-Rf2 6. Rc6-Re3 7. Rd5 ! ! cu câștig 7...Nh3 8. Rd6 !-Nc8 9. Re7-Rd4 10. Rd8 și câștigă

Comentarii de **Constantin Raina**

Zîmbiți... Vă rugăm!

O confruntare inedită

Istoria pe care o redăm mai jos ne-a fost povestită de către William Zombory, fost portar al echipei „Chinezul”, apoi al „Ripensiei” :

În 1927 echipa Chinezul era campioana țării și pe scheletul ei era alcătuită în acea vreme echipa națională. Mai mulți dintre jucătorii ei erau pasionați șahiști. Printre aceștia mă număram și eu, cel mai tânăr component al echipei. Centruhalf era Emeric Vogel, bun prieten cu Tyroler, campionul de șah al țării. Într-o zi, Vogel îi spune lui Tyroler : „Campionul de șah al Ungariei, pe care îl cunosc bine, mi-a scris că dorește să vină la Timișoara să-și viziteze niște rudeni. Cu această ocazie ar vrea să joace o partidă și cu tine”. „Foarte bine. I-a răspuns Tyroler, dar ce pretenții are” ? Pe acele vremuri se juca șah numai la cafeneaua Pallace, pe bani, iar jucătorii legitimați dădeau avans amatorilor. Tyroler, în general, dădea avans un turn. „Nu dorește altceva decât să i se servească o masă bună și aceasta înainte de partidă deoarece i s-a mai întâmplat că nu s-au respectat promisiunile. Și mai dorește ca la masă să nu se vorbească de șah”. Tyroler a accep-

tat să ofere o masă și a invitat patru jucători de la Chinezul, ce îi știa că sînt mari amatori de șah. Se bucura că avea să-l cunoască personal pe campionul de șah al Ungariei, a cărui activitate o urmărise pînă atunci numai în reviste. Acesta trebuia să sosească la Timișoara după două săptămîni.

Ca urmare a înțelegerii cu Tyroler, Vogel l-a chemat pe Toth Bedő, antrenorul secund al Chinezului : „Pe tine nu te cunoaște Tyroler și o să te pregătim să joci împotriva lui, în locul campionului Ungariei”. „Dar eu nu știu să joc șah !”. „Nu-i nimic, o să te învățăm noi cîteva mutări și asta va fi de ajuns ca să îți poți juca bine rolul”.

Așa s-a făcut că a avut loc întîlnirea în sala de restaurant a Pallaceului. Cinci timișoreni și campionul Ungariei la o cină cu mîncăruri alese, stropite cu vin de Cotnar, pentru că acesta aducea cel mai mult cu vinul de Tokay. S-a vorbit, s-a glumit, într-o atmosferă cum nu se poate mai prietenească. Tyroler a rămas impresionat de cunoștințele bogate pe care campionul de șah al țării vecine le avea asupra fotbalului din Timișoara. Este adevărat

că nu cu mult timp în urmă aleasa Timişorii a bătut cu 2—0 aleasa Budapestei, în frunte cu celebrul Kohut.

Toate bune, numai că a venit şi momentul începerii partidei. A fost adusă o tablă şi piesele de şah din sala vecină de cafea şi cei doi jucători s-au aşezat faţă în faţă. Campionul Ungariei era aşa de încântat de masa servită că i-a cedat lui Tyroler albul. Acesta a jucat d4, aşa cum ştiam că o va face. Adversarul său întârzie însă cu răspunsul. A cerut să se aducă mai repede cafeaua şi a mai cerut şi o havană şi un coniac mare. Ca antrenor, şi în mod excepţional, îi era permis şi un coniac. Altfel, trebuia să fie un exemplu. În sfârşit, Bedo a jucat g6. Tyroler s-a grăbit să joace c4, dar maghiarul iarăşi a stat mult pe gânduri înainte de a răspunde. Au fost aduse cele cerute, a aprins ţigara, după care a răspuns cu Ng7. Albul, fără să stea pe gânduri, a continuat cu Cc3. Şi, iarăşi aşteptare pînă să mute negrul. Îşi sorbea în li-

nişte cafeaua, trăgea fum după fum, după ce a dat pe gît coniacul. Stătea pe gânduri cum să continue, în timp ce Tyroler începuse să dea semne de nervozitate.

În momentul acela ospătarul s-a apropiat de masa noastră şi a spus că oaspetele este chemat la telefon de Budapesta. Bedö s-a ridicat şi, scuizându-se, s-a dus la telefon şi dus a fost. Tyroler aştepta ca pe spini ca să se întoarcă. Cînd a aflat că a dat bir cu fugiţii şi ne-a văzut şi pe noi rîzînd cu hohote, a înţeles tot ce s-a întîmplat.

Urmarea, care credeţi că a fost? „M-aţi tras pe sfoară, nu-i nimic, o să achit masa. Dar, odată ce a fost vorba să se joace şah, vă provoc pe toţi la cite o partidă, cu un turn avans pentru fiecare. S-a stabilit miza şi, pînă la urmă, Tyroler a avut cel puţin satisfacţia că am contribuit cu toţii la masa îmbelşugată la care ne-am ospătat. Bedö, singurul care nu ştia să joace şah, a scăpat mai ieftin.

ŞAHISTUL

MOTTO : Cînd nebunii stau în centru
şi regina îi admiră
cine are ochi şi pentru
un pion care transpiră.

Gheboşat

şi îmbufnat
stă la masă
ore-ntregi,
cai-i rumegă prin casă
printre nişte soldaţi blegi
ce de rege nu le pasă.

Pare ţintuit, pierdut,
singur şi cu capu-n pumni
se gîndeşte la nebuni
ce doar rele i-au făcut ;
şi la dama nepăzită

ce nu îşi găseşte loc
de pioni înghesuită
sub al turnurilor foc.

Cafele, ţigări „străine“,
regule-i ameninţat
căci suita nu-l susţine,
regina a divorţat ;
disperat, şocat încearcă
o salvare care nu-i
se încrunt-aşa de parcă
matul ar fi moartea lui.

Ştefan Tarjoc

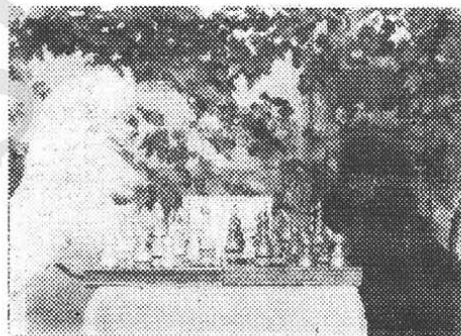
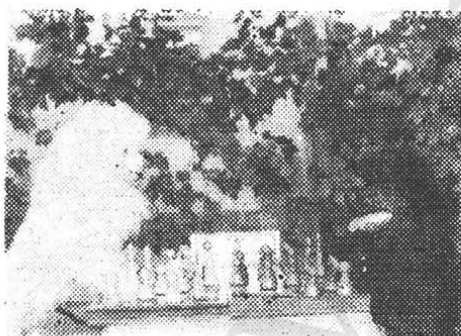

Curs de șah la Asociația chinologică din Timișoara

Colaboratorul nostru Zlatoie Mircov, un mare susținător al șahului din Timișoara, a propus Asociației chinologice din localitate organizarea unui curs de inițiere la șah în lumea prietenilor noștri de rasă canină. Ideea a fost primită cu interes dar și cu unele rezerve.

Cursul a fost organizat la cunoscuta crescătorie de pudeli Szal, iar primele rezultate s-au arătat foarte satisfăcătoare. Recent s-a organizat la această crescătorie un concurs feminin deoarece reprezentantele sexului frumos s-au dovedit mult mai dotate decât emulii lor masculini, mai puțin receptivi și rămași în urmă cu pregătirea.

Fotografii Mircov-Theis

Fotografiile de mai sus au fost luate în cursul partidei dintre două talentate jucătoare, a căror nume îl redăm în întregime: Lotus Betty și Lotus Delila. Betty a obținut o poziție mai bună din deschidere, a transformat apoi avantajul pozițional în avantaj material și, jucând mai relaxat, a câștigat partida. Delila a fost mai neatență, iar după ce a pierdut partida a avut un gest total nesportiv. În loc să-și felicite adversara, i-a arătat limba!

Partida nu o redăm deoarece conține câteva greșeli elementare.

Desigur, deocamdată nu pot fi trase concluzii precise. Urmărim însă cu atenție cursul și vom ține cititorii la curent cu desfășurarea evenimentelor.

INFORMAȚII

CALENDAR COMPETIȚIONAL CENTRAL 1984

1. CAMPIONATUL REPUBLICAN INDIVIDUAL — SENIORI

- etapa locală (1/16 și 1/8 de finală),
până la : 15.III
- etapa pe județ (1/4 de finală)
1.IV—1.VII
- etapa de zonă (1/2 de finală) :
 - Herculane 13—24.X
 - Băile Felix 13—24.X
 - Eforie Nord 13—24.X
- etapa finală :
 - B — București și Mediaș 3—19.XI
 - A — București 5—21.XII

2. CAMPIONATUL REPUBLICAN INDIVIDUAL — SENIOARE

- etapa locală (1/16 și 1/8 de finală),
până la : 15.III
- etapa pe județ (1/4 de finală)
1.IV—1.VII
- etapa de zonă (1/2 de finală) :
 - Herculane 14—23.X
 - Călimănești 14—23.X
- etapa finală :
 - B — Alba Iulia și Sovata 7—21.XI
 - B — Herculane 8—19.XII

3. CAMPIONATUL REPUBLICAN INDIVIDUAL — JUNIORI (m+f)

- etapa locală (1/16 și 1/8 de finală),
până la : 1.II
- etapa pe județ (1/4 de finală)
10.II—15.VI
- etapa finală :
 - masculin — Călimănești 5—14.IX
 - feminin — Eforie Nord 5—14.IX

4. CAMPIONATUL REPUBLICAN — ECHIPE MIXTE

- Divizia A : Eforie Nord 12—22.IV
- Divizia B : Herculane și
Călimănești 8—17.IV

5. CONCURSUL DE CALIFICARE PENTRU DIVIZIE — ECHIPE MIXTE

- etapa pe județ, până la : 15.II
- etapa interjudețeană :
 - faza I 18.III
 - faza a II-a 8.IV
 - faza a III-a 29.IV
- etapa finală :
 - Suceava 21—26.V

6. CONCURSUL REPUBLICAN INDIVIDUAL — JUNIORI II ŞI COPII (m+f)

- etapa locală (1/16 şi 1/8 de finală),
până la : 1.II
- etapa pe judeţ (1/4 de finală)
10.II—15.VI
- etapa finală : Eforie Nord
5—14.IX

7. CONCURSUL REPUBLICAN ŞCOLAR PE ECHIPE

- etapa pe judeţ, până la : 30.VI
- etapa de zonă 13—17.VII
- etapa finală : M. Ciuc 24—28.VII

8. CAMPIONATUL UNIVERSITAR INDIVIDUAL (m+f)

- etapa pe centru, până la : 12.I
- etapa finală : Herculane 7—21.II

COMPETIȚII ORGANIZATE PE PLAN LOCAL

1. CAMPIONATUL MUNICIPAL TIMIŞOARA — SENIORI

- etapa sferturi de finală :
8.XI—20.XII 1983
- semifinală 6.I—14.II 1984
- FINALA 2.III—30.III

2. CONCURS REPUBLICAN PE ECHIPE (m+f), organizat de Clubul Sportiv Şcolar Timişoara cu participarea reprezentativelor secţiilor de şah ale cluburilor şcolare din ţară 21—28.I

3. CONCURS INTERNAȚIONAL „OPEN” — masculin organizat de Asociația ELECTROMOTOR (cat. I — maeştrii internaționali) 15.II—25.II

4. „CUPA TIMIŞOARA” — juniori 1—25.IV

5. „CUPA 1 MAI” 1—2.V

6. TURNEU INTERNAȚIONAL MAS-
CULIN ORGANIZAT DE ASOCIA-
ȚIA SPORTIVĂ A.E.M. 3—11.VI

7. „CUPA CONSTRUCTORUL” turneu OPEN

- Turneu pentru notă de maestru cu participare CM şi M
- Turneu pentru notă candidat maes-
tru cu participare cat. I şi CM
29.VII—8.VIII
- Turneu pentru notă cat. I (m -f)
9.VIII—19.VIII

8. „CUPA 23 AUGUST” — juniori (mĂf) 22—23.VIII (m+f)

9. „FESTIVAL A.E.M.'84”
Turneu cat. a II-a pentru normă
cat. I
Turneu cat. I pentru normă CM
Turneu maeştrii
Turneu feminin 17.IX—10.X

10. „CUPA DE TOAMNĂ”
— întreprinderi şi instituții 15—25.X

11. „CUPA 30 DECEMBRIE” — seniori (m+f) 25—30.XII

CLUBURI ŞI ASOCIAȚII CU SECȚII DE ŞAH

1. MEDICINA TIMIŞOARA, Divizionară A

sediul : Piața 23 August nr. 2

Telefon : 1 44 02

3 76 12 int. 126 (Alexandru Ivan, vicepreședintele clubului)

conducerea secției :

Pius Brinzeu, președinte

Virgil Schiopescu, vicepreședinte

Baumstark Gertrude, membrii

Margareta Mureșan, membrii

Șerban Neamțu, membrii

Ungureanu Emil, membrii

Ioan Zarcu, membrii

Aurel Jicman, membrii

bază materială :

Centrul de șah Medicina cu 7 săli de joc cu 75 mese

Clubul studențesc — 1 sală cu 40 de mese

jucători legitimați :

1601	Ungureanu Emil	MI	2415	23853	Ardeleanu Călin	CM	
23853	Ardeleanu Alin	M	2415	26190	Ganț Ovidiu	I	2065
2662	Zarcu Ioan	MF	2320	26163	Ganț Otilia	CM	
9435	Șerban Neamțu	MF	2320	35174	Caplar Dușita	I	
3477	Ilijin Neboișa	MI	2305	24482	Csilcser Laszlo	I	2055
16791	Rogobete Nicolae	CM	2265	21799	Petzold Oscar	I	1965
26358	Lorencz Nicolae	M	2220	12994	Mureșan Margareta	MMI	2225
17791	Prundeanu Alex.	M	2210	15852	Nuțu Dana	MI	2190
2637	Schiopescu Virgil	I	2145	2514	Baumstark Gertrude	MI	2085
2660	Jicman Aurel	CM	2110	17689	Belean Dana	I	1865
23845	Dragomirescu Călin	I	2110	15099	Jicman Monica	I	1740
15018	Rujan Octav	M	2095	28388	Popescu Miriana	I	1620

jucători categoria a II-a : 50

jucători cat. a III-a : 20

2. CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR TIMIŞOARA

sediul : Str. Amforei nr. 4

telefon : 4 48 71, 4 63 72

Director : Prof. Bleier Dezideriu

Catedra de șah : Prof. Jicman Ligia

suplinitor : Prof. Jicman Aurel

baza materială : 1 sală cu 18 mese la sediul clubului

2 săli cu 15 mese la Centrul de șah Medicina

jucători legitimați :

23853	Ardeleanu Călin	CM	Med.		Jercoşan Cătălin	II
26190	Ganţ Ovidiu	I	Med.		Lind Cristian	II
33347	Sentef Nicolae	II	AEM		Trifan Viorel	II
34449	Stănilă Ovidiu	I	El-Mot.	26163	Ganţ Otilia	CM Med.
	Păian Ovidiu	II	Med.	23872	Şuşnea Liliana	CM AEM
	Binzaru Adrian	II	UMT	35175	Caplar Laura	I AEM
	Grigore Ovidiu	II		35174	Caplar Duşița	I Med.
	Keisser Reinhold	I			Ivan Teodora	II El-Mot.
	Mircov Nicolae	II			Martin Dana	II Constr.
	Szuhanek Ranko	II			Brădean Gabriela	II El-Mot.
	Suciu Mariu	II	El-Mot.		Appeltauer Valentina	II El-Mot.
	Gasper Ioan	II				

3. ASOCIAȚIA SPORTIVĂ A.E.M., Divizionară A

sediu : Calea Buziaşului nr. 26

telefon : 3 75 84, 3 77 18, 3 76 01 — int. 272 (Florin Ghidirmic)

conducerea secției :

Florin Ghidirmic, preşedinte

Lucian Tenche, vicepreşedinte

Sergiu Grünberg, membrii

Iulian Urdă, membrii

Tiberiu Avramovici, membrii

Emilia Grünberg, membrii

Marius Chiricuță, membrii

Ioan Biriescu, membrii

Dan Ionescu, membrii

bază materială : 3 săli de joc cu 100 mese

jucători legitimați :

13289	Subă Mihai	MMI	2535	23872	Şuşnea Liliana	CM	1940
13325	Grünberg Sergiu	MI	2405	35175	Caplar Laura	I	
2681	Mozeş Ervin	M	2370	35232	Nicoară Olimpiu	I	2000
15063	Biriescu Ioan	MI	2340	35224	Tăranu Constantin	I	2000
21413	Mărăşescu Ioan	MF	2320	35188	Tîrpe Gheorghe	I	2000
22529	Dragoş Dorin	CM	2315	23670	Tenche Lucian	I	2000
156	Chiricuță Marius	M	2275	35239	Căpăţină Dan	I	2000
2515	Alexandrescu Romulus	M	2215	28355	Veveriță Dan	I	2000
32191	Cosma Ioan	CM	2215	35223	Anghelina Marian	I	2000
5643	Tarjoc Ştefan	CM	2210	13778	Balla Tiberiu	I	1965
23636	Lung Liviu	CM	2220	35226	Negroiu Marian	I	2000
23829	Moise Dorin	CM	2210	9043	Anton Aurel	I	2065
35170	Pănică Gheorghe	I	2185	15098	Jicman Ligia	MI	2130
17260	Murariu Nicolae	I	2180	16312	Kantor-Chiricuță Judith	M	2095
35186	Ghidirmic Florin	I	2000		jucători cat. a II-a și a III-a :		100

4. ASOCIAȚIA SPORTIVĂ ELECTROMOTOR, Divizionară B

sediul : Bd. Republicii nr. 21

telefon : 1 38 56-9, int. 103 (Ilie Komloși)

conducerea secției :

Ilie Komloși, președinte

Ilie Bălan, membrii

Bena Iosif, membrii

Talpoș Florica, membrii

Tocăniță Francisc, membrii

bază materială : 2 săli cu 30 de mese

jucători legitimați :

2921	Heim Constantin	M	2285	2704	Dumitrescu Virgil	I	1935
2850	Rozvan Mircea	CM	2265	26105	Dinescu Adrian	I	1925
23827	Tirziu Mircea	CM	2235	5038	Talpoș Florica	CM	1820
23863	Appeltauer Wilibard	I	2195	15917	Șovăială Felicia	I	1815
2517	Tocăniță Francisc	I	2175	26103	Chilniceanu Jenica	I	1660
2606	Grosz Iuliu	I	2175	35243	Lorencz Elisabeta	II	1655
2661	Szabo Eugen	I	2160	26135	Schwerin Adriana	II	1615
12220	Gama Alexandru	I	2050		jucători cat. a II-a : 25		
15042	Vărșăndan Ionel	I	2040		jucători cat. a III-a : 10		
10397	Rusănescu Nicolae	I	2030		jucători cu dublă legitimație :		
23668	Suciu Mihai	I	2005	34449	Stănilă Ovidiu	I	
15720	Bretner Robert	I	2000		Suciu Marius	II	
23274	Kahan Anton	I	2000		Brădean Gabriela	II	
2703	Rancov Petru	I	2000		Appeltauer Valentina	II	

5. ASOCIAȚIA SPORTIVĂ CONSTRUCTORUL TIMIȘOARA

sediul : Spl. Tudor Vladimirescu 15 A

telefon : 1 86 51

biroul secției de șah :

Dan Conciatu, președinte

Ion Popa, membrii

Cotuna Aurel, membrii

Marcu Aurel, membrii

Rimneanțu Gheorghe, membrii

baza materială :

1 sală cu 10 mese la baza sportivă

1 sală cu 10 mese la Clubul Constructorul, Str. Daliei nr. 13 A

jucători legitimați :

10385	Oprisoni Grațian	CM	15873	Mitulețu Dan	I
26120	Bujoreanu Dorel	I	28338	Jurcă Valentin	I

23284	Marcu Loghin	I	jucători cat. a II-a şi a III-a : 45
20963	Lazăr Vasile	I	jucătoare cu dublă legitimaţie
22870	Florea Dorina	CM	Martin Dana II
23883	Crişan Aurora	I	

6. ASOCIAȚIA SPORTIVĂ U.M. TIMIŞOARA

sediu : Alea C.F.R. nr. 9 — sala de sport
telefon : 3 39 70, int. 428 (Malczanek Iuliu)

biroul secției de şah :

Iuliu Malczanek, preşedinte
Velicioasa Pavel, vicepreşedinte
Kalursic Iosif, secretar

baza materială :

1 sală cu 22 mese la baza sportivă

1 sală cu 8 mese la Stadion

jucători legitimați :

20204	Takacs Emeric	CM	jucător cu dublă legitimaţie :
15834	Bololoi Ştefan	I	Bînzaru Adrian II
23839	Marian Vasile	I	jucători cat. a II-a : 27
			jucători cat. a III-a : 19

7. Jucători de categorii superioare legitimați la alte asociații sportive.

VULTURII LUGOJ :

ELBA :

16470	Zuboc Marius	CM	2310	23294	Kollar Francisc	I	1990
2633	Uta Larion	I	2090	26165	Mihălceanu Teofil	I	1909
17290	Leucus Lazăr	I	2060				
2638	Farcas Ioan	I	2000		CHIMIE-DETERGENȚI :		
2637	Galontai Tiberiu	I	2000				
2694	Raina Constantin	I	2000	23796	Iancu Mircea	I	2000

VOINȚA TIMIŞOARA :

PROGRESUL CIACOVA :

28335	Lupu Gheorghe	I	2015	30884	Boldiş Ioan	I	2000
2968	Barta Andrei	I	2000				
35206	Kurunczi Dezideriu	I	2000				

www.stere.ro